

Vergaderjaar 1995–1996

24 844

Financiële verantwoordingen over het jaar 1995

Nr. 13

**FINANCIËLE VERANTWOORDING VAN HET MINISTERIE VAN
DEFENSIE (X)**

Deze financiële verantwoording bestaat uit:

- de rekening van verplichtingen, uitgaven en ontvangsten, zoals blijkt uit bijgevoegde staten, voorzien van een toelichting;
- de op deze rekening aansluitende saldibalans per 31 december 1995, voorzien van een toelichting.

De financiële verantwoording van het agentschap «Duyverman Computercentrum» bestaat uit de rekening van baten en lasten en van kapitaaluitgaven en -ontvangsten, zoals blijkt uit de bijgevoegde staten, voorzien van een toelichting en de balans per 31 december 1995, voorzien van een toelichting.

Den Haag, 30 augustus 1996

De Minister van Defensie,
J. J. C. Voorhoeve

**Rekening 1995 (inclusief slotwetmutaties),
Ministerie van Defensie (X)**

Onderdeel uitgaven en verplichtingen (bedragen x f 1 000)

Art.	Omschrijving	(1)		(2)		(3)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Mutaties (+ of -) op grond van eerste suppletore begroting		Mutaties (+ of -) op grond van tweede suppletore begroting	
		verplichtingen	uitgaven	verplichtingen	uitgaven	verplichtingen	uitgaven
	TOTAAL		13 516 908		199 706		- 273 311
01	Algemeen		1 229 934				
01	Burgerpersoneel	221 215	221 215	2 024	2 024	- 8 191	- 8 191
02	Militair personeel	241 283	241 283	4 620	4 620	- 7 068	- 7 068
03	Overige personele exploitatie	39 032	39 032	3 450	3 450	217	217
04	Subsidies en bijdragen	103 687	103 687	1 335	1 335	2 746	2 746
05	Materiële exploitatie	105 936	100 261	1 179	3 181		
06	Bouw	2 900	5 700	2 363	3 086		- 381
07	Materieel/investeringen algemeen	15 975	15 975	15 706	14 555	- 8 000	- 8 000
08	Geheime uitgaven	1 000	1 000			- 550	- 550
09	Onvoorzien uitgaven						
10	Automatisering en telecommunicatie	80 392	82 659	2 040	5 508	- 17 603	- 17 603
11	Internationale verplichtingen	108 800	186 300	53 203	- 21 683	- 800	- 1 500
12	Garanties	46 061		- 39 092			
13	Milieuheffing	4 460	4 460	1 080	1 080	500	500
14	Milieumaatregelen	47 200	50 200	967	1 000		
15	Ontwikkeling nieuw defensiematerieel	19 600	30 022	8 657	600	- 16 024	- 1 000
16	Loonbijstelling	13 140	13 140	58 722	58 722	- 71 862	- 71 862
17	Prijsbijstelling	135 000	135 000	- 91 000	- 91 000	- 44 000	- 44 000
02	Pensioenen, wachtgeld en uitkeringen		1 689 649				
01	Wachtgeld burgerpersoneel en inactiviteitswedden militair personeel	125 316	125 316	57	57	48 433	48 433
02	Militaire pensioenen en uitkeringen	1 564 333	1 564 333	37 846	37 846	- 14 430	- 14 430
03	Koninklijke marine		2 436 204				
01	Burgerpersoneel	328 189	328 189	12 837	12 837	8 248	8 248
02	Militair personeel	887 072	887 072	60 894	60 894	9 744	9 744
03	Overige personele exploitatie	173 188	180 626	- 15 809	- 15 809	- 9 361	- 12 429
04	Subsidies en bijdragen	583	583	350	350		
05	Materiële exploitatie	414 009	468 834	48 297	- 14 287	2 781	- 11 614
06	Bouw, alsmede aankoop van gronden en opstallen	46 100	63 400	22 600	7 400		- 5 000
07	Overig groot materieel	1 287 400	387 020	- 108 200	58 113	- 74 872	15 899
08	Multi-purpose fregatten	59 600	104 680	17 323	- 18 057	- 30 000	- 4 000
09	Onderzeeboten Walrusklasse	10 600	15 800	7 664	- 4 436	- 5 000	- 1 000

(4) = (1) + (2) + (3)		(5)		(6) = (5) - (4)	
Totaal		Realisatie ¹		Slotwetmutaties (+ of -) (+ = tekortschietend beschikbaar bedrag)	
verplichtingen	uitgaven	verplichtingen	uitgaven	verplichtingen	uitgaven
	13 443 303		13 418 902		- 24 401
	1 059 720		1 046 908		
215 048	215 048	214 425	214 417	- 623	- 631
238 835	238 835	234 837	234 837	- 3 998	- 3 998
42 699	42 699	41 976	41 624	- 723	- 1 075
107 768	107 768	112 727	112 727	4 959	4 959
107 115	103 442	96 791	94 863	- 10 324	- 8 579
5 263	8 405	4 603	6 765	- 660	- 1 640
23 681	22 530	21 240	23 272	- 2 441	742
450	450	195	195	- 255	- 255
64 829	70 564	92 767	85 204	27 938	14 640
161 203	163 117	152 844	147 748	- 8 359	- 15 369
6 969		4 650		- 2 319	
6 040	6 040	5 928	5 896	- 112	- 144
48 167	51 200	34 934	50 211	- 13 233	- 989
12 233	29 622	13 010	29 149	777	- 473
	1 761 555		1 762 816		
173 806	173 806	177 945	177 945	4 139	4 139
1 587 749	1 587 749	1 584 871	1 584 871	- 2 878	- 2 878
	2 523 057		2 556 533		
349 274	349 274	348 552	348 146	- 722	- 1 128
957 710	957 710	961 314	961 103	3 604	3 393
148 018	152 388	163 980	150 270	15 962	- 2 118
933	933	1 114	1 114	181	181
465 087	442 933	519 930	474 348	54 843	31 415
68 700	65 800	80 165	67 572	11 465	1 772
1 104 328	461 032	999 320	464 793	- 105 008	3 761
46 923	82 623	35 777	78 733	- 11 146	- 3 890
13 264	10 364	3 598	10 454	- 9 666	90

Art.	Omschrijving	(1)		(2)		(3)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Mutaties (+ of –) op grond van eerste suppletore begroting		Mutaties (+ of –) op grond van tweede suppletore begroting	
		verplichtingen	uitgaven	verplichtingen	uitgaven	verplichtingen	uitgaven
04	Koninklijke landmacht		4 612 365				
01	Burgerpersoneel	644 588	644 588	41 854	41 854	8 144	8 144
02	Militair personeel	1 703 674	1 703 674	25 042	25 042	12 954	12 954
03	Overige personele exploitatie	414 093	465 824	19 140	- 24 729	6 776	6 776
04	Subsidies en bijdragen	17 457	17 457	2 788	2 788	82	82
05	Materiële exploitatie	935 916	892 400	33 297	103 615	- 49 413	- 55 452
06	Bouw, alsmede aankoop van gronden en opstallen	230 113	197 900	- 45 590	- 33 000	- 6 500	- 40 000
07	Overig groot materieel	767 900	690 522	29 600	- 83 501	- 142 800	- 46 835
08	Pantserrupsvoertuigen YPR-765						
09	Tankvervanging/verbetering Leopard 1						
05	Koninklijke luchtmacht		2 561 670				
01	Burgerpersoneel	144 909	144 909	- 6 183	- 6 183	3 175	3 175
02	Militair personeel	814 106	814 106	54 055	54 055	14 466	14 466
03	Overige personele exploitatie	208 672	210 210	43 869	6 705	1 206	3 935
04	Materiële exploitatie	409 701	557 134	182 887	69 124	61 161	- 1 002
05	Bouw, alsmede aankoop van gronden en opstallen	97 110	114 157	72 453	6 233	- 39 384	- 11 237
06	Overig groot materieel	276 762	459 601	609 419	- 30 687	- 189 148	83 225
07	Geleide-wapen-systemen Patriot						
08	Gevechtsvliegtuigen F-16	255 600	261 553	92 441	- 60 742	- 253 904	- 25 717
06	Koninklijke marechaussee		338 779				
01	Burgerpersoneel	7 145	7 145	340	340	187	187
02	Militair personeel	247 672	247 672	7 371	7 371	3 569	3 569
03	Overige personele exploitatie	32 510	32 510	- 2 975	- 2 975	351	351
04	Materiële exploitatie	36 652	34 052	1 038	1 038	525	- 475
05	Bouw, alsmede aankoop van gronden en opstallen	1 800	2 900	2 456	2 956	49 500	5 400
06	Groot materieel	16 500	14 500	934	- 500	1 907	907
08	Multi-service projecten en activiteiten		648 307				
01	Luchtmobiele brigade	1 651 957	344 057	55 317	- 9 070	- 507 200	- 75 246
02	Vredesoperaties	304 250	304 250	18 586	18 586	- 37 677	- 37 677

¹ De gerealiseerde bedragen zijn steeds afgerond naar boven (op duizenden gulden).

Mij bekend,

De Minister van Defensie,

(4) = (1) + (2) + (3)		(5)		(6) = (5) - (4)	
Totaal		Realisatie ¹		Slotwetmutaties (+ of -) (+ = tekortschietend beschikbaar bedrag)	
verplichtingen	uitgaven	verplichtingen	uitgaven	verplichtingen	uitgaven
	4 530 103		4 503 471		
694 586	694 586	701 734	701 751	7 148	7 165
1 741 670	1 741 670	1 742 356	1 742 368	686	698
440 009	447 871	435 776	438 395	- 4 233	- 9 476
20 327	20 327	19 434	20 364	- 893	37
919 800	940 563	926 791	943 092	6 991	2 529
178 023	124 900	138 792	115 133	- 39 231	- 9 767
654 700	560 186	602 335	540 184	- 52 365	- 20 002
			2 184		2 184
	2 667 020		2 661 362		
141 901	141 901	140 737	140 582	- 1 164	- 1 319
882 627	882 627	874 036	874 036	- 8 591	- 8 591
253 747	220 850	248 696	213 339	- 5 051	- 7 511
653 749	625 256	663 398	612 669	9 649	- 12 587
130 179	109 153	111 395	111 230	- 18 784	2 077
697 033	512 139	662 458	532 361	- 34 575	20 222
94 137	175 094	111 018	177 145	16 881	2 051
	356 948		364 667		
7 672	7 672	7 628	7 628	- 44	- 44
258 612	258 612	259 550	259 550	938	938
29 886	29 886	31 677	28 555	1 791	- 1 331
38 215	34 615	38 004	38 314	- 211	3 699
53 756	11 256	54 975	11 826	1 219	570
19 341	14 907	19 113	18 794	- 228	3 887
	544 900		523 145		
1 200 074	259 741	1 226 228	242 215	26 154	- 17 526
285 159	285 159	297 341	280 930	12 182	- 4 229

**Rekening 1995 (inclusief slotwetmutaties),
Ministerie van Defensie (X)**

Onderdeel ontvangsten (bedragen x f 1 000)

Art.	Omschrijving	(1)	(2)	(3)
		Oorspronkelijk vastge- stelde begroting	Mutaties (+ of -) op grond van eerste suppletore begroting	Mutaties (+ of -) op grond van tweede suppletore begroting
		ontvangsten	ontvangsten	ontvangsten
	TOTAAL	626 252	21 873	- 27 498
01	Algemeen	59 845		
01	Verhaalswet ongevallen ambtena- ren en Algemene			
	Arbeidsongeschiktheidswet	500		
02	Ontvangsten en inhoudingen wegens diverse verstrekkingen alsmede wegens genot van kleding, voeding, huisvesting, geneeskundige verzorging e.d.	1 270		600
03	Specifieke ontvangsten	1 675	400	1 200
04	Ontvangsten van andere landen voortvloeiende uit internationale verplichtingen in verband met Navo-infrastructuur	55 700	- 25 500	
05	Bijdragen in de kosten van de Stichting Nationaal Lucht- en Ruimtevaart Geneeskundig centrum			
06	Overige ontvangsten	700		1 400
07	Prijsbijstelling			
02	Pensioenen, wachtgelden en uit- keringen	28 800		
01	Ontvangsten uit het Algemeen Arbeidsongeschiktheidsfonds	25 300		
02	Overige ontvangsten	3 500		1 000
03	Koninklijke marine	131 000		
01	Verhaalswet ongevallen ambtena- ren en Algemene			
	Arbeidsongeschiktheidswet	2 100	- 600	
02	Ontvangsten en inhoudingen wegens diverse verstrekkingen alsmede wegens genot van kleding, voeding, huisvesting, geneeskundige verzorging e.d.	53 500	14 500	- 33 700
03	Verrekeningen wegens verstrekin- gen en voor verrichte werkzaam- heden en verleende diensten	19 600		- 2 343
04	Terugontvangst B.T.W.	32 500	500	3 200
05	Verpleging van burgerpatiënten in militaire ziekeninrichtingen, geneeskundige verzorging en ver- strekkingen			
06	Opbrengsten van verkoop van zee- kaarten, berichten aan zeevaren- den, zeemansgidsen enz.	1 500	400	

(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6) = (5) - (4)
Totaal geraamd	Realisatie	Slotwetmutaties (+ of -) (+ = meer ontvangen)
ontvangsten	ontvangsten	ontvangsten
620 627	620 877	250
37 945	30 329	
500	480	- 20
1 870	2 018	148
3 275	3 998	723
30 200	20 950	- 9 250
2 100	2 883	783
29 800	29 621	
25 300	25 186	- 114
4 500	4 435	- 65
107 657	98 096	
1 500	1 470	- 30
34 300	26 280	- 8 020
17 257	14 221	- 3 036
36 200	36 446	246
	4	4
1 900	1 958	58

Art.	Omschrijving	(1)	(2)	(3)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Mutaties (+ of –) op grond van eerste suppletore begroting	Mutaties (+ of –) op grond van tweede suppletore begroting
		ontvangsten	ontvangsten	ontvangsten
07	Verrekening met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen in verband met het ter beschikking stellen van de Hr. Ms. Tydeman voor oceanografisch onderzoek	1 500	– 1 500	
08	Ontvangsten uit hoofde van internationale samenwerking	4 000	1 000	
09	Ontvangsten uit hoofde van de levering van inventarisgoederen en klein materieel aan derden	14 200	– 4 200	– 2 000
10	Overige ontvangsten	2 100		1 400
04	Koninklijke landmacht	149 817		
01	Verhaalswet ongevallen ambtenaren en Algemene Arbeidsongeschiktheidswet	4 524	– 314	
02	Ontvangsten en inhoudingen wegens diverse verstrekkingen alsmede wegens genot van kleding, voeding, huisvesting, geneeskundige verzorging e.d.	30 354	– 763	6 600
03	Verrekeningen wegens verstrekkingen en voor verrichte werkzaamheden en verleende diensten	36 604	223	3 700
04	Terugontvangst B.T.W.	8 870	4 080	
05	Verpleging van burgerpatiënten in militaire ziekeninrichtingen, geneeskundige verzorging en verstrekkingen	20 765	36 457	– 18 800
06	Verkoop topografische kaarten en drukwerk en verrekening verleende diensten	4 100	100	600
07	Ontvangsten kantinedienst/materiële personeelsverzorgingspelotons	33 000		5 000
08	Overige ontvangsten	11 600	– 4 210	2 068
05	Koninklijke luchtmacht	118 123		
01	Verhaalswet ongevallen ambtenaren en Algemene Arbeidsongeschiktheidswet	1 900	100	– 800
02	Ontvangsten en inhoudingen wegens diverse verstrekkingen alsmede wegens genot van kleding, voeding, huisvesting, geneeskundige verzorging e.d.	36 123	877	– 2 000
03	Verrekeningen wegens verstrekkingen en voor verrichte werkzaamheden en verleende diensten	44 600	2 223	– 17 523
04	Terugontvangst B.T.W.	8 000	2 500	1 400
05	Rente-ontvangsten grote projecten			
06	Ontvangsten in verband met dienstverlening/medegebruik vliegbases	2 700	700	
07	Verrekeningen in verband met geleverde benzine, olie, smeermiddelen e.d.	17 100	– 6 400	– 3 500
08	Overige ontvangsten	7 700		28 000

(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6) = (5) - (4)	
Totaal geraamd	Realisatie	Slotwetmutaties (+ of -) (+ = meer ontvangen)	
	ontvangsten	ontvangsten	ontvangsten
	5 000	5 645	645
	8 000	8 516	516
	3 500	3 556	56
184 558	192 305		
	4 210	3 351	- 859
	36 191	38 615	2 424
	40 527	39 896	- 631
	12 950	6 060	- 6 890
	38 422	46 016	7 594
	4 800	8 971	4 171
	38 000	38 525	525
	9 458	10 871	1 413
123 700	125 787		
	1 200	1 124	- 76
	35 000	28 046	- 6 954
	29 300	40 355	11 055
	11 900	5 615	- 6 285
	3 400	1 488	- 1 912
	7 200	5 672	- 1 528
	35 700	43 487	7 787

Art.	Omschrijving	(1)	(2)	(3)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Mutaties (+ of –) op grond van eerste suppletore begroting	Mutaties (+ of –) op grond van tweede suppletore begroting
		ontvangsten	ontvangsten	ontvangsten
06	Koninklijke marechaussee	13 417		
01	Verhaalswet ongevallen ambtenaren en Algemene Arbeidsongeschiktheidswet	400		– 200
02	Ontvangsten en inhoudingen wegens diverse verstrekkingen alsmede wegens genot van kleding, voeding, huisvesting, geneeskundige verzorging e.d.	3 350	1 300	– 800
03	Verrekeningen met derden	9 067		– 800
04	Overige ontvangsten	600		400
08	Multi-service projecten en activiteiten	125 250		
01	Luchtmobiele brigade			
02	Ontvangsten naar aanleiding van Vredesoperaties	125 250		– 1 600

Mij bekend,

De Minister van Defensie,

(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6) = (5) - (4)	
Totaal geraamd	Realisatie	Slotwetmutaties (+ of -) (+ = meer ontvangen)	
ontvangsten	ontvangsten	ontvangsten	
13 317	13 170		
200	165		- 35
3 850	3 851		1
8 267	8 063		- 204
1 000	1 091		91
123 650	131 569		
123 650	131 569		7 919

**Rekening 1995 (inclusief slotwetmutaties),
Ministerie van Defensie (X),**

Agentschap Duyverman Computercentrum (bedragen x f 1 000)

Art.	Omschrijving	(1) Oorspronkelijk vastge- stelde begroting	(2) Mutaties (+ of -) op grond van eerste suppletore begroting	(3) Mutaties (+ of -) op grond van tweede suppletore begroting
01	Agentschap Duyverman Computercentrum			
	Totale baten		136 100	
	Totale lasten		134 000	
	Saldo van baten en lasten		2 100	
	Totale kapitaalontvangsten		27 500	
	Totale kapitaaluitgaven		27 500	

Mij bekend,

De Minister van Defensie,

(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6) = (5) - (4)
Totaal beschikbaar	Realisatie	Slotwetmutaties (+ of -) (+ = tekortschietend beschikbaar bedrag)
136 100	141 680	5 580
134 000	137 500	3 500
2 100	4 180	2 080
27 500	14 982	- 12 518
27 500	14 982	- 12 518

ALGEMENE TOELICHTING

Reorganisaties

In de Novemberbrief (Kamerstuk 23 900 X, nr. 8 herdruk) is meegedeeld dat Defensie de bezuinigingen die voortvloeien uit het regeerakkoord voor een groot deel zal verwezenlijken door de doelmatigheid van de «overhead» en de ondersteunende diensten te verbeteren. Eén van de uitgangspunten is onder meer dat de krijgsmachtdelen waar mogelijk gaan samenwerken. Verwante activiteiten moeten zo veel mogelijk worden samengevoegd.

Per 1 januari 1995 is dan ook een werkmaatschappij buiten de Centrale organisatie opgericht, het beleidsterrein *Groep Defensie-ondersteuning (GDO)*, waarin diverse uitvoerende diensten van de Centrale organisatie gebundeld zijn. De hierin ondergebrachte diensten hebben een zelfstandige positie (zelfbeheer, verzelfstandiging of agentschap) gekregen. Eerst in de begroting 1996 zijn de betrokken uitgaven- en ontvangstenbudgetten uit het beleidsterrein Algemeen overgeheveld naar het vorengenoemde nieuwe beleidsterrein.

In dit kader zij vermeld dat de naam van het beleidsterrein GDO in 1996 wordt gewijzigd in *Defensie interservice commando voor ondersteunende diensten en bedrijven, het Dico*. De begrotingstechnische aanpassing zal met de eerste suppletore begroting 1996 plaatsvinden. In het Dico, dat per 1 april 1996 is opgericht, worden afhankelijk van het tijdstip van oprichting, andere diensten opgenomen naast de eerder genoemde (GDO-)diensten.

De reorganisatie van de *Militaire inlichtingendienst (MID)* als gevolg van de gewijzigde veiligheidssituatie en de Nederlandse deelname aan vredesoperaties is in 1995 voltooid. Hierbij heeft een centralisatie plaatsgevonden van de verschillende diensten bij het beleidsterrein Algemeen.

Administratieve organisatie

De beschrijving van de administratieve organisatie heeft in 1995 sterk onder invloed gestaan van de ontwikkelingen binnen het project Verbetering Economisch Beheer (VEB) en andere daarmee samenhangende organisatiewijzigingen. Nadruk kwam te liggen op de beschrijving van de administratieve organisatie bij verzelfstandigde en te verzelfstandigen eenheden.

Voorop staat hierbij het op efficiënte wijze kunnen uitvoeren van het financieel beheer, zowel bij de beleidsterreinen als door de Directeur-Generaal Economie en Financiën.

Interne Controle

De ontwikkelingen in de bedrijfsvoering, met name ten aanzien van de decentralisatie van bevoegdheden, vragen om een duidelijke visie op het gebied van de administratieve organisatie en in het bijzonder op de maatregelen van interne controle.

Om dit te realiseren is een algemeen kader voor de inrichting van de interne controle opgesteld dat als beoordelingskader zal dienen voor het feitelijk per beleidsterrein gevoerde interne controlestelsel.

Organisatorisch is de bevelhebber integraal verantwoordelijk voor de

bedrijfsvoering en de inrichting van de bestuurlijke informatievoorziening binnen zijn beleidsterrein.

De bevelhebber heeft de Directeur Economisch Beheer (DEB) functioneel verantwoordelijk gesteld voor de interne controle. Dit geldt zowel voor de opzet ervan als de periodieke beoordeling van de werking ervan.

Organisatorisch zal de DEB de interne controlefunctie onderbrengen in een controllersorganisatie per verzelfstandigde eenheid. Hierbij zal een duidelijke scheiding tussen de controllers- en controletaken worden aangebracht.

Financiële Informatiesystemen

Ten behoeve van een doelmatige financiële informatievoorziening is in 1995 verder gebouwd aan het Geïntegreerde verplichtingen- en kasadministratiesysteem (GVKA). Dit systeem is met een kosten-beheersingsadministratie uitgebreid tot het Geïntegreerde verplichtingen-, kas- en kostenadministratiesysteem (GVKKA). Hierdoor ontstaat een betere ondersteuning van de raming, de bugettering en de beheersing van de integrale bedrijfsvoeringsbudgetten. Gestreefd wordt naar een gefaseerde invoer vanaf 1996.

Het maandstaatoverlegssysteem als ondersteuning voor het begrotings-uitvoeringsproces is in 1995 verder verbeterd. Naar verwachting zullen alle functionaliteiten van dit overlegssysteem in 1996 operationeel worden. Dan ook zullen de maandstaten van Defensie geheel geautomatiseerd tot stand komen.

Ontwikkeling kengetallen

In 1995 is een kwantitatieve en kwalitatieve verbetering gerealiseerd in het ontwikkelen van volume- en prestatiegegevens voor het per begrotingsartikel onderbouwen van ramingsbedragen in de ontwerp-begroting 1996. Voor de begroting 1997 zal gestreefd worden naar een volledige onderbouwing van de ramingsbedragen met deze zogenoemde ramingskengetallen.

Samenhangend met de Defensie-brede invoering per 1 januari 1998 van het project Verbeterd Economisch Beheer zal met ingang van die datum de volledige integratie van de personele en materiële artikelen een feit zijn. In dat kader zal vanaf 1996, mede ter verbetering van de bedrijfsvoering, een methodiek voor het opstellen van doelmatigheidskengetallen worden uitgewerkt.

Overzicht mutaties

Een aantal mutaties heeft betrekking op meerdere beleidsterreinen. Zo is het verschil tussen de begroting en de realisatie van de artikelonderdelen «salarissen» en «sociale lasten» bij de artikelen 01. Burgerpersoneel en 02. Militair personeel met name het gevolg van enerzijds de uitkomsten van het arbeidsvoorwaardenoverleg Defensie en anderzijds de invoering van de wet Financiële Voorzieningen Privatisering Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (FVPABP).

Voorts heeft de invoering van de nieuwe ziektekostenregeling voor militairen in 1995 tot een dubbele afdracht geleid van de fiscale waarde over de geneeskundige verzorging voor militair personeel. Een gedeelte van het totaal daartoe benodigde bedrag is door middel van een intertemporele compensatie aan de begroting van 1995 toegevoegd. Het verschil is in 1995 intern Defensie gecompenseerd.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Onderstaand volgt – per artikel – een toelichting op het gevoerde beleid voor zowel de uitgaven als de verplichtingen tussen de oorspronkelijk vastgestelde begroting 1995 en de gerealiseerde bedragen 1995.

Tevens is een onderverdeling naar artikelonderdelen weergegeven van zowel de oorspronkelijke begrotingsbedragen 1995 als de gerealiseerde bedragen voor 1995. Indien relevant wordt het verschil nader toegelicht.

UITGAVEN/VERPLICHTINGEN

01. Beleidsterrein Algemeen

01.01 Burgerpersoneel

Het verschil tussen de begroting en de realisatie van het artikelonderdeel «sociale lasten» bij dit artikel is met name het gevolg van enerzijds de uitkomsten van het arbeidsvoorwaardenoverleg en anderzijds de invoering van de wet Financiële Voorzieningen Privatisering ABP (FVPABP).

Op het artikel 01.16 Loonbijstelling is gespecificeerd welke bedragen in dit kader in 1995 aan dit artikel zijn toegevoegd.

In de ontwerpbegroting 1995 bedroeg de geraamde sterkte 3.003 burgers, met een gemiddelde loonsom van f 73.664,=.

De gemiddelde gerealiseerde sterkte bedroeg in 1995 2.796 burgers, de gemiddelde loonsom bedroeg f 76.687,=.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Salarissen	175 253	175 144	175 253	175 142
Overwerk en toelagen onregelmatige diensten	1 630	1 947	1 630	1 947
Overige toelagen	3 890	3 506	3 890	3 506
Sociale lasten	37 920	30 923	37 920	30 923
Tijdelijk personeel op formatieve arbeidsplaatsen	2 522	2 905	2 522	2 899
Totaal	221 215	214 425	221 215	214 417

01.02 Militair personeel

Het verschil tussen de begroting en de realisatie van het artikelonderdeel «sociale lasten» bij dit artikel is met name het gevolg van enerzijds de uitkomsten van het arbeidsvoorwaardenoverleg en anderzijds de invoering van de wet Financiële Voorzieningen Privatisering ABP (FVPABP).

Op het artikel 01.16 Loonbijstelling is gespecificeerd welke bedragen in dit kader in 1995 aan dit artikel zijn toegevoegd.

In de ontwerpbegroting 1995 bedroeg de geraamde sterkte 552 vrijwillig dienende militairen en 25 dienstplichtigen, met een gemiddelde loonsom van f 98.583,= respectievelijk f 26.600,=.

De gemiddelde gerealiseerde sterkte bedroeg in 1995 561 vrijwillig dienende militairen en 36 dienstplichtigen, met een gemiddelde loonsom van f 93.297,= respectievelijk f 23.500,=.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Salarissen	47 133	46 123	47 133	46 123
Overwerk en toelagen onregelmatige diensten	217	266	217	266
Overige toelagen	4 003	2 896	4 003	2 896
Sociale lasten	3 730	542	3 730	542
Lump-sum fiscalisering geneeskundige verzorging militair personeel	186 200	185 010	186 200	185 010
Totaal	241 283	234 837	241 283	234 837

01.03 Overige personele exploitatie

Als gevolg van onder meer tegenvallers met betrekking tot de reiskosten en opleidingen zijn de geraamde uitgaven voor 1995 met f 2,592 miljoen en de geraamde verplichtingen met f 2,944 miljoen overschreden.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Kleding	25	3	25	3
Voeding	149	335	149	335
Reis- en verblijfkosten	11 570	13 085	11 570	12 733
Verplaatsingskosten	3 917	3 329	3 917	3 329
Representatiekosten	2 762	2 298	2 762	2 298
Personeel op bovenformatieve arbeidsplaatsen	1 907	2 657	1 907	2 657
Sociale zorg	2 700	3 424	2 700	3 424
Persoonsgebonden toelagen en uitkeringen	1 101	1 404	1 101	1 404
Werving	765	336	765	336
Geneeskundige verzorging	1 215	1 071	1 215	1 071
Onderwijs en opleiding	7 627	8 515	7 627	8 515
A&O-projecten	-	33	-	33
Overige personele uitgaven	5 294	5 486	5 294	5 486
Totaal	39 032	41 976	39 032	41 624

Reis- en verblijfkosten

Als gevolg van de reorganisatie DGW&T, waaronder de fusie van een aantal regionale directie's, is personeel herplaatst naar een andere standplaats.

Op grond daarvan kon aanspraak worden gemaakt op de in het kader van het «Sociaal Beleidskader Defensie» verruimde reiskostenvergoeding cq. verplaatsingskostenvergoeding.

Onderwijs en opleiding

De hogere realisatie op dit artikelonderdeel is voornamelijk het gevolg van opleidingen in verband met het netwerk «STIP».

A&O-projecten

De realisatie op dit artikelonderdeel ten opzichte van de oorspronkelijke begroting is het gevolg van afrekeningen uit voorgaande jaren.

01.04 Subsidies en bijdragen

Voor 1995 zijn de doelstellingen met betrekking tot subsidies en bijdragen grotendeels gerealiseerd.

De afwijking van de realisatie ten opzichte van de oorspronkelijke begroting met f 9,040 miljoen is veroorzaakt door het omzetten van de uitgaven aan de Stichting Dienstverlening Veteranen (eerder verantwoord op artikel 02.02. Militaire pensioenen en uitkeringen) in een, gezien de aard van deze uitgaven, structurele subsidie (f 2,0 miljoen), de uitdeling loon- en prijsbijstelling ten behoeve van TNO (f 2,0 miljoen), het betalen van een claim van TNO inzake bovenwettelijke wachtgeldaanspraken (f 5,4 miljoen) en het niet realiseren van de doelsubsidie voor de Bond Nederlandse Militaire Oorlogsslachtoffers(BNMO) als gevolg van het feit dat niet is voldaan aan de subsidievoorwaarden aangezien geen activiteitenplan is ingediend (f 0,5 miljoen).

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen/Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
I. Subsidies:		
- het Comité International de Médecine et de Pharmacie Militaires	4	
- de Koninklijke Vereniging ter beoefening van de Krijgswetenschap ten behoeve van de buitengewone leerstoel militair recht aan de Universiteit van Amsterdam en het tijdschrift de «Militaire Spectator»	400	418
- Veteranenplatform	100	180
- Bond Nederlandse Militaire Oorlogsslachtoffers(BNMO)	500	
- Defensie Vrouwenennetwerk	10	10
- Atlantic Exchange Program	15	15
- Stichting Dienstverlening Militairen		2 000
Totaal subsidies	1 029	2 623

Artikelonderdeel	Verplichtingen/Uitgaven	
II. Bijdragen aan:		
– Hoofdstuk VIII van de Rijksbegroting, ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen:		
in de doelsubsidie TNO/DO	96 792	104 270
– Hoofdstuk V, ministerie van Buitenlandse Zaken:		
* Nationaal Bureau voor Verbindingsbeveiliging	2 290	2 290
* Stichting Nederlands Instituut voor Internationale Betrekkingen «Clingendael»	1 758	1 758
* Internationaal Comité van het Rode Kruis	70	70
* Stichting Atlantische Commissie	298	298
– Hoofdstuk XII, ministerie van Verkeer en Waterstaat:		
* bijdrage aan het Nationaal Lucht- en Ruimtevaart Laboratorium	1 000	1 000
– Hoofdstuk XVI, ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport:		
* bijdrage ten behoeve van het Informatie- en Coördinatie-orgaan Dienstverlening Oorlogsgetroffenen (ICODO)	450	418
Totaal bijdragen	102 658	110 104
Totaal artikel	103 687	112 727

01.05 Materiële exploitatie

De doelstellingen met betrekking tot de geraamde uitgaven voor materiële exploitatie zijn in 1995 niet geheel gerealiseerd.

De lagere realisatie van de uitgaven en verplichtingen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting ten bedrage van respectievelijk f 5,398 en f 9,145 miljoen is met name het gevolg van minder uitgaven betreffende bureaunkosten, van uitgaven ten behoeve van het personeel en van schadevergoedingen. De Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen daarentegen heeft een hogere realisatie bij de uitgaven als gevolg van een hoger gebruik van externe engineering.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Bureaunkosten	10 000	7 512	9 872	6 923
Uitgaven ten behoeve van het personeel	8 310	2 551	8 310	4 547
Voorlichting	1 325	1 295	1 325	1 337
Huisvestingskosten en energie	25 817	26 666	25 745	26 006
Frankering en porto	3 653	3 477	3 653	3 452
Drukwerk	5 710	10 918	5 710	5 168
Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen	29 175	26 974	23 600	30 404
Tijdschriften	3 505	4 411	3 605	4 629
Schadevergoedingen	14 900	9 778	14 900	9 728
Hulpprogramma's plus satellietcentrum	3 541	3 209	3 541	2 669
Totaal	105 936	96 791	100 261	94 863

Bureaunkosten

De onderrealisatie betreft huur, onderhoud, transport, exploitatiekosten Technisch Documentatie Centrum Krijgsmacht (TDCK) en ontvlechting Dienst Zorg Postactieve Militairen (DZPM).

Uitgaven ten behoeve van het personeel

Als gevolg van minder uitgaven betreffende exploitatiekosten stafschoon wordt dit artikelonderdeel onderschreden.

Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen

Ter voorbereiding op de status van agentschap heeft DGW&T in 1995 een verdere flexibilisering van de personele capaciteit doorgevoerd. Daartoe is meer gebruik gemaakt van externe engineering.

Schadevergoedingen

Deze uitgaven zijn in dit jaar achtergebleven bij het geraamde bedrag aangezien het aantal schadeclaims minder is dan in de ontwerp-begroting werd voorzien.

01.06 Bouw

De uitgaven met betrekking tot de bijdragen aan bouwactiviteiten zijn in 1995 hoger uitgevallen dan oorspronkelijk geraamd.

Het verschil van f 1,065 miljoen ten opzichte van de oorspronkelijke uitgaven-begroting is per saldo het gevolg van hogere uitgaven in verband met het doorschuiven naar 1995 van aanvankelijk voor 1994 geraamde betalingen inzake de herhuisvesting van DGW&T (f 2,7 miljoen) en lagere uitgaven voor onderhoud aan en vernieuwingen van de gebouwen die door TNO worden gebruikt (f 1,7 miljoen).

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Huisvesting DGW&T (Ver)nieuwbouw Prins Maurits	900	4 283	3 700	6 445
Laboratorium	2 000	320	2 000	320
Totaal	2 900	4 603	5 700	6 765

01.07 Materieel/investeringen algemeen

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting bedragen de meeruitgaven voor organisatie- en advieswerkzaamheden ten behoeve van de «Taakgroep Doelmatigheid» f 7,297 miljoen. Deze gelden zijn benodigd voor een gedegen onderzoek naar de mogelijkheden van doelmatigheidstoepassingen op de onderzoekgebieden logistiek en onderhoud, opleidingen en automatisering.

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven
(x f 1 000)**

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Vervoermiddelen	1 250	1 729	1 250	1 727
Meubilair	1 635	1 478	1 835	1 822
Organisatie- en adviesbureau's	13 090	18 033	12 890	19 723
Totaal	15 975	21 240	15 975	23 272

01.08 Geheime uitgaven

De voor 1995 geraamde uitgaven zijn niet volledig gerealiseerd. De lagere realisatie ten opzichte van de oorspronkelijke begroting (f 0,805 miljoen) van de uitgaven en de verplichtingen is veroorzaakt door een gewijzigd veiligheidsbeleid samenhangend met de internationale ontspanning.

01.10 Automatisering en telecommunicatie

De doelstellingen voor 1995 met betrekking tot de automatisering zijn geheel gerealiseerd. Daarbij deden zich meevallers voor, onder meer als gevolg van het uitstellen, in afwachting van de diverse reorganisaties die voortvloeien uit de herstructureringen, van investeringen. Dankzij deze meevallers konden in 1995 de tegenvallende uitgaven voor investeringen ten behoeve van het Defensie Crisis Beheersingscentrum, de Militaire Inlichtingen Dienst en de Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen, ten bedrage van f 8,0 miljoen, bijna geheel worden opgevangen.

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven
(x f 1 000)**

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Automatisering:				
– exploitatie	67 100	62 556	67 100	61 910
– investeringen	7 202	21 768	9 583	17 014
Totaal	74 302	84 324	76 683	78 924
Telecommunicatie:				
– exploitatie	3 990	4 601	3 890	4 551
– investeringen	2 100	3 842	2 086	1 729
Totaal	6 090	8 443	5 976	6 280
Totaal Generaal	80 392	92 767	82 659	85 204

01.11 Internationale verplichtingen

De lagere realisatie in 1995 ten opzichte van de oorspronkelijke begroting van de uitgaven op dit artikel is voornamelijk het gevolg van minder projecten die in het kader van het Navo-Infrastructuurprogramma (inmiddels gewijzigd in Navo-Veiligheids Investeringsprogramma) voor verrekening in aanmerking kwamen.

De hogere realisatie van de verplichtingen is voornamelijk het gevolg van het met ingang van 1995 opvoeren van de verplichtingen van het Navo Veiligheids Investeringsprogramma, waarbij sprake is van een nieuwe wijze van programmeren van projecten.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Navo-infrastructuurwerken in Nederland	64 398	18 619	64 398	24 711
Bijdrage aan Navo-infraprogramma		79 819	69 300	68 183
Investerings AWACS		8 613	8 200	9 080
Exploitatie AWACS	12 360	16 133	12 360	16 133
Bijdrage aan de militaire begroting van de Navo	29 042	26 700	29 042	26 700
Overige bijdragen	3 000	2 960	3 000	2 941
Totaal	108 800	152 844	186 300	147 748

Navo-infrastructuurwerken in Nederland

De lagere realisatie van de verplichtingen en de uitgaven ten opzichte van de oorspronkelijke begroting is voornamelijk het gevolg van de overgang naar een gewijzigde grondslag van het programma en een andere planningssystematiek. Hierdoor is de nadruk meer komen te liggen op grensoverschrijdende projecten voor alle landen. Als gevolg daarvan zijn minder Nederlandse projecten dan voorheen voor verrekening met de Navo in aanmerking gekomen.

Bijdrage aan Navo-infraprogramma

Na de fundamentele herziening van het toen geheten Navo-infrastructuurprogramma wordt thans gestalte gegeven aan het nieuwe programma via de zogenaamde «Capability Packages». Met ingang van 1995 wordt hiertoe jaarlijks een verplichting in de administratie vastgelegd.

Investerings AWACS

De hogere realisatie van de verplichtingen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting is voornamelijk het gevolg van een bijstelling van de aangegane verplichting in verband met prijspeelaanpassingen en gewijzigde koersverhoudingen.

Exploitatie AWACS

De hogere realisatie van de verplichtingen en de uitgaven ten opzichte van de oorspronkelijke begroting is met name het gevolg van participatie in de vredesoperaties in Navo-verband in het voormalige Joegoslavië.

01.12 Garanties

De in de begroting 1995 opgenomen garanties zijn reeds in voorgaande jaren aangegaan en hebben in 1995 niet geleid tot uitgaven. Van deze garanties zijn die inzake de Stichting Nationaal Lucht- en Ruimtevaart Geneeskundig Centrum (NLRGC) en HSA reeds in 1994 vervallen.

Daarnaast is in 1995 een nieuwe garantie verstrekt van f 4,650 miljoen ten behoeve van een wachtgeldregeling voor het personeel van de stichting NLRGC.

Met ingang van de eerste suppletore begroting van 1996 zullen uitsluitend de in het betreffende jaar af te geven garanties als aan te gane verplichtingen worden opgenomen.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Woonstichting Ons Belang	319	
Stichting NLRGC	4 367	
HSA	39 375	
Eurometaal	2 000	
Wachtgeldregeling personeel NLRGC		4 650
Totaal	46 061	4 650

01.13 Milieuheffing

De hogere realisatie ten opzichte van de oorspronkelijke begroting met f 1,436 miljoen respectievelijk f 1,468 miljoen van de uitgaven en de verplichtingen op dit artikel is het gevolg van hogere aanslagen milieuheffing en oppervlakte-waterreiniging dan in de oorspronkelijke begroting was voorzien.

01.14 Milieumaatregelen

De doelstellingen met betrekking tot de milieumaatregelen zijn conform de begroting volledig gerealiseerd.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Zonering vliegvelden	38 000	26 496	40 230	39 890
Milieumaatregelen	9 200	8 438	9 970	10 321
Totaal	47 200	34 934	50 200	50 211

Zonering vliegvelden

Als gevolg van de overheveling naar de Koninklijke luchtmacht van de zoneringsprojecten met ingang van 1 januari 1996, zijn verplichtingen uitgesteld. Dit verklaart de onderrealisatie van de verplichtingen 1995 op dit artikelonderdeel.

01.15 Ontwikkeling nieuw defensiematerieel

Het beleid met betrekking tot de ontwikkeling van nieuw Defensiematerieel en technologieën is in 1995 grotendeels gerealiseerd.

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven
(x f 1 000)**

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Bijdrage ruimtevaart- programma	6 000		6 000	6 000
Codema	13 600	13 010	24 022	23 149
Totaal	19 600	13 010	30 022	29 149

Bijdrage ruimtevaartprogramma

Als gevolg van het betalen van de rekening betreffende de bijdrage aan het ruimtevaartprogramma op een in vóór 1995 aangegane verplichting, was er dit jaar geen behoefte om nieuwe verplichtingen aan te gaan.

01.16 Loonbijstelling

De verlaging ten opzichte van het in de oorspronkelijke begroting opgenomen bedrag bij de uitgaven en de verplichtingen van per saldo f 13,140 miljoen hangt samen met de in de tweede suppletore begroting vermelde uitdeling over de beleidsterreinen van totaal f 81,154 miljoen; deze uitdeling betreft zowel het in de ontwerpbegroting opgenomen bedrag als het in de eerste en tweede suppletore begroting per saldo aan dit artikel toegevoegde bedrag van f 58,722 miljoen respectievelijk f 9,292 miljoen:

– vermeld in de ontwerpbegroting 1995	+ f 13,140 miljoen
– uitdeling over de beleidsterreinen van de loonbijstelling 1994	– f 7,671 miljoen
– de toevoeging vanwege nog aan de beleids- terreinen uit te delen loonbijstelling 1995	+ f 48,127 miljoen
– diverse mutaties zoals vermeld in de eerste supple- tore begroting 1995 (onder andere een correctie en toevoeging inzake A&O-gelden, eindejaarsmarge 1994 en nog te verdelen arbeidsvoorwaarden- budget)	+ f 18,266 miljoen
Totaal toedeelbaar in de eerste suppletore begroting	+ f 71,862 miljoen

In de tweede suppletore begroting zijn nog de volgende mutaties op dit artikel verwerkt:

– uitdeling over de beleidsterreinen van de loonbij- stelling 1995	– f 48,127 miljoen
– intern gereserveerde arbeidsvoorwaardengelden 1995 als gevolg van de lagere realisatie van de personele en materiële exploitatie 1995 door het gevoerde terughoudende personeelsbeleid. In het kader van de in 1995 in gang gezette doelmatigheids- operatie (Spoor 1) (zie ook Kamervragen Vaste Commissie Defensie inzake tweede suppletoor 1995, Kamerstukken 24 527, nr. 3, blz. 8/9)	+ f 53,715 miljoen
– diverse mutaties zoals vermeld in de tweede suppletore begroting 1995	+ f 3,704 miljoen
Totaal toedeelbaar in de tweede suppletore begroting	+ f 81,154 miljoen

Dit bedrag uit het tweede suppletoor 1995 is ten behoeve van de arbeidsvoorwaarden 1995 aan de daarvoor in aanmerking komende artikelen van de beleidsterreinen uitgedeeld.

In totaliteit is in 1995 totaal f 136,952 miljoen (opgebouwd uit de hierna vermelde f 7,671 miljoen, f 48,127 miljoen en f 81,154 miljoen) vanwege de salarismaatregelen 1994 en de arbeidsvoorwaarden Defensie 1995 over de daarvoor in aanmerking komende artikelen van de beleidsterreinen verdeeld (bedragen x f 1000,-):

Beleidssterrein	Omschrijving	Bedragen		
Artikel		totaal loon- bijstelling 1994	totaal loon- bijstelling 1995	totaal arbeidsvoor- waarden
01	Algemeen			
01	Burgerpersoneel	236	1 675	2 839
02	Militair personeel	45	345	715
03	Overige personele exploitatie	114	32	
04	Subsidies	695	649	
02	Pensioenen, wachtgeld en uitkeringen			
01	Wachtgeld burgerpersoneel en inactiviteitsweden militair personeel	57	777	2 087
02	Militaire pensioenen en uitkeringen	2 264	9 699	12 230
03	Koninklijke marine			
01	Burgerpersoneel	534	2 461	4 307
02	Militair personeel	675	5 591	11 922
03	Overige personele exploitatie		309	
04	Koninklijke landmacht			
01	Burgerpersoneel	321	4 834	8 546
02	Militair personeel	1 762	12 378	21 783
03	Overige personele exploitatie		225	
04	Subsidies en bijdragen		82	
05	Koninklijke luchtmacht			
01	Burgerpersoneel	121	918	1 901
02	Militair personeel	674	5 601	11 003
06	Koninklijke marechaussee			
01	Burgerpersoneel	12	54	91
02	Militair personeel	161	1 575	3 224
03	Overige personele exploitatie		11	
08	Multi-service projecten en activiteiten			
02	Vredesoperaties		911	506
	Totaal	7 671	48 127	81 154

01.17 Prijsbijstelling

Dit artikel is ten opzichte van de oorspronkelijke begroting verlaagd met f 135,0 miljoen door de uitdeling van de prijsbijstelling volgens onderstaande specificatie over de daarvoor in aanmerking komende artikelen van de beleidsterreinen (bedragen x f 1000,-):

Beleidssterrein	Omschrijving	Uitgaven
Artikel		1995
01	Algemeen	
	03 Overige personele exploitatie	750
	04 Subsidies en bijdragen	640
	05 Materiële exploitatie	3 031
	06 Bouw	86
	07 Materieel/investeringen algemeen	200
	10 Automatisering en telecommunicatie	1 500
	11 Internationale verplichtingen	6 917
	13 Milieuheffing	80
	14 Milieumaatregelen	1 000
	15 Ontwikkeling nieuw defensiematerieel	600
03	Koninklijke marine	
	02 Militair personeel	80
	03 Overige personele exploitatie	3 152
	04 Subsidies en bijdragen	9
	05 Materiële exploitatie	9 240
	06 Bouw, alsmede aankoop van gronden en opstallen	1 364
	07 Overig groot materieel	11 708
04	Koninklijke landmacht	
	01 Burgerpersoneel	431
	02 Militair personeel	699
	03 Overige personele exploitatie	9 181
	04 Subsidies en bijdragen	140
	05 Materiële exploitatie	19 057
	06 Bouw, alsmede aankoop van gronden en opstallen	4 409
	07 Overig groot materieel	14 746
05	Koninklijke luchtmacht	
	03 Overige personele exploitatie	1 338
	04 Materiële exploitatie	11 733
	05 Bouw, alsmede aankoop van gronden en opstallen	2 600
	06 Overig groot materieel	19 242
06	Koninklijke marechaussee	
	03 Overige personele exploitatie	379
	04 Materiële exploitatie	338
	06 Groot materieel	800
08	Multiservice projecten en activiteiten	
	01 Luchtmobiele brigade	7 723
	02 Vredesoperaties	1 827
Totaal		135 000

02. Beleidssterrein Pensioenen, Wachtgelden en Uitkeringen

02.01 Wachtgelden burgerpersoneel en inactiviteitswedden militair personeel

Na de actualisering van de in- en uitstroom van het burger- en militair personeel dat van de diverse wachtgeldregelingen gebruik heeft gemaakt, zijn de beschikbare begrotingsbedragen aangepast. Ten opzichte van de ontwerpbegroting zijn de uitgaven voor wachtgelden burgerpersoneel f 4,1 miljoen lager uitgevallen. Prijsverschillen en een gemiddeld kortere duur liggen hieraan ten grondslag.

De hogere realisatie ten opzichte van de oorspronkelijke begroting met f 56,791 miljoen van de uitgaven en de verplichtingen betreffende wachtgeld en militair personeel, is het gevolg van een toegenomen beroep van militair personeel op inactiviteitswetten. Dit gebeurt op grond van het werkloosheidsbesluit en op grond van de Uitstroom Bevorderende Maatregel (UBM/O).

Het beleid ten aanzien van de afslankingsuitstroom bestaat uit het minimaliseren van de instroom van de SBK-gerelateerde wachtgeld door het optimaal toepassen van de overige SBK-maatregelen (door middel van bemiddeling, outplacement en scholing worden hiermee goede resultaten behaald).

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen/Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Wachtgeld burgerpersoneel en periodieke uitkeringen ingevolge de Algemene Burgerlijke Pensioenwet	82 302	78 140
Wachtgeld militair personeel	43 014	99 805
Totaal	125 316	177 945

02.02 Militaire pensioenen en uitkeringen

Na de toevoeging van de financiële middelen, die het gevolg zijn van het in werking treden van de Wet Financiële Voorzieningen Privatisering Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (het zogenaamde ABP-complex) (+ f 22 miljoen) aan het beschikbare budget voor 1995, zijn de geraamde uitgaven geheel gerealiseerd.

De diverse onder- en overschrijdingen binnen het wetsartikel zijn in hoofdlijnen met elkaar in evenwicht.

De achterblijvende realisatie bij het artikelonderdeel «Reserve overdracht» is het gevolg van het eerst in de loop van 1995 starten van de procedure waarbij ex-militairen overgaan in burgerdienst en de opgebouwde pensioenen mee overgaan naar het ABP.

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven
(x f 1 000)**

Artikelonderdeel	Verplichtingen/Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Militaire nabestaandenpensioenen	98 400	94 832
Overhevelingstoelage	1 900	1 587
Waarvan wordt terugontvangen:		
– wegens verhaal e.d.	– 34 400	–33 319
Militaire diensttijdpensioenen	784 882	808 693
Overhevelingstoelage	1 000	520
Waarvan wordt terugontvangen:		
– wegens verhaal e.d.	– 251 800	–263 888
Militaire invaliditeitspensioenen	269 400	262 555
Overhevelingstoelage	13 200	12 523
Waarvan wordt terugontvangen:		
– wegens verhaal e.d.	– 52 500	–57 958
Uitkeringswet gewezen militairen	640 800	668 312
Overhevelingstoelage	57 300	67 626
Waarvan wordt terugontvangen:		
– wegens verhaal e.d.	– 23 349	–12 555
Sociale zorg	19 500	20 254
Gratificaties	2 300	
Waarvan wordt terugontvangen:		
– wegens verhaal e.d.	– 900	
Overige uitkeringen (overlijden)	5 000	3 096
Reserve overdracht	21 000	4 236
Veteranenbeleid	12 600	8 406
Reserve overname		– 49
Totaal	1 564 333	1 584 871

03. Beleidsterrein Koninklijke marine

03.01 Burgerpersoneel

Het verschil tussen de begroting en de realisatie van de artikelonderdelen «salarissen» en «sociale lasten» bij dit artikel is met name het gevolg van enerzijds de uitkomsten van het arbeidsvoorwaardenoverleg en anderzijds de invoering van de wet Financiële Voorzieningen Privatisering ABP (FVPABP).

Op het artikel 01.16 Loonbijstelling is gespecificeerd welke bedragen in dit kader in 1995 aan dit artikel zijn toegevoegd.

De personele reductie verloopt volgens plan en is in overeenstemming met het tijdschema zoals vastgelegd in de Prioriteitennota. Er hebben geen gedwongen ontslagen plaatsgevonden.

In de ontwerpbegroting 1995 bedroeg de geraamde sterkte 5.033 burgers, met een gemiddelde loonsom van f 65.207,00.

De gemiddelde gerealiseerde sterkte bedroeg in 1995 5.004 burgers; de gemiddelde loonsom bedroeg f 69.574,00.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Salarissen	245 387	273 036
Overwerk en toelagen onregelmatige diensten	8 316	9 530
Overige toelagen	9 953	8 502
Sociale lasten	59 247	51 809
Tijdelijk personeel op formatieve arbeidsplaatsen	5 286	5 269
Totaal	328 189	348 146

Voor wat betreft de verplichtingen op dit artikel was in de oorspronkelijke begroting een bedrag van f 328,189 miljoen opgenomen. De realisatie over 1995 bedroeg f 348,552 miljoen.

De uitgaven voor burgerpersoneel zijn ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 1995 met f 19,957 miljoen gestegen. Deze toename heeft meerdere oorzaken. Het betreft de gevolgen van de Wet Financiële Voorzieningen Privatisering ABP en de gevolgen van de algemene salarismaatregelen uit het sectoroverleg Defensie.

03.02 Militair personeel

Het verschil tussen de begroting en de realisatie van de artikelonderdelen «salarissen» en «sociale lasten» bij dit artikel is met name het gevolg van enerzijds de uitkomsten van het arbeidsvoorwaardenoverleg en anderzijds de invoering van de wet Financiële Voorzieningen Privatisering ABP (FVPABP).

Op het artikel 01.16 Loonbijstelling is gespecificeerd welke bedragen in dit kader in 1995 aan dit artikel zijn toegevoegd.

De personele reductie verloopt volgens plan en is in overeenstemming met het tijdschema zoals dat is vastgelegd in de Prioriteitennota. De aan de personele reductie aangepaste wervingsbehoefte is nagenoeg gerealiseerd. In sommige gevallen is tijdelijk personeel op formatieve arbeidsplaatsen ingehuurd.

In de ontwerpbegroting 1995 bedroeg de geraamde sterkte 13.823 vrijwillig dienende militairen en 620 dienstplichtigen, met een gemiddelde loonsom van f 63.046,= respectievelijk f 25.139,=.

De gemiddelde gerealiseerde sterkte bedroeg in 1995 13.602 vrijwillig dienende militairen en 655 dienstplichtigen, met een gemiddelde loonsom van f 69.622,= respectievelijk f 20.733,=.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Salarissen	689 348	771 282
Overwerk en toelagen onregelmatige diensten	63 520	82 189
Overige toelagen	54 725	60 441
Sociale lasten	78 575	46 745
Tijdelijk personeel op formatieve arbeidsplaatsen	904	446
Totaal	887 072	961 103

Voor wat betreft de verplichtingen op dit artikel was in de oorspronkelijke begroting een bedrag van f 887,072 miljoen opgenomen. De realisatie over 1995 bedroeg f 961,314 miljoen.

De toename van de uitgaven voor salarissen, overwerk en toelagen onregelmatige diensten en overige toelagen, alsmede de afname van de sociale lasten voor militair personeel is het gevolg van onder andere de Wet Financiële Voorzieningen Privatisering ABP en de invoering van het ziektekostenverzekeringsstelsel militairen alsmede de algemene salarismaatregelen van het Sectoroverleg Defensie.

03.03 Overige personele exploitatie

De beoogde lagere uitgaven als gevolg van de daling van het personeelsbestand zijn grotendeels gerealiseerd.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Kleding en uitrusting	12 812	16 101	14 149	10 507
Voeding	20 864	21 955	20 864	21 536
Reis- en verblijfkosten	25 633	25 333	25 633	25 333
Verplaatsingskosten	29 475	41 353	29 475	33 777
Sport en ontspanning	1 729	3 657	1 729	3 657
Representatiekosten	478	713	478	713
Personeel op bovenformatieve arbeidsplaatsen	1 115	3 014	2 015	3 014
Sociale zorg	6 072	6 083	6 072	6 083
Voorziening woonruimte	421	352	421	352
Persoonsgebonden toelagen en uitkeringen	6 377	5 724	6 377	5 724
Werving	11 046	10 303	10 246	10 182
Geneeskundige verzorging	32 581	8 624	32 581	8 624
Onderwijs en opleiding	16 715	14 515	16 715	14 515
A&O-projecten	-	-	-	-
SAJO-projecten	-	2	6 001	2
Antilliaanse en Arubaanse milities (ANTARUMIL)	5 090	4 543	5 090	4 543
Overige personele uitgaven	2 780	1 708	2 780	1 708
Totaal	173 188	163 980	180 626	150 270

De belangrijkste mutaties ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 1995 hebben betrekking op de artikelonderdelen:

Kleding en uitrusting

De wijziging ten opzichte van de raming op dit artikelonderdeel is in belangrijke mate veroorzaakt door een herfasering van de invoering van het boord-kazernetenu, waardoor de betaling is verschoven naar 1996.

Verplaatsingskosten

De toename van de uitgaven voor verplaatsingskosten is veroorzaakt door herplaatsingen welke samenhangen met de personele reducties. Zo zijn de kosten voor het transport en opslag van inboedels en de kosten verbonden aan het dagelijks reizen tussen de woning en de werkplek gestegen.

Geneeskundige verzorging

Door de overheveling van de uitgaven en verplichtingen voor geneeskundige verzorging ziektekosten militairen naar artikel 03.02 is dit artikelonderdeel met f 23,957 miljoen neerwaarts bijgesteld.

SAJO-projecten

De uitgaven voor het voormalig SAJO-personeel zijn naar artikel 03.02 overgeheveld als gevolg van de opheffing van het SAJO-fonds.

03.04 Subsidies en bijdragen

Ten laste van dit artikel worden de subsidies en bijdragen verantwoord voor de Koninklijke marine jachtclub, de Marine watersportvereniging, het Marine Sanatoriumfonds, het Nederlands Instituut voor Maritiem Onderzoek (NIM), het Zeekadettenkorps Nederland, het personeelsblad de Scheepsbel en het vormingscentrum Ascension.

Met ingang van 1995 zijn de activiteiten van de stichting Coördinatie Maritiem Onderzoek (CMO) beëindigd en voortgezet door het Nederlands Instituut voor Maritiem Onderzoek (NIM). De bijdrage is aan dit instituut verstrekt.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen/Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Subsidies aan:		
Koninklijke marine jachtclub	122	122
Marine watersportvereniging	76	76
Marine Sanatoriumfonds	5	5
Koninklijke vereniging marine officieren	75	75
Blad Scheepsbel voor personeelsvereniging	5	0
Vormingscentrum Ascension	50	43
Stichting Militaire Tehuizen Overzee	0	350
Marine Onderofficiers Club	0	197
Bijdragen aan:		
Stichting Coördinatie Maritiem Onderzoek	200	196
Zeekadetkorps Nederland	50	50
Totaal	583	1 114

De stijging van de uitgaven ten opzichte van de ontwerpbegroting is een gevolg van de overheveling van de subsidie voor de Stichting Militaire Tehuizen Overzee van de Koninklijke landmacht.

Tevens is de bijdrage aan de Marine Onderofficiers Club op dit artikel verantwoord. Het gaat hierbij voornamelijk om een bijdrage voor de inhuur van personeel als vervanging van, in het kader van de personele reducties, teruggetrokken personeel van de Koninklijke marine.

03.05 Materiële exploitatie

Het beleid ten aanzien van de materiële exploitatie is gericht op een zo doelmatig en doeltreffend mogelijke instandhouding van materieel en infrastructuur.

De gevolgen van de gewijzigde verrekenbeschikking voor Defensie inzake de onderlinge dienstverleningen tussen de beleidsterreinen zijn op dit artikel terug te vinden.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Huisvestingskosten	31 031	37 003	41 500	37 178
Bureaukosten	54 665	65 724	57 106	71 111
Specifieke uitgaven van operationele aard	9 614	6 245	10 400	5 433
Oefenmunitie (schietvoorraad)	7 276	11 045	9 600	13 160
Overige algemene en specifieke uitgaven	10 442	18 397	10 717	13 397
Inventarisgoederen en klein materieel	15 513	26 029	18 400	19 416
Onderhoud en herstel:				
– schepen	103 178	144 203	110 511	108 451
– vliegtuigen	40 750	41 407	53 500	49 824
– voertuigen	7 200	15 162	7 200	11 507
– elektronisch- en nautisch materieel	9 923	18 185	11 300	22 691
– bewapeningsmaterieel	23 161	29 465	30 700	27 867
– inventarisgoederen en klein materieel	35 853	20 848	42 600	19 787
Voorzieningen/onderhoud van gebouwen, havens en terreinen, waarvan doorberekend aan:				
– de Koninklijke landmacht	40 468	50 905	39 900	42 853
– de Koninklijke luchtmacht	– 16 500	–	– 16 500	–
– de Koninklijke luchtmacht	– 1 200	– 1 702	– 1 200	– 1 702
Benzine, olie en smeermiddelen e.d.	42 635	37 014	43 100	33 375
Totaal	414 009	519 930	468 834	474 348

De belangrijkste verplichtingen- en uitgavenmutaties ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 1995 worden veroorzaakt door mutaties op de volgende artikelonderdelen:

Bureaukosten

Een verhoging van de verplichtingen en uitgaven als gevolg van een versnelde vervanging van kleinschalige automatiseringsmiddelen. Ook is door de toename van automatiseringsmiddelen ter ondersteuning van de bedrijfsvoering het hiermee gemoeide onderhoud toegenomen.

Tevens is de verhoging ontstaan door de uitgaven en verplichtingen voor opname- en weergave apparatuur voor de Audio Visuele Dienst.

Oefenmunitie

De hogere uitgaven en verplichtingen zijn een gevolg van de aanschaf van conventionele munitie ten behoeve van vervanging van de schietvoorraad, alsmede munitie voor oefen- en opleidingsdoeleinden. De uitgaven hiervoor waren oorspronkelijk geraamd op artikel 03.07. Op grond van de geldende regelgeving vindt de verantwoording echter plaats ten laste van het materiële exploitatie-artikel 03.05.

Inventarisgoederen en klein materieel

De verhoging van de verplichtingen is ondermeer een gevolg van het aangaan van verplichtingen voor veldhospitaaltenten en diverse afroepcontracten.

Onderhoud en herstel van schepen

De verhoging van de verplichtingen is voornamelijk veroorzaakt door de instandhouding en de herbevoorrading van de groep escorte schepen, de onderzeedienst en de mijnendienst. Dit betreft onder andere het aangaan van verplichtingen voor het meerjarig onderhoud van de Hr.Ms. Zeeleeuw en voor de hoofdbatterij van de Walrus onderzeeboot van 1994 naar 1995. Tevens is een voor latere jaren geplande verplichting voor duikapparatuur in 1995 aangegaan.

Onderhoud en herstel van inventarisgoederen en klein materieel

De verlaging van de uitgaven en de verplichtingen wordt voornamelijk verklaard doordat de BTW-uitgaven direct ten laste van de betreffende projecten zijn geboekt.

Onderhoud van gebouwen en terreinen

De stijging voor het onderhoud gebouwen en terreinen is met name een gevolg van het uitstel van renovaties en nieuwbouwprojecten in eerdere jaren.

Doorberekeningen aan de Koninklijke landmacht/Koninklijke luchtmacht

De mutatie bij de verplichtingen en uitgaven is ontstaan door de wijziging als gevolg van de invoering van de nieuwe Verrekenbeschikking Defensie. Hierdoor vindt geen onderlinge verrekening meer plaats met de Koninklijke landmacht en de Koninklijke luchtmacht, maar vindt jaarlijks een budgetoverheveling plaats.

Benzine, olie en smeermiddelen

De lagere verplichtingen voor brandstoffen zijn met name een gevolg van de daling van de dollarkoers.

03.06 Bouw, alsmede aankoop van gronden en opstallen

Ten laste van dit artikel komen de uitgaven voor nieuwbouw en renovatie van havens en walinrichtingen van de Koninklijke marine. Naast de voortgaande renovatie en nieuwbouw als gevolg van de veroudering van de bestaande infrastructuur wordt de behoefte steeds meer bepaald door de aanpassing van de organisatie, de veranderde structuur, de omvang van de vloot en voorschriften op het gebied van milieu en ruimtelijke ordening. Tevens worden op dit artikel de uitgaven voor het bodemsaneringsprogramma verantwoord.

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven
(x f 1 000)**

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Bouwactiviteiten bij de marinebedrijven	2 800	4 399	2 800	2 169
Marinekazernes	21 800	20 011	16 200	15 482
Koninklijk Instituut voor de Marine	200	1 412	900	3 066
Marinevlieggampen	8 500	16 813	7 900	14 760
Bodemsanering	4 000	11 424	4 000	5 917
Nederlandse Antillen	5 700	8 808	13 400	12 657
Overige projecten	3 100	17 298	18 200	13 521
Totaal	46 100	80 165	63 400	67 572

De belangrijkste mutaties van de verplichtingen en uitgaven ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 1995 zijn met name veroorzaakt door mutaties op de volgende artikelonderdelen:

Marinevlieggampen

De eisen zoals aangegeven in de arbeidsomstandighedenwet (ARBO) en de herstructureringsmaatregelen hebben nieuwbouw van onder andere het bedrijfsrestaurant op het marinevlieggamp de Kooy noodzakelijk gemaakt.

Tevens zijn diverse kabel- en rioleringswerkzaamheden uitgevoerd.

Bodemsanering

Op grond van de milieu-eisen is in 1995 een aantal verplichtingen aangegaan voor diverse bodem- en grondwatersaneringsprojecten op marineterreinen.

Nederlandse Antillen

In het kader van de personele herstructurering en de arbeidsomstandigheden ter plaatse zijn in 1995 verplichtingen aangegaan voor onder andere bedrijfsrestaurants op de Marinebases Parera en Suffisant. Het betreft hier contracten die oorspronkelijk in 1994 waren gepland.

Overige projecten

De stijging van de verplichtingen is met name een gevolg van de vertragingen bij het aangaan van verplichtingen in 1994 voor onder andere de renovatie van het Nato-Pol depot, wat was verstraagd als gevolg van een eerst op te ruimen bodemverontreiniging en de renovatie van een van de gebouwen op de brandweer-kazerne Flevo.

03.07 Overig groot materieel

Op dit artikel worden de investeringsprojecten verantwoord die niet in een separaat artikel zijn opgenomen. Als basis voor de uitvoering van deze investeringsprojecten geldt de Prioriteitennota. Als speerpuntproject uit de Prioriteitennota is in dit artikel de aanbouw van het Amfibisch Transport Schip (ATS) opgenomen. In 1995 heeft de contract-ondertekening plaatsgevonden van het bouwmeestercontract voor de

Luchtverdedigings- en Commandofregatten (LCF) en voor diverse contracten voor het luchtverdedigingssysteem.

Tevens is in 1995 het nieuwe bevoorradingsschip Hr. Ms. Amsterdam, als opvolger van de Hr. Ms. Poolster, overgedragen aan de Koninklijke marine.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Schepen:				
Luchtverdedigings- en commandofregatten	866 300	652 037	19 500	43 510
Vervanging mijnenveegcomponent	194 400	1 823	6 500	1 792
Vervanging Poolster	19 700	10 883	25 000	15 988
ATS	1 600	24 700	81 400	86 994
CUP Alkmaarklasse	2 500	1 179	2 500	604
Vliegtuigen:				
NH-90	1 300	1 025	50 400	48 887
STAMOL	0	5 843	0	3 543
Overige projecten	774	6 581	6 674	5 359
Voertuigen	0	5 628	0	4 905
Elektronisch materieel:				
Geïntegreerd verbindingproject	20 300	5 308	10 400	5 919
SMART S	0	1 090	9 000	3 123
SHF SATCOM	0	1 696	5 100	7 355
Trainer M-fregatten	8 600	2 850	1 200	577
NAVSTAR/SINS	0	420	400	339
MF/HF zend/ontvangers	12 600	2 066	3 300	1 371
LAMS	31 600	79 386	28 400	28 350
Overige projecten	18 800	39 414	31 409	52 143
Bewapening:				
Goalkeeper	0	606	700	545
Overige projecten	4 000	5 910	6 190	8 070
Munitie	24 900	22 751	51 000	45 032
Overig materieel:				
Project Nieuwe RW	0	1 304	0	2 577
Sewacobedrijf	35 700	1 292	11 400	2 723
Investering Marinebedrijven	25 600	18 653	16 800	18 425
Kleine vaartuigen	1 000	1 306	1 000	1 336
Automatisering	11 000	47 096	14 800	27 555
Overige projecten	6 726	58 473	3 947	47 771
Totaal	1 287 400	999 320	387 020	464 793

De uitgavenmutaties ten opzichte van de oorspronkelijk begroting 1995 zijn voornamelijk veroorzaakt door mutaties op de volgende artikelonderdelen:

Schepen

- herfaseringen van betalingsmomenten voor het Luchtverdedigings- en Commando Fregat (LCF)
- vertraging in de aanbesteding en hierdoor latere levering van de boord- en walreservedelen voor de vervanger van de Hr. Ms. Poolster
- het inlopen van de achterstand in de stand onderhanden werk van het Amphibisch Transportschip (ATS).

Elektronisch materieel

- het naar 1996 verschuiven van verplichtingen voor beveiligingsprojecten
- de verwerving van basis-testcapaciteit ten behoeve van het testen en het toekomstig onderhoud voor de Standard Missile-2 (SM2) voor het LCF.

Overig materieel

- de verhoging van de uitgaven (f 26 miljoen) vanwege de in 1995 door het Ministerie van Economische zaken en de Koninklijke marine verstrekte studie-opdracht voor de ontwikkeling van een kleiner type onderzeeboot door de RDM;
- het uitvoeren van compensatie-orders voor de Amerikaanse overheid. In het verleden zijn hiervoor fondsen aan de Koninklijke marine ter beschikking gesteld.

De verlaging van de verplichtingen van de oorspronkelijke begroting is in belangrijke mate veroorzaakt door:

Schepen

- ontwikkelingen in de internationale samenwerkingen. Hierdoor is de totstandkoming van het memorandum of understanding met betrekking tot de ontwikkeling van een Anti Air Warfare (AAW) systeem voor het LCF vertraagd. Voorts is als gevolg van gewijzigde inzichten vertraging opgetreden in de verwerving van test- en onderhoudsfaciliteiten voor de sewacosystemen van het LCF.
- vertragingen bij de aanbesteding van de vervanging van de mijnenveegcomponent als gevolg van ontwikkelingen in de internationale samenwerking
- de verhoging is voornamelijk een gevolg van het aangaan van verplichtingen van deelprojecten van het ATS.

Elektronisch materieel

- verschuivingen naar latere jaren van verplichtingen voor het geïntegreerd verbindingsproject
- de verhogingen zijn voornamelijk een gevolg van het aangaan van deelprojecten van het Local Area Missile System (LAMS).

Munitie

De lagere uitgaven en verplichtingen zijn een gevolg van de overheveling, op grond van de geldende regelgeving, van conventionele munitie ten behoeve van vervanging van de schietvoorraad alsmede oefen- en opleidingsmunitie naar artikel 03.05. Deze uitgaven waren aanvankelijk geraamd op dit artikel.

Overig materieel

- vertraging bij de aanbesteding van de bouw van het Sewaco-bedrijf.
- de verhoging van de verplichtingen van de in 1995 door het ministerie van Economische zaken en de Koninklijke marine verstrekte opdracht ten behoeve van de aanvullende studie Moray onderzeeboot
- het aangaan van verplichtingen voor kantoorautomatisering. Dit was noodzakelijk vanwege met name de vervanging van technisch verouderde pc's in het kader van voorgeschreven ARBO-normen.

- de verrekening met de Centrale organisatie van het ministerie van Defensie inzake de compensatieorders van de Amerikaanse overheid.
- hogere uitgaven voor automatisering voor ondermeer de aanleg van technische infrastructuur voor het NSK en andere personeels-systemen.

03.08 Multi-purpose fregatten

Ten laste van dit artikel zijn de uitgaven gebracht voor investeringen met betrekking tot het project Multi-purpose fregatten. In 1995 is het 8e tevens laatste M-fregat toegevoegd aan de vloot. Na het verwerken van restpunten en het groot garantie-onderhoud zal het project in 1997 worden afgerond.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Bouwmeester/ marineleveranties	47 900	18 124	90 980	63 159
Walreserveden	10 500	12 819	8 900	11 435
Tactas	1 200	4 834	4 800	4 139
Totaal	59 600	35 777	104 680	78 733

De mutaties ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 1995 bij zowel de uitgaven als de verplichtingen zijn veroorzaakt doordat het project zich in de eindfase bevindt en daardoor meer zicht op het totaal nog benodigde budget ontstond.

03.09 Onderzeeboten Walrusklasse

Op dit artikel zijn de uitgaven verantwoord voor investeringen met betrekking tot het project onderzeeboten van de Walrusklasse.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Onderzeeboten Walrusklasse				
1e serie:				
Bouwmeester/ marineleveranties	0	334	700	1 124
Walreserve	0	8	0	407
2e serie:				
Bouwmeester/ marineleveranties	9 100	1 768	11 300	5 402
Walreserve	1 500	1 488	3 800	3 521
Totaal	10 600	3 598	15 800	10 454

De daling ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 1995 van zowel het uitgaven- als het verplichtingenniveau is ontstaan doordat minder verplichtingen zijn aangegaan voor het meerwerk van de 2e serie Walrusklasse onderzeeboten.

04. Beleidsterrein Koninklijke landmacht

04.01 Burgerpersoneel

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 1995 hebben bijstellingen plaatsgevonden ten aanzien van het vacaturebeleid, de verrekening van de interne dienstverlening en zijn de bedragen voor onregelmatige diensten en inhuur, samenhangend met de reorganisaties, verruimd.

Personeelsbeleid

Ten aanzien van de werving van burgerpersoneel is een terughoudend beleid gevoerd gezien de vele reorganisaties bij de Koninklijke landmacht. De actieve externe bemiddeling bij herplaatsing heeft een grotere uitstroom tot gevolg gehad, hetgeen heeft geleid tot een onderschrijding van de begrotingssterkte met 94 personen op jaarbasis.

Verrekeningen

De verrekensystematiek is gewijzigd waarbij interne dienstverlening tussen de beleidsterreinen voortaan budgettair meerjarig wordt verrekend. De daling van de verrekeningen wordt voornamelijk hierdoor veroorzaakt.

Reorganisaties

Het opheffen van eenheden alsmede het vooruitlopen op de opschorting van de opkomstplicht is opgevangen met een verruiming van de mogelijkheden tot het tijdelijk inhuren van personeel en met een verhoging van het budget voor onregelmatige diensten gelet op de versterking van de bewaking door burgerpersoneel.

Het verschil tussen de begroting en de realisatie van de artikelonderdelen «salarissen» en «sociale lasten» bij dit artikel is met name het gevolg van enerzijds de uitkomsten van het arbeidsvoorwaardenoverleg en anderzijds de invoering van de wet Financiële Voorzieningen Privatisering ABP (FVPABP).

Op het artikel 01.16 Loonbijstelling is gespecificeerd welke bedragen in dit kader in 1995 aan dit artikel zijn toegevoegd.

In de ontwerpbegroting 1995 bedroeg de geraamde sterkte 11.000 burgers, met een gemiddelde loonsom van f 58.599,=.

De gemiddelde gerealiseerde sterkte bedroeg in 1995 10.907 burgers; de gemiddelde loonsom bedroeg f 64.340,=.

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven
(x f 1 000)**

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Salarissen	489 846	541 354	489 846	541 354
Overwerk en toelagen onregelmatige diensten	19 245	25 886	19 245	25 886
Overige toelagen	12 445	11 458	12 445	11 458
Sociale lasten	123 927	102 341	123 927	102 341
Tijdelijk personeel op formatieve arbeidsplaatsen	14 362	23 153	14 362	23 170
Verrekenregels met beleids-terreinen	- 15 237	- 2 458	- 15 237	- 2 458
Totaal	644 588	701 734	644 588	701 751

04.02 Militair personeel

Het beleid in de oorspronkelijke raming was gericht op de invoering van het nieuwe ziektekostenstelsel voor beroepsmilitairen, de bijstelling van de personeelsaantallen conform het niveau in de Prioriteitennota alsmede de herziening van de verrekenstematiek met betrekking tot de interne dienstverlening.

Begrotingssterkte

De actieve bemiddeling met betrekking tot de voorgenomen uitstroom van personeel in dienst voor onbepaalde tijd heeft geleid tot een lagere sterkte per 31 december 1995 dan verwacht.

Door de gevolgen van versnelde opschorting van de dienstplicht, is de reorganisatie maximaal versneld. Dit is vrijwel geheel gelukt zodat een kleine bijstelling noodzakelijk was.

Met betrekking tot het dienstplichtig personeel heeft het beleid, waarbij het eenvoudiger was om de dienst eerder te verlaten, alsmede de lagere opkomsten, een daling van de begrotingssterkte tot gevolg gehad.

Verrekeningen

De verrekenstematiek is gewijzigd waarbij interne dienstverleningen tussen de beleidsterreinen voortaan budgettair meerjarig worden verrekend. De verrekeningen met andere beleidsterreinen zijn voornamelijk hierdoor afgenomen.

In de ontwerpbegroting 1995 bedroeg de geraamde sterkte 23.585 vrijwillig dienende militairen en 15.741 dienstplichtigen, met een gemiddelde loonsom van f 57.969,= respectievelijk f 21.376,=.

De gemiddelde gerealiseerde sterkte bedroeg in 1995 22.761 vrijwillig dienende militairen en 12.556 dienstplichtigen, met een gemiddelde loonsom van f 64.351,= respectievelijk f 22.115,=.

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven
(x f 1 000)**

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Salarissen	1 443 996	1 506 492	1 443 996	1 506 493
Overwerk en toelagen onregelmatige diensten	45 930	49 026	45 930	49 026
Overige toelagen	63 814	69 614	63 814	69 614
Sociale lasten	153 887	115 364	153 887	115 364
Tijdelijk personeel op formatieve arbeidsplaatsen	4 500	2 139	4 500	2 151
Verrekenregels met beleids-terreinen	- 8 453	- 279	- 8 453	-280
Totaal	1 703 674	1 742 356	1 703 674	1 742 368

Toelichting artikelonderdeel salarissen en sociale lasten

Het verschil tussen de begroting en de realisatie van de artikelonderdelen «salarissen» en «sociale lasten» bij dit artikel is met name het gevolg van enerzijds de uitkomsten van het arbeidsvoorwaardenoverleg en anderzijds de invoering van de wet Financiële Voorzieningen Privatisering ABP (FVPABP) en de invoering van pseudo-premies, samenhangend met het nieuwe ziektekostenstelsel militair personeel.

Op het artikel 01.16 Loonbijstelling is gespecificeerd welke bedragen in dit kader in 1995 aan dit artikel zijn toegevoegd.

04.03 Overige personele exploitatie

De effecten van de beoogde daling van de personeelsbestanden en de daarmee samenhangende uitgaven zijn nagenoeg bereikt. De oorspronkelijke behoefte aan onderwijs en opleiding voor met name BBT-personeel valt lager uit door de lopende reorganisaties.

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven
(x f 1 000)**

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Kleding	44 786	77 638	95 242	81 113
Voeding	73 380	71 566	73 550	71 405
Reis- en verblijfkosten	57 520	58 175	57 520	55 166
Verplaatsingskosten	82 771	87 399	82 771	87 160
Sport en ontspanning	2 275	2 278	4 110	4 097
Kostwinnersvergoeding	890	651	890	651
Representatiekosten	2 107	2 251	2 107	2 251
Personeel op bovenforma- tieve arbeidsplaatsen	1 685	2 687	1 685	2 648
Sociale zorg	12 662	13 765	12 662	13 765
Voorziening woonruimte	9 883	9 404	9 883	9 907
Persoonsgebonden toelagen en uitkeringen	10 715	12 259	10 715	12 259
Werving	26 413	26 849	25 713	27 718
Geneeskundige verzorging	37 727	21 296	37 727	21 296
Onderwijs en opleiding	37 662	27 805	37 662	27 254
A&O-projecten	-	-	-	-
SAJO-projecten	3 410	-	3 410	-
Afwikkelingskosten TRIS	1 236	7 844	1 236	7 844
Overige personele uitgaven	8 971	13 909	8 941	13 861
Totaal	414 093	435 776	465 824	438 395

Kleding en uitrusting

Het verschil in de verplichtingen is veroorzaakt door de verschuiving van de projecten NBC-uitrusting en gevechtshelm naar 1995 in verband met in 1994 opgetreden verträgen.

De daling van de uitgaven is het gevolg van het vervroegd afschaffen van de opkomstplicht en het kritisch bezien van de voorraadniveaus alsmede de verträgen met betrekking tot het project gevechtshelm.

Verplaatsingskosten

De stijging is het gevolg van de toename van het aantal verlofreizen door de versnelde instroom van BBT-personeel in het kader van de opschorting van de dienstplicht.

Geneeskundige verzorging

De daling bij de verplichtingen en de uitgaven wordt veroorzaakt door de invoering van het nieuwe stelsel voor ziektekostenverzekering voor militairen.

Onderwijs en opleiding

Als gevolg van enerzijds een daling van de sterkte en anderzijds een bijstelling van de behoeftes zoals gepland voor her- en bijscholing in verband met de reorganisaties, zijn de verplichtingen en uitgaven lager dan geraamd.

SAJO-projecten/Overige personele uitgaven

De verschillen tussen de oorspronkelijke begroting en de realisatie op deze artikelonderdelen worden veroorzaakt door het feit dat de uitgaven

en de verplichtingen in het kader van SAJO-projecten zijn verantwoord op het artikelonderdeel Overige personele uitgaven.

Afwikkelingskosten TRIS

De hogere uitgaven worden veroorzaakt door de uitbetaling van de aangehouden loonsuppletie van een aantal voormalige Surinaamse legerofficieren.

04.04 Subsidies en bijdragen

Voor 1995 zijn de doelstellingen met betrekking tot de subsidies en bijdragen geheel gerealiseerd.

Het verschil in de realisatie van de bijdragen is voornamelijk veroorzaakt door een eindafrekening over de jaren 1990 t/m 1994 met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen inzake de scholen voor defensiepersoneel in het buitenland. Tevens is er een subsidie verleend aan de Koepelorganisatie Algemene Militaire Tehuizen (KOMT).

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Subsidies	6 557	7 065	6 557	7 065
Bijdragen aan andere hoofdstukken van de Rijksbegroting	10 900	12 369	10 900	13 299
Totaal	17 457	19 434	17 457	20 364

In de realisatiecijfers van het artikelonderdeel «Bijdragen aan andere hoofdstukken van de Rijksbegroting», bij zowel de verplichtingen als de uitgaven, is de subsidie aan de Stichting Bijzondere Scholen voor Onderwijs op Algemene Grondslag (STOAG) III ten bedrage van f 11,780 miljoen begrepen. Deze subsidie moet gezien worden als de voortzetting van de bijdrage aan het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen inzake de scholen in het buitenland.

04.05 Materiële exploitatie

De effecten van het in 1995 gevoerde beleid met betrekking tot het terugbrengen van de veiligheidsvoorraden en het afstoten van kazernes in het kader van de herstructurering, heeft voor wat betreft de materieel-aanschaffingen al geleid tot een daling van de uitgaven en verplichtingen. De effecten van het afstoten van kazernes zullen meer in volgende jaren zichtbaar worden.

De werkzaamheden voor onderlinge dienstverlening zijn deels budgettair verwerkt waardoor het uitgavenniveau met per saldo f 19,1 miljoen is afgenomen.

**De onderdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven
(x f 1 000)**

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Informatiesystemen	13 078	15 610	18 904	16 960
Communicatiesystemen	23 351	18 112	25 597	21 279
Tanks	–	–	–	–
Manoeuvre	63 553	42 987	67 500	43 624
Wielvoertuigen en genie- materieel	28 126	24 409	32 636	28 284
Artillerie/luchtdoelartillerie	16 229	19 043	62 349	66 771
Munitie	143 860	43 569	42 249	37 365
Algemene uitrusting	22 255	45 918	28 436	37 021
BOSCO	42 378	29 100	40 830	38 172
Geneeskundige dienst materi- eel	29 321	37 458	31 071	40 015
Inventarisgoederen en klein materieel	29 176	28 944	29 176	29 046
Onderhoud/herstel roerende goederen	17 745	13 600	17 745	13 727
Onderhoud/herstel gebouwen	164 652	199 816	151 025	174 500
Huisvestingskosten	117 495	126 006	117 495	125 987
Bureaunkosten	45 001	58 854	48 801	58 811
Specifieke uitgaven van ope- rationele aard	58 221	49 367	58 221	52 400
Overige uitgaven	42 323	54 841	42 323	56 809
Automatisering	54 652	97 733	53 542	75 021
Inhuur externe deskundigen	24 500	21 424	24 500	27 300
Totaal	935 916	926 791	892 400	943 092

Manoeuvre

De daling van de uitgaven en de verplichtingen is voornamelijk het gevolg van een lagere behoefte aan reservedelen voor de Leopard en de YPR door het terugdringen van de voorraadniveaus en de daling van het aantal tanks bij de opleidingseenheden. Daarnaast is de verreken-systeematiek met betrekking tot de onderlinge dienstverlening gewijzigd waardoor het uitgavenniveau afneemt.

Dit betreft met name het onderhoud aan onder andere wapens door het MEOB.

Munitie

De daling in de verplichtingen voor munitie is veroorzaakt door fasering van de aanschaf klein kaliber munitie. De geplande verwerving van mortiermunitie en de ombouw van tankmunitie zal in een later stadium plaatsvinden. Daarnaast is in 1995 een aanvullende behoefte van Dragon-munitie gerealiseerd.

Geneeskundige dienst materieel

De stijging is het gevolg van de gewijzigde verreken-systeematiek met betrekking tot de interne dienstverlening. Dit betreft de verrekeningen inzake de Krijgsmacht hospitaalorganisatie.

Huisvestingskosten

In de raming is de daling van de uitgaven voor 1995 als gevolg van het afstoten/sluiten van diverse kazernes en objecten te hoog ingeschat. De daling van de huisvestingskosten verloopt minder snel dan verwacht.

Onderhoud en herstel van gebouwen

De stijging van de verplichtingen en de uitgaven wordt veroorzaakt door het uitvoeren van getemporeerd onderhoud aan legeringsgebouwen voor opleidingseenheden in het kader van de implementatie van de nieuwe huisvestingsnormen voor personeel in dienst voor bepaalde tijd.

Bureaunkosten

De toename wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere uitgaven voor druk- en bindwerk en hogere uitgaven voor telefoon, telegrammen, telex en frankering.

Automatisering

De stijging betreft kleinschalige automatiseringsmiddelen vanwege vervanging van verouderde computers. Daarnaast is sprake van een verhoging voor computerondersteund onderwijs.

Overige uitgaven

De toename wordt veroorzaakt door een stijging van de zelfstandige aanschaffingen door decentrale eenheden.

04.06 Bouw, alsmede aankoop van gronden en opstallen

De daling van de uitgaven en de verplichtingen met respectievelijk f 82,767 miljoen en f 91,321 miljoen is voornamelijk het gevolg van vertraging met betrekking tot de ontwikkelingen van nieuw beleid op het gebied van de legering, voeding en kantines, LO/Sport alsmede de gerelateerde projecten. De vertraging is onder andere veroorzaakt door de reorganisaties waardoor de voorbereiding van projecten stagneert.

04.07 Overig groot materieel

Als gevolg van vertragingen van afleveringen en doordat verplichtingen in een later stadium worden aangegaan zijn de uitgaven en de in 1995 aangegane verplichtingen voor dit artikel lager dan in de oorspronkelijke begroting 1995 werd voorzien.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Automatisering	110 000	28 600	21 500	17 900
Logistiek	144 900	173 017	191 522	180 856
Commandovoering, verbin- dingen en gevechtsin- lichtingen	234 300	221 800	241 400	176 800
Elektronisch materieel	5 100	34 300	17 600	33 500
Nucleair, biologisch en chemisch materieel	5 800	1 500	6 400	5 700
Luchtverdediging	6 800	400	40 000	23 500
Manoeuvre	207 800	114 518	118 800	65 428
Vuursteun	34 000	8 200	45 400	22 500
Gevechtssteun	19 200	20 000	7 900	14 000
Totaal	767 900	602 335	690 522	540 184

Automatisering

Doordat langere voorbereiding nodig is voor de vervanging van het Centraal Voorraad Beheersingssysteem en het personeelsinformatie en -autorisatiesysteem en door inhoudelijke aanpassingen zijn deze projecten niet gerealiseerd. Bestellingen ten aanzien van het bedrijfsbesturings-systeem hebben plaatsgevonden alsmede kleinere bestuurlijke informatiesystemen.

Logistiek

De bestelling van een aantal lijndienstvoertuigen alsmede combi's en personenauto's heeft reeds in 1995 plaatsgevonden. Dit geldt eveneens voor een aanvullende behoefte aan lichte vrachtauto's die ondermeer gebruikt zullen worden als interimvoorziening voor de Luchtmobiele brigade. Ter vergroting van de mobiliteit van chirurgische hospitalen is de bestelling geplaatst van het project «Mobiele geneeskundige installaties». Ten aanzien van de bedrijfsbenodigde middelen is een daling opgetreden.

Commandovoering, verbindingen en gevechtinlichtingen

De behoefte ten aanzien van Hoog Frequentie Enkel Zij Band-apparatuur (HF-EZB) alsmede de behoefte aan HF-EZB voor de Multi Nationale Divisie zijn gerealiseerd. Voor ondermeer het verkrijgen van inlichtingen op middelbare afstand wordt het project Remotely Piloted Vehicles (RPV) ingevoerd. Hiertoe is in 1995 een order geplaatst. Ook is een deel van het project Koninklijke Landmacht Implementatie Middenlaag (KLIM) gerealiseerd. Doordat er vertragingen van afleveringen van reeds aangegane verplichtingen hebben plaatsgevonden en verplichtingen later werden aangegaan dan aanvankelijk voorzien, zijn de uitgaven uiteindelijk minder geworden.

Elektronisch materieel

De verwerving van complementaire voorzieningen zijn in 1995 gerealiseerd in plaats van 1994. Daarnaast is een aanvullende behoefte gerealiseerd aan (hoog frequentie) opsporings- en storingsmiddelen. Door de aanvullende behoefte zijn hogere uitgaven gerealiseerd.

Luchtverdediging

Doordat er vertragingen van afleveringen van reeds aangegane verplichtingen voor Stinger-RMP hebben plaatsgevonden en het betalingsschema van het project «gevechtswaarde instandhouding PRTL» is gewijzigd, zijn de uitgaven uiteindelijk lager geworden.

Manoeuvre

De bestelling van het grootste deel van de randapparatuur ten behoeve van de te verbeteren Leopard 2 is in 1995 geplaatst; deze bestelling was voorzien in 1994. Als gevolg van ondermeer aangepaste beschermings-eisen is het project «Pantservoertuigen voor vredesoperaties» niet gerealiseerd. De bestelling van de serie van het project «Warmtebeeld handkijker» is nog niet geplaatst omdat eerst ontwikkeling in CODEMA-verband wordt voorzien. Door vertraging in de aflevering en aanpassing van betalingsschema's van reeds aangegane verplichtingen is de realisatie van de uitgaven lager dan voorzien.

Vuursteun

Door het laat in het jaar beschikbaar komen van resultaten van testactiviteiten van het proefsysteem is het realiseren van de bestelling van de serie van het project «VUIST 1» in 1995 niet mogelijk geweest. De bestelling van de nieuwe behoefte aan de «Feld Haubitze» (FH70) is wel gerealiseerd. De verlaging van de uitgaven vindt zijn oorzaak in het uitstel van levering van «artillerie munitie».

Gevechtssteun

Door vertraging in het verwervingsproces is het project «Licht mijndoorbraaksysteem» niet gerealiseerd. Een nieuwe behoefte aan grondverzetcapaciteit voor de opleiding ten behoeve van vredesoperaties is gerealiseerd evenals behoefte aan vastvormige springmiddelen.

04.09 Tankvervanging/verbetering Leopard 1

De realisatie op dit artikel is het gevolg van een restantbetaling BTW.

05. Beleidsterrein Koninklijke luchtmacht

05.01 Burgerpersoneel

De uitgaven voor burgerpersoneel zijn ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 1995 f 4,3 miljoen lager uitgevallen. De budgetmutaties, waaronder het arbeidsvoorwaardencontract (loonbijstelling 1995) hebben geleid tot een verhoging van f 3,8 miljoen. Vooruitlopend op de uitvoering van een aantal reorganisaties, heeft vulling van een aantal functies niet meer plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot een lager personeelsbestand dan in de raming was voorzien. Dit heeft de uitgaven neerwaarts beïnvloed. Het betreft een bijstelling van – f 10,6 miljoen.

Het verschil tussen de begroting en de realisatie van de artikelonderdelen «salarissen» en «sociale lasten» bij dit artikel is met name het gevolg van enerzijds de uitkomsten van het arbeidsvoorwaardenoverleg en anderzijds de invoering van de wet Financiële Voorzieningen Privatisering ABP (FVPABP – f 5,7 miljoen). Op het artikel 01.16 Loonbijstelling is gespecificeerd welke bedragen in dit kader in 1995 aan dit artikel zijn toegevoegd.

In de ontwerpbegroting 1995 bedroeg de geraamde sterkte 2.483 burgers, met een gemiddelde loonsom van f 58.360,=.

De gemiddelde gerealiseerde sterkte bedroeg in 1995 2.248 burgers, de gemiddelde loonsom bedroeg f 62.536,=.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Salarissen	111 307	112 808
Overwerk en toelagen onregelmatige diensten	3 354	3 312
Overige toelagen	3 117	2 606
Sociale lasten	26 809	20 954
Tijdelijk personeel op formatieve arbeidsplaatsen	322	902
Totaal	144 909	140 582

Voor wat betreft de verplichtingen op dit artikel was in de oorspronkelijke begroting een bedrag van f 144,909 miljoen opgenomen. De realisatie over 1995 bedroeg f 140,737 miljoen.

Tijdelijk personeel op formatieve arbeidsplaatsen

In verband met het doorvoeren van verscheidene reorganisaties naar aanleiding van de Prioriteitennota en de Novemberbrief 1994, is er een tijdelijke uitbreiding van gespecialiseerd personeel benodigd.

05.02 Militair personeel

Het beleidsuitgangspunt bij dit artikel was een verdere reductie van het personeelsbestand en de herstructurering van de krijgsmacht conform de Prioriteitennota. De personeelssterkte is sterker afgenomen dan was gepland. Dit is in het bijzonder het gevolg van de versnelde afbouw van het dienstplichtigenbestand en door een succesvolle toepassing van het SBK-instrument. Met name herplaatsing en bij-, her- en omscholing. Hierdoor is het daadwerkelijk aantal militairen afgenomen ten opzichte van de raming.

Het verschil tussen de begroting en de realisatie van de artikelonderdelen «salarissen» en «sociale lasten» bij dit artikel is met name het gevolg van enerzijds de uitkomsten van het arbeidsvoorwaardenoverleg en anderzijds de invoering van de wet Financiële Voorzieningen Privatisering ABP (FVPABP) en de invoering van het ziektekostenverzekeringsstelsel voor militairen.

Op het artikel 01.16 Loonbijstelling is gespecificeerd welke bedragen in dit kader in 1995 aan dit artikel zijn toegevoegd.

In de ontwerpbegroting 1995 bedroeg de geraamde sterkte 12.861 vrijwillig dienende militairen en 922 dienstplichtigen, met een gemiddelde loonsom van f 61.825,= respectievelijk f 20.579,=.

De gemiddelde gerealiseerde sterkte bedroeg in 1995 12.527 vrijwillig dienende militairen en 354 dienstplichtigen, met een gemiddelde loonsom van f 69.111,= respectievelijk f 23.407,=.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen/Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Salarissen	690 224	758 705
Overwerk en toelagen onregelmatige diensten	13 689	18 658
Overige toelagen	40 543	50 602
Sociale lasten	69 650	46 071
Totaal	814 106	874 036

Overige toelagen

De stijging op dit artikelonderdeel is veroorzaakt door het niet doorgaan van de in de oorspronkelijke begroting 1995 gestelde kortingen inzake de besparingen op toelagen buitenland.

05.03 Overige personele exploitatie

De mutaties met betrekking tot dit artikel in 1995 vloeien met name

voort uit de herstructurering zoals vastgelegd in de Prioriteitennota. Belangrijk hierbij zijn:

- de terugtrekking van de Groepen Geleide Wapens uit Duitsland (verplaatsingskosten)
- de gestegen behoefte aan vliegers voor transportvliegtuigen en diverse helikopters (werving, onderwijs en oefening).

Door de Prioriteitennota zijn de taken van de Koninklijke luchtmacht, en daarmee de aan de Koninklijke luchtmacht te stellen eisen, gewijzigd. Deze wijzigingen hebben met name geleid tot een stijging van de uitgaven en de verplichtingen voor onderwijs en oefening. Voorts heeft de inkrimping van het personeelsbestand geleid tot een daling van uitgaven en verplichtingen voor reis- en verblijfkosten en voeding.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Kleding en uitrusting	23 762	19 683	22 158	19 636
Voeding	20 989	16 787	20 989	16 793
Reis- en verblijfkosten	30 610	29 021	30 610	28 641
Verplaatsingskosten	31 570	39 157	31 570	39 157
Sport en ontspanning	2 324	3 229	2 324	3 229
Representatiekosten	490	675	490	673
Personeel op bovenformale arbeidsplaatsen	1 728	3 566	1 728	3 588
Sociale zorg	2 836	3 123	2 836	3 123
Voorziening woonruimte	12 037	11 463	12 037	11 463
Persoonsgebonden toelagen en uitkeringen	7 972	9 254	7 972	9 271
Werving	1 989	8 999	2 009	8 403
Geneeskundige verzorging	23 788	9 882	23 788	9 570
Onderwijs en opleiding	44 309	88 998	47 431	54 949
A&O-projecten	-	39	-	39
SAJO-projecten	2 428	1 611	2 428	1 611
Overige personele uitgaven	1 840	3 209	1 840	3 193
Totaal	208 672	248 696	210 210	213 339

Kleding en uitrusting

De mutatie op dit artikelonderdeel is veroorzaakt doordat een aantal verrekeningen met andere krijgsmachtdelen nog niet heeft plaatsgevonden.

Voeding

Door de verlaging van de personeelssterkte en een doelmatiger inkoopbeleid zijn er minder uitgaven op dit artikelonderdeel gerealiseerd.

Verplaatsingskosten

Door de terugtrekking van de Groepen Geleide Wapens uit Duitsland naar Nederland is meer gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot het verkrijgen van vergoedingen voor verhuiskosten, transportkosten en de kosten van opslag van inboedels.

Hierbij was een gelijke spreiding over de jaren 1994 en 1995 verwacht. Gebleken is echter dat in 1994 minder, en hierdoor in 1995 meer, gebruik van deze regelingen is gemaakt dan verwacht.

Werving

De activiteiten op het gebied van werving zijn toegenomen vanwege de versnelde vervanging van dienstplichtigen door BBT'ers en om het aantal benodigde vliegers voor zowel Apache- (interim) als de andere nieuwe helikopters en transportvliegtuigen (C-130) te garanderen.

Geneeskundige verzorging

De verlaging van de uitgaven op dit artikelonderdeel is het gevolg van de invoering van het nieuwe ziektekostenstelsel militairen.

Onderwijs en opleiding

De verhoging van de uitgaven en de verplichtingen op dit artikelonderdeel is veroorzaakt door de aanvang van de opleidingen voor vliegers ten behoeve van de C-130 Hercules en de (interim) Apache.

05.04 Materiële exploitatie

Het materieelbeleid was, wat de exploitatie betreft, gericht op het aanhouden van voldoende voorraden reservedelen, waarbij is gestreefd naar de meest efficiënte bedrijfsvoering. De herstructureringsplannen van de Koninklijke luchtmacht zijn met name gericht op een efficiënt logistiek proces, hetgeen wordt gekenmerkt door doelmatigheid in opslag van voorraden en doelmatig gebruik van voorraden bij onderhoud. Het aantal depots zal worden verminderd en er vindt een verdere reorganisatie plaats.

De realisatie van het artikel is beïnvloed door de instroom van nieuwe vliegtuigtypes en de voorbereidingen op de uitfasering van de Alouette III helikopter. Het brandstofgebruik is beperkt door het feit dat minder vliegers zijn gerealiseerd conform de oorspronkelijke begroting; de invordering van de brandstofaccijnzen is echter vertraagd.

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven
(x f 1 000)**

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Aanschaf inventarisgoederen etc.	12 649	23 166	12 436	24 731
Vliegtuigen (onderdelen en onderhoud)	74 717	221 955	162 465	176 369
Vervoermiddelen	7 362	14 671	7 522	10 942
Elektrisch en elektronisch materieel	47 690	62 292	44 446	46 802
Bewapeningsmaterieel	30 801	24 669	22 629	25 518
Springstoffen en munitie	4 146	2 371	3 767	2 213
Onderhoud inventarisgoederen etc.	1 461	708	1 311	687
Technische installaties	3 354	3 774	3 439	3 541
Inrichten van werkplaatsen en magazijnen	4 155	4 954	4 573	4 797
Onderhoud gebouwen, werken en terreinen	58 267	60 977	58 917	66 248
Brandstoffen, olie en smeermiddelen	21 262	95 784	73 721	82 888
Huisvestingskosten	22 165	25 552	22 752	25 731
Bureaunkosten	13 457	12 760	13 457	12 582
Specifieke uitgaven van operationele aard	12 335	23 436	12 237	23 757
Schietvoorraad	18 050	2 163	2 190	1 546
Overige uitgaven	39 979	56 559	61 805	64 917
Geneeskundig materieel	13 589	3 253	14 415	4 106
Operationele trainingen en oefeningen	24 262	24 354	35 052	35 294
Totaal	409 701	663 398	557 134	612 669

Aanschaf inventarisgoederen

Door de herstructureringen en reorganisaties zijn veel verplaatsingen opgetreden. Van deze situatie is gebruik gemaakt om veel verouderd inventarismateriaal te vervangen.

Vliegtuigen

De mutaties op dit artikelonderdeel hebben vooral betrekking op het actualiseren van bestaande contracten met betrekking tot de aanschaf en uitbesteding van vliegtuigonderdelen.

Onderhoud gebouwen, werken en terreinen

Door de in gang gezette reorganisaties is een gedeelte van de meerjarige behoefte aan onderhoud in 1995 vervuld, mede omdat bepaalde lokaties tijdelijk minder bezet waren.

Brandstoffen, olie en smeermiddelen

De vliegreizen zijn conform de oorspronkelijke begroting beperkt, maar de invordering van teveel betaalde brandstofaccijnzen inzake de vrijstelling is vertraagd en zal in 1996 plaatsvinden.

De verplichtingenmutatie op dit artikelonderdeel is ontstaan doordat met ingang van 1995 er voor vliegtuigbrandstoffen gewijzigde verplichtingenmomenten worden toegepast.

Specifieke uitgaven van operationele aard

Op dit artikelonderdeel zijn de uitgaven hoger uitgevallen door de onverwachte uitgaven ten behoeve van de hulp bij de watersnood in Nederland en de noodhulp aan Sint Maarten.

Schietvoorraad

De wijzigingen in het verplichtingenniveau zijn het gevolg van zowel een vertraging in de geplande aanschaf van 40 mm munitie als de vervanging hiervan door een ander type munitie.

Geneeskundig materieel

De daling op dit artikelonderdeel is het gevolg van een technische mutatie betrekking hebbend op de uitgaven voor het Krijgsmacht Hospitaal, samenhangend met het nieuwe ziektekostenstelsel voor de militairen.

05.05 Bouw, alsmede aankoop van gronden en opstallen

De behoefte aan nieuwe en vernieuwde infrastructuur die zijn weerslag heeft in dit artikel is bepaald door herstructureringsmaatregelen binnen de Koninklijke luchtmacht, zoals geformuleerd in de Defensienota en de Prioriteitennota.

De volgende specifieke (nieuwe) zaken waren van toepassing op 1995:

- de voortgang van de bouw op GGW/De Peel ten behoeve van de inmiddels teruggekeerde Groepen Geleide Wapens uit Duitsland;
- naar aanleiding van het regeerakkoord is de nieuwbouw bij het Hoofdkwartier van de Koninklijke luchtmacht (HKKLu) niet doorgegaan;
- de vliegbasis Eindhoven is en wordt aangepast ten behoeve van de transportvliegtuigen. Naar verwachting wordt het totale programma met betrekking tot de vliegbasis Eindhoven in 2000 afgerond;
- er is een aantal milieuprojecten in gang gezet als gevolg van nieuwe regelgeving;
- het instandhouden van de start- en rolbanen op verscheidene vliegbases.

05.06 Overig groot materieel

Binnen dit artikel worden de grote projecten geraamd en verantwoord. In principe betreft het hoofdzakelijk langlopende contracten, met overeengekomen betalingsschema's. Deze betalingsschema's worden regelmatig gewijzigd.

Er zijn in 1995 twee projecten in de tijd geherfaseerd. Dit waren de aanschaf van het transatlantisch personenvliegtuig «Gulfstream IV» (Cat-D) (f 35,0 miljoen) en BTW-betalingen op de C-130 Hercules (f 27,4 miljoen).

Alle andere mutaties zijn herfaseringen, aanpassingen van betaalschema's en actualisering. Tevens zijn de projecten Digital Electric Engine Control (DEEC), ALQ-131 Update en Pacer Slip overgeheveld vanuit artikel 05.08 naar dit artikel.

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven
(x f 1 000)**

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Overig vliegtuigmaterieel, waaronder het project Luchttransport (categorie A, B en SAR Heli's)	25 070	125 807	198 575	220 835
Vervoermiddelen	21 083	16 747	1 940	17 459
Elektrisch en elektronisch materieel, waaronder de projecten Lokale transmissie netwerken, Pharos II en AALTRIP	188 493	280 907	150 117	182 677
Bewapeningsmaterieel, waaronder de projecten Flycatcher, Handvuurwapens, OCU Hawk, Modificatie «Hawk-missiles», ALVD Stinger Post en SHORAD Missile Component (MICOV)	29 593	31 559	88 822	49 906
Springstoffen en munitie, waaronder de projecten scherpe bommen en Infra-rood lucht-lucht geleide wapens	7 800	188 840	7 219	40 542
Overig materieel	4 723	18 598	12 928	20 942
Totaal	276 762	662 458	459 601	532 361

Overig vliegtuigmaterieel

De verhoging van de uitgaven is vooral veroorzaakt door een herfasering van de betalingen ten behoeve van de C-130 Hercules en het transatlantisch personenvliegtuig «Gulfstream IV» (Cat-D). De verhoging van de verplichtingen is vooral veroorzaakt door de overheveling van de Pacer Slip uit artikel 05.08

Vervoermiddelen

De verhoging op dit artikelonderdeel betreft een actualisering van de vervangingscyclus.

Elektrisch en elektronisch materieel

De verhoging van de verplichtingen op dit artikelonderdeel is veroorzaakt door de overheveling van de projecten DEEC en de ALQ-131 uit artikel 05.08. De verhoging van de uitgaven is veroorzaakt door kleine bijstellingen op verschillende projecten.

Bewapeningsmaterieel

De verlaging op dit artikelonderdeel is hoofdzakelijk veroorzaakt door een gewijzigde BTW-betalingssystematiek op geleide wapens en door een vertraging van de Shorad missile component.

Springstoffen en munitie

De verhoging is veroorzaakt door het initiëren van het project Advanced Medium Range Air to Air Missile (AMRAAM).

Overig materieel

De verhoging is voortgekomen uit een toegenomen behoefte aan gronduitrusting.

05.08 Gevechtsvliegtuigen F-16

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting zijn de uitgaven op dit artikel verlaagd met f 84,408 miljoen. Dit is voornamelijk het gevolg van gewijzigde betaalmomenten bij en actualisering van een aantal projecten. Daarnaast zijn de projecten Receiver Processor ALQ-131, Pacer Slip en DEEC overgeheveld naar artikel 05.06 Overig groot materieel. Voor het project DEEC waren in de oorspronkelijke begroting 1995 voor dit jaar geen fondsen gereserveerd.

06. Beleidsterrein Koninklijke marechaussee

06.01 Burgerpersoneel

Het verschil tussen de begroting en de realisatie van de artikelonderdelen «salarissen» en «sociale lasten» bij dit artikel is met name het gevolg van enerzijds de uitkomsten van het arbeidsvoorwaardenoverleg en anderzijds de invoering van de wet Financiële Voorzieningen Privatisering ABP (FVPABP).

In de ontwerpbegroting 1995 bedroeg de geraamde sterkte 125 burgers, met een gemiddelde loonsom van f 57.160,=.

De gemiddelde gerealiseerde sterkte bedroeg in 1995 125 burgers; de gemiddelde loonsom bedroeg f 61.024,=.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Salarissen	5 523	6 232
Overwerk en toelagen onregelmatige diensten	177	225
Overige toelagen	71	50
Sociale lasten	1 284	1 115
Tijdelijk personeel op formatieve arbeidsplaatsen	90	6
Totaal	7 145	7 628

06.02 Militair personeel

De meeruitgaven tussen de stand van de oorspronkelijke begroting en de eindrealisatie van f 11,878 miljoen worden veroorzaakt door:

- de invoering van de ziektekostenverzekering voor militair personeel;
- een wijziging van het sociale zekerheidsstelsel (onder andere de invoering van de Wet Financiële Voorzieningen Privatisering ABP FVPABP).

In de ontwerpbegroting 1995 bedroeg de geraamde sterkte 4007 vrijwillig dienende militairen en 345 dienstplichtigen, met een gemiddelde loonsom van f 60.011,= respectievelijk f 20.896,=.

De gemiddelde gerealiseerde sterkte bedroeg in 1995 3883 vrijwillig dienende militairen en 315 dienstplichtigen, met een gemiddelde loonsom van f 64.578,= respectievelijk f 28.264,=.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Verplichtingen/Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Salarissen	212 643	227 715
Overwerk en toelagen onregelmatige diensten	8 475	10 491
Overige toelagen	6 399	6 392
Sociale lasten	20 155	14 952
Totaal	247 672	259 550

06.03 Overige personele exploitatie

De verlaging van de uitgaven volgens de oorspronkelijke begroting 1995 naar de eindrealisatie met per saldo f 3,955 miljoen hangt samen met de volgende wijzigingen:

- de invoering van de stelselwijziging ziektekosten voor militairen waardoor de kosten voor geneeskundige verzorging niet langer ten laste van dit artikel van de begroting komen;
- de verrekening van geleverd PSU-materieel met de Koninklijke landmacht is lager uitgevallen.

Binnen dit artikel waren echter ook hogere uitgaven zichtbaar als gevolg van:

- meeruitgaven voor dagelijks heen en weer reizen samenhangend met de detacheringen op Schiphol;
- geen rekening was gehouden met een verrekening voor ingehuurde woningen op artikelonderdeel voorziening woonruimte.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Kleding en uitrusting	3 330	2 159
Voeding	3 360	3 112
Reis- en verblijfkosten	4 627	4 418
Verplaatsingskosten	9 385	10 892
Sport en ontspanning	210	198
Representatiekosten	105	98
Personeel op bovenformatieve arbeidsplaatsen	220	170
Sociale zorg	30	125
Voorziening woonruimte	185	884
Persoonsgebonden toelagen en uitkeringen	1 040	931
Werving	1 400	1 478
Geneeskundige verzorging	6 984	2 333
Onderwijs en opleiding	895	848
SAJO-projecten	339	0
Overige personele uitgaven	400	909
Totaal	32 510	28 555

Voor wat betreft de verplichtingen op dit artikel was in de oorspronkelijke begroting een bedrag van f 32,510 miljoen opgenomen. De realisatie over 1995 bedroeg f 31,677 miljoen.

06.04 Materiële exploitatie

Aan de toename van de uitgaven tussen de oorspronkelijke begroting en de eindrealisatie van f 4,262 miljoen liggen de volgende beleidsbeslissingen ten grondslag:

Door de taakuitbreiding bij het Mobiel Vreemdelingen Toezicht (MTV) en de uitvoering van het verdrag van Schengen, zijn de uitgaven over de hele linie toegenomen.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de uitgaven (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Inventarisgoederen en klein materieel	4 712	3 443
Onderhoud en herstel	10 765	10 414
Huisvestingskosten	10 026	13 670
Bureaukosten	3 300	4 055
Benzine, olie, smeermiddelen e.d.	3 212	3 251
Tijdschrift «Ons Wapen»	10	0
Overige uitgaven	2 027	3 481
Totaal	34 052	38 314

Voor wat betreft de verplichtingen op dit artikel was in de oorspronkelijke begroting een bedrag van f 36,652 miljoen opgenomen. De realisatie over 1995 bedroeg f 38,004 miljoen.

06.05 Bouw, alsmede aankoop van gronden en opstallen

Met name door de in 1995 genomen beslissing om nieuwbouw te plegen voor de Koninklijke marechaussee-eenheden in de regio Den Haag, nemen de uitgaven ten opzichte van de stand van de oorspronkelijk begroting toe met f 8,926 miljoen.

De aan deze nieuwbouw gerelateerde meerjarige verplichtingen zijn dientengevolge met f 38,0 miljoen toegenomen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 1995; daarnaast waren enkele andere projecten voorzien.

06.06 Groot materieel

Door de uitbreiding van taken (met name op Schiphol) is de behoefte aan materieel sterk toegenomen. Dit geldt met name voor automatiseringsmiddelen, waarin zowel voor de hardware, maar zeker ook voor de software, aanzienlijke investeringen zijn gedaan. Dit heeft een toename van de uitgaven tot gevolg gehad van f 4,294 miljoen.

De hiermee samenhangende verplichtingen zijn eveneens toegenomen.

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven
(x f 1 000)**

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Vervoermiddelen en vaartui- gen	5 850*	5 342	5 000	5 514
Elektrisch en elektronisch materieel	3 900*	3 288	4 000	4 002
Automatiseringsmiddelen	4 100	7 817	2 900	7 367
Bewapeningsmaterieel	150	0	250	0
Springstoffen en munitie	1 600	1 208	1 450	540
Telefooninstallaties	500	894	500	838
Overig groot materieel	400	564	400	533
Totaal	16 500	19 113	14 500	18 794

* met f 1,0 miljoen gecorrigeerd ten opzichte van de ontwerpbegroting

08. Beleidsterrein Multi-service projecten en activiteiten

08.01 Luchtmobiele brigade

De gevolgen van het in 1995 gevoerde beleid zijn bij de hierna vermelde artikelonderdelen nader toegelicht.

**De onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven
(x f 1 000)**

Artikelonderdeel	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Bewapende helikopter	1 553 957	1 173 655	20 000	100 502
Transporthelikopter	–	44 133	298 200	134 401
Luchtmobiel speciaal voertuig	24 460	129	5 000	118
Persoonsgebonden uitrusting	–	2	–	128
Overige, specifieke materieel- projecten	18 540	4 280	14 857	1 357
Infrastructuur grond- component	1 000	–	1 000	3 076
Infrastructuur luchtcomponent	54 000	4 029	5 000	2 633
Totaal	1 651 957	1 226 228	344 057	242 215

Bewapende helikopter

De afname van de verplichtingen met f 380,302 miljoen is het gevolg van de herfasering van de aanvullende investeringen en de afroaming van het budget naar aanleiding van het prijs/koersvoordeel bij de aanschaf van de Apache ad f 178 miljoen.

De toename van de uitgaven betreffen met name de vervroegde investering inzake Hellfire raketten ad f 49 miljoen, de kosten van het optiecontract termijndollars ad f 19 miljoen en niet geplande termijnbetalingen ad f 13 miljoen.

Transporthelikopter

De toename van de verplichtingen met f 44,133 miljoen betreft de comptabele verwerking van de prijscompensatie 1995 ad f 30 miljoen en de doorwerking van de vertraging in de aanvullende investeringen ad f 13,4 miljoen.

De afname van de uitgaven met f 163,799 miljoen wordt geheel veroorzaakt door de vertraging in de aflevering van de Chinook helikopter ad f 116 miljoen en vertragingen in de aanvullende investeringen ad f 43 miljoen en een extracomptabele correctie van f 4,8 miljoen.

Luchtmobiel Speciaal Voertuig

De afname in de verplichtingen ad f 24,331 miljoen en de afname van de uitgaven ad f 4,882 miljoen zijn het gevolg van vertragingen in het project.

Persoonsgebonden uitrusting

De toename in de verplichtingen en de uitgaven zijn het gevolg van reeds in 1994 ontstane vertragingen.

Overige, specifieke materieelprojecten

De afname van de verplichtingen (f 14,260 miljoen) en de uitgaven (f 13,5 miljoen) wordt veroorzaakt door vertragingen bij diverse projecten in dit artikelonderdeel.

Infrastructuur grondcomponent

De afname in de verplichtingen met f 1 miljoen is het gevolg van vertragingen in projecten ten behoeve van faciliteiten te Schaarsbergen en Assen. De toename van de uitgaven met f 2,076 miljoen is het gevolg van de doorwerking van in 1994 opgetreden vertragingen op deze projecten.

Infrastructuur luchtcomponent

De afname van de verplichtingen ad f 49,971 miljoen is het gevolg van het herplannen van de fondsen, omdat gedurende 1995 meer duidelijkheid is ontstaan over de helikoptergebonden projecten op Gilze Rijen en Soesterberg.

De afname van de uitgaven ad f 2,367 miljoen is het gevolg van vertragingen in deze projecten.

08.02 Vredesoperaties

De hoogte van de uitgaven voor Vredesoperaties wordt bepaald door:

- de hoogte van de uitgaven van de Verenigde Naties voor VN-vredesoperaties. Dit bepaalt de hoogte van de VN-contributies voor vredesoperaties die Nederland als VN-lid is verschuldigd, onafhankelijk van deelneming aan deze vredesoperaties. Het Nederlandse aandeel bedraagt momenteel 1,5 %;
- de mate waarin Nederlandse eenheden deelnemen aan vredesoperaties. Dit bepaalt de hoogte van de additionele uitgaven voor vredesoperaties.

De ramingen voor Vredesoperaties worden gebaseerd op vooronderstellingen over zowel de omvang en duur van de diverse VN-vredesoperaties in de wereld (bepalend voor de hoogte van de contributies), als over de omvang en duur van de Nederlandse deelname aan de diverse vredesoperaties, zowel VN-operaties als overige (bepalend voor de hoogte van de additionele uitgaven).

Voor 1995 was uitgegaan van f 304,250 miljoen aan uitgaven voor vredesoperaties. Dit bedrag bestond uit f 61,250 miljoen voor de verplichte VN contributies, f 3 miljoen voor het aandeel van de Koninklijke landmacht in het MFO-detachement in de Sinai en f 240 miljoen aan additionele uitgaven. Voor 1995 is uitgegaan van een Nederlandse deelname aan diverse vredesoperaties in en rondom het voormalige Joegoslavië (UNPROFOR, Sharp Guard Adriatische zee en Deny Flight), alsmede enkele overige (kleine) deelname aan diverse vredesoperaties.

**Onderverdeling naar artikelonderdelen van de verplichtingen en de uitgaven
(x f 1 000)**

	Verplichtingen		Uitgaven	
	Begroting 1995	Realisatie 1995	Begroting 1995	Realisatie 1995
Contributies	61 250	89 230	61 250	80 251
MFO Sinai	3 000	532	3 000	532
Additionele uitgaven:				
UNPROFOR I	-	-	-	-
UNPROFOR II	45 000	24 422	45 000	24 344
Dutchbat	85 000	56 957	85 000	56 529
Deny Flight	80 000	58 963	80 000	52 195
Maritieme operaties Adriatische Zee	20 000	16 899	20 000	16 899
UNTAC	-	3 031	-	3 034
UNMIH II	-	11 845	-	11 845
Diverse operaties	10 000	35 462	10 000	35 301
Totaal	304 250	297 341	304 250	280 930

In de loop van 1995 zijn enkele afwijkingen ten opzichte van de ontwerpbegroting opgetreden.

Allereerst zijn de contributies aan de VN met f 19,001 miljoen hoger uitgevallen. Dit is het gevolg van het feit dat de omvang van het totaal aan VN-vredesoperaties is toegenomen. Tevens zijn in de loop van 1995 Nederlandse eenheden gaan deelnemen aan de operatie UNMIH II te Haïti. Dit heeft geleid tot omstreeks f 12 miljoen aan additionele uitgaven.

Daarnaast is de post diverse operaties verhoogd als gevolg van de Nederlandse deelname aan de Multinationale Rapid Reaction Force in het voormalige Joegoslavië, alsmede doordat eind 1995 reeds uitgaven werden gedaan voor de Nederlandse deelname aan IFOR.

Daarnaast zijn de additionele uitgaven als gevolg van diverse wijzigingen verlaagd. Met name als gevolg van de vervroegde terugtrekking van Dutchbat uit Srebrenica zijn de additionele uitgaven voor Dutchbat en UNPROFOR (de logistieke ondersteuning en het transportbataljon) lager uitgevallen. De uitgaven voor Deny Flight zijn verlaagd als gevolg van het feit dat het aantal F-16's en de omvang van het detachement te Villafranca gedurende het jaar kleiner waren dan voorzien. Dit heeft met name de uitgaven voor brandstof en personele voorzieningen verlaagd.

ONTVANGSTEN

01. Beleidsterrein Algemeen

01.01 Verhaalswet ongevallen ambtenaren en Algemene arbeidsongeschiktheidswet

Het in de begroting 1995 geraamde bedrag is grotendeels ontvangen.

De onderverdeling naar artikelonderdelen (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Ontvangsten	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Verhaalswet ongevallen ambtenaren	150	78
Algemene Arbeidsongeschiktheidswet, betreffende uitgaven gedaan in vroegere dienstjaren en terugontvangsten voor langdurig zieken	350	402
Totaal	500	480

01.02 Ontvangsten en inhoudingen wegens diverse verstrekkingen, zoals kleding, voeding, huisvesting, geneeskundige verzorging e.d.

Ten opzichte van het geraamde bedrag is f 0,748 miljoen meer ontvangen, wat onder meer het gevolg is van inhouding huisvesting bij het Instituut Defensie Leergangen (IDL).

De onderverdeling naar artikelonderdelen (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Ontvangsten	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Inhouding huisvesting en voeding	510	1 260
Inhouding inkomstendervingen	4	
Kostwinnersvergoedingen	6	
Overige ontvangsten	250	589
A&O/SAJO	500	169
Totaal	1 270	2 018

Inhouding huisvesting en voeding

Door een toename van het aantal gegeven cursussen door het IDL is er een stijging van de ontvangsten wegens inhouding van voedingsgelden.

A&O/SAJO

Als gevolg van afronding van projecten in 1995 zijn de ontvangsten minder dan geraamd.

01.03 Specifieke ontvangsten

De hogere ontvangsten ten opzichte van de raming in de ontwerp-begroting met f 2,323 miljoen zijn opgebouwd uit verschillen bij meerdere artikelonderdelen.

Dit betreft met name de vergoedingen voor verleende administratieve diensten en verrekeningen door het Instituut Defensie Leergangen, welke bij het artikelonderdeel diversen zijn verwerkt.

De onderverdeling naar artikelonderdelen (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Ontvangsten	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Spreidingskosten, verrekening met het ministerie van Binnenlandse Zaken	150	20
Tijdschrift advertenties	400	501
Ontvangsten verkoop bestekken DGW&T	800	1 048
Diversen	325	2 429
Totaal	1 675	3 998

01.04 Ontvangsten van andere landen voortvloeiende uit internationale verplichtingen in verband met Navo-infrastructuur

Door een gewijzigde planningsystematiek en een andere grondslag van het Navo-Veiligheids-Investeringsprogramma is de nadruk komen te liggen op grensoverschrijdende projecten voor alle landen.

Daardoor is de raming van infrastructuurwerken in Nederland die voor verrekening met de Navo in aanmerking komen, verlaagd met f 34,750 miljoen. Het hiermee samenhangende ontvangstenbedrag is eveneens achtergebleven.

01.06 Overige ontvangsten

Ten opzichte van het in de ontwerpbegroting 1995 opgenomen bedrag is op dit artikel per saldo f 2,183 miljoen meer gerealiseerd. Dit is voornamelijk een gevolg van ontvangsten van in de voorgaande jaren teveel betaalde milieuheffingen en opbrengsten van in voorgaande jaren ingeruilde personenauto's (lease-contract).

De onderverdeling naar artikelonderdelen (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Ontvangsten	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Royalties	0	91
Boetes	0	3
Milieuheffing	400	1 150
Overige ontvangsten	300	1 639
Totaal	700	2 883

02. Beleidsterrein Pensioenen, wachtgeld en uitkeringen**02.01 Ontvangsten uit het Algemeen Arbeidsongeschiktheidsfonds**

De geraamde ontvangsten zijn zo goed als volledig gerealiseerd.

De onderverdeling naar artikelonderdelen (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Ontvangsten	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Ontvangsten AAW-fonds, betreffende uitgaven gedaan voor:		
– militaire invaliditeitspensioenen	15 600	15 158
– de uitkeringswet gewezen militairen	7 000	6 732
– sociale zorg	2 100	891
– wachtgeldten burgerpersoneel	600	2 405
Totaal	25 300	25 186

Bij de ontvangsten AAW-fonds, betreffende uitgaven gedaan voor sociale zorg, zijn minder claims gehonoreerd dan voorzien; dit in tegenstelling tot de ontvangsten betreffende wachtgeldten personeel waarbij meer claims zijn gehonoreerd dan verwacht.

02.02 Overige ontvangsten

Ten opzichte van het in de oorspronkelijke begroting 1995 opgenomen bedrag is op dit artikel per saldo f 0,935 miljoen meer gerealiseerd. Dit is voornamelijk een gevolg van restituties inzake pensioenen en wachtgeldten.

De onderverdeling naar artikelonderdelen (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Ontvangsten	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Debiteuren	2 500	3 270
Ontvangsten AA-fonds, betreffende uitgaven gedaan in vroegere dienstjaren	1 000	955
Overige ontvangsten		210
Totaal	3 500	4 435

03. Beleidsterrein Koninklijke marine*03.01 Verhaalswet ongevallen ambtenaren en Algemene arbeidsongeschiktheidswet*

Ten gunste van dit artikel worden de ontvangsten verantwoord van verhaalde salaris- en ziektekosten bij ongevallen en de ontvangsten in het kader van de Algemene arbeidsongeschiktheidswet (AAW), voorzover die betrekking hebben op uitgaven gedaan in het begrotingsjaar of in het voorafgaande jaar.

De onderverdeling naar artikelonderdelen (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Ontvangsten	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Verhaalswet ongevallen ambtenaren	0	23
Ontvangsten AAW-fonds	2 100	1 447
Totaal	2 100	1 470

De lagere realisatie op dit artikel ten opzichte van de oorspronkelijke begroting is grotendeels veroorzaakt door de effecten van maatregelen tot intensivering van ziekenbegeleiding.

03.02 Ontvangsten en inhoudingen wegens diverse verstrekkingen alsmede wegens genot van kleding, voeding, huisvesting, geneeskundige verzorging e.d.

Met ingang van de tweede helft van 1994 wordt de inhouding van de nominale premie AWBZ op dit artikel verantwoord.

Als gevolg van het Arbeidsvoorwaardenakkoord voor 1994-1996 vindt geen inhouding voor huisvesting op de wedde van dienstplichtig personeel meer plaats.

Op het artikelonderdeel geneeskundige verzorging werden tot 1995 nagenoeg alleen ontvangsten uit hoofde van tandheelkundige verzorging verantwoord. Door de invoering van het nieuwe stelsel van ziektekosten voor de militairen, wordt de verantwoording op dit artikelonderdeel met ingang van 1995 structureel hoger.

De onderverdeling naar artikelonderdelen (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Ontvangsten	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Inhouding voeding en huisvesting	4 500	0
Kleding	1 600	1 922
Voeding	3 000	2 305
Geneeskundige verzorging	150	5 719
Overige ontvangsten	44 250	16 334
Totaal	53 500	26 280

De lagere realisatie op dit artikel ten opzichte van de oorspronkelijke begroting wordt veroorzaakt door de volgende mutaties op de artikelonderdelen:

- het in de oorspronkelijke begroting opgenomen bedrag ad f 4,5 miljoen ten behoeve van voeding en huisvesting is niet gerealiseerd omdat er terzake geen inhouding meer plaats vindt.
- het niet ontvangen van de vergoeding van de assuradeuren wegens verfschade aan de onderzeeboten Hr. Ms Bruinvis en de Hr. Ms. Dolfijn van de Walrusklasse. De Koninklijke marine heeft terzake in 1992 bij de assuradeuren een claim ingediend. De totale claim bedraagt f 31 miljoen, waarvan in de oorspronkelijke begroting 1995 bij het artikelonderdeel overige ontvangsten een bedrag van f 24 miljoen is opgenomen. De juridische afwikkeling van deze claim heeft niet in 1995 kunnen plaatsvinden.
- door het ministerie van Economische zaken is een innovatiebijdrage van f 2,5 miljoen toegekend aan het project Sirius. Het project betreft de ontwikkeling van een «Long Range Infra Red Search and Track System» (LR-IRST) ten behoeve van de te bouwen Luchtverdedigings- en Commandofregatten (LCF). Van het hiertoe in de ontwerpbegroting 1995 opgenomen bedrag is f 1,250 miljoen ontvangen; het restant volgt in 1996.

Naast voornoemde achterblijvende ontvangsten zijn de volgende, niet in de raming opgenomen bedragen, wel ontvangen:

- ontvangsten uit hoofde van het nieuwe stelsel ziektekosten voor de militairen tot een bedrag van f 5,650 miljoen. Dit wordt in 1996 ingelopen.
- de ontvangsten van Ontwikkelingssamenwerking uit hoofde van noodhulp aan St. Maarten (f 1,8 miljoen)
- de ontvangsten van het ministerie van Binnenlandse zaken uit hoofde van de watersnoodramp Limburg voor een bedrag van f 0,3 miljoen.

03.03 Verrekeningen wegens verstrekkingen en voor verrichte werkzaamheden en voor verleende diensten

Het gerealiseerde beleid in 1995 wijkt niet af ten opzichte van het in de oorspronkelijke begroting 1995 uiteengezette beleid.

De realisatie van dit uitgezette beleid wijkt door incidentele oorzaken bij diverse artikelonderdelen zowel naar boven als naar beneden af.

De onderverdeling naar artikelonderdelen (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Ontvangsten	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Pensiekosten burgers/militairen	220	17
Uitgeleend personeel algemeen	800	55
Mobiele colonnes	17	0
Hofmeesters Koninklijk Huis	400	357
Particuliere telefoongesprekken	1 000	692
Opleiding buitenlandse militairen	325	784
Verleende diensten enz.	2 550	2 443
Verrekening door marinebedrijven	2 500	1 255
Stichting marcandi	100	11
Terugontvangsten salaris burgers	100	20
Terugontvangsten WU/KVV	150	- 1
Ontvangsten Navo-infrastructuur-projecten	3 533	794
Ontvangsten A&O/SAJO-projecten	7 905	6 716
Terugontvangsten FMS	0	1 078
Totaal	19 600	14 221

De uiteindelijk ontvangen bijdrage vanwege Navo-infrastructuur-projecten is lager dan de oorspronkelijke raming als gevolg van vertragingen bij de autorisatieprocedures.

03.04 Terugontvangst BTW

Ten gunste van dit artikel wordt de terugontvangst van betaalde omzetbelasting verantwoord over goederen die zijn verstrekt aan zeegaande schepen.

De uitgangspunten en systematiek terzake zijn niet gewijzigd.

03.05 Verpleging van burgerpatiënten in militaire ziekeninrichtingen, geneeskundige verzorging en verstrekkingen

De ontvangsten voor verpleging van burgerpatiënten in militaire ziekeninrichtingen werden tot de sluiting, in 1990, van het Marine Hospitaal in Overveen ten gunste van dit artikel geraamd.

In 1995 is de nagekomen realisatie op dit artikel een gevolg van betalingsregelingen die werden getroffen door de Directie Juridische Zaken van het ministerie van Defensie om openstaande vorderingen alsnog te ontvangen.

03.06 Opbrengsten van verkoop van zeekaarten, berichten aan zeevarenden, zeemansgidsen enz.

De vervaardiging van hydrografische kaarten vloeit voort uit een wettelijke verplichting. De kaarten worden in beginsel kostendekkend verkocht.

Om veiligheidsredenen kan tot een lagere prijs worden besloten. Op die wijze wordt voorkomen dat te lang met behulp van verouderde kaarten wordt gevaren. Er wordt echter naar gestreefd de verkoopprijs zo goed mogelijk aan te passen bij de tarieven. In 1995 is een prijsverhoging doorgevoerd.

De hogere ontvangst van f 0,458 miljoen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 1995 wordt nagenoeg geheel veroorzaakt door de verhoging van de verkoopprijzen van zeekaarten.

03.07 Verrekening met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen in verband met het ter beschikking stellen van Hr. Ms. Tydeman voor oceanografisch onderzoek

Ten gunste van dit artikel is uit hoofde van het ter beschikking stellen van de Hr. Ms. Tydeman aan het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen niets gerealiseerd. Een eerder met dat ministerie gesloten overeenkomst is niet verlengd om reden dat de oceanografische onderzoeken door dat ministerie in eigen beheer worden verricht.

03.08 Ontvangsten uit hoofde van internationale samenwerking

Ten gunste van dit artikel worden ontvangsten geraamd betreffende verrekeningen met Navo-partners voor gezamenlijke projecten. Als gevolg van de intensivering van de internationale samenwerking is ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 1995 meer ontvangen dan geraamd.

03.09 Ontvangsten uit hoofde van de levering van inventarisgoederen en klein materieel aan derden

Ten gunste van dit artikel worden de ontvangsten verantwoord uit hoofde van levering van inventarisgoederen aan derden en afgifte van brandstoffen aan Navo-partners. De afgiftepunten van de genoemde goederen zijn onder andere de bevoorradingsschepen van de Koninklijke marine. In 1994 werd één van de twee bevoorradingsschepen, te weten de Hr. Ms. Poolster, uit dienst gesteld.

De onderverdeling naar artikelonderdelen (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Ontvangsten	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Ontvangsten inzake levering inventarisgoederen	8 200	6 881
Ontvangsten uit hoofde van de levering van brandstoffen aan derden	6 000	1 635
Totaal	14 200	8 516

Als gevolg van het uit dienst stellen van de Hr. Ms. Poolster is met name minder brandstof afgegeven aan Navo-partners dan aanvankelijk was geraamd. Medio 1995 werd het vervangende bevoorradingsschip Hr. Ms. Amsterdam aan de sterkte van de vloot toegevoegd.

03.10 Overige ontvangsten

Ten gunste van dit artikel worden de ontvangsten geboekt ingevolge de Algemene arbeidsongeschiktheidswet betrekking hebbend op vroegere jaren, krijgstuuchtelijke geldboetes, geldboetes wegens te late levering en overige. Onder overige wordt mede begrepen de door de Koninklijke marine ontvangen rente.

In de Verenigde Staten wordt een trustaccount aangehouden voor het Nato Seasparrow project (NSPO). De rente die hieruit voortvloeit is niet in de ontwerpbegroting 1995 opgenomen. De hogere ontvangst van f 1,456 miljoen op dit artikel wordt nagenoeg geheel hierdoor veroorzaakt.

04. Beleidsterrein Koninklijke landmacht

04.01 Verhaalswet ongevallen ambtenaren en de Algemene arbeidsongeschiktheidswet

De daling van het aantal langdurig zieken heeft eveneens tot gevolg dat de claims bij het AAW-Fonds zijn afgenomen.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van ontvangsten (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Ontvangsten	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Verhaalswet ongevallen ambtenaren	630	578
Ontvangsten AAW-fonds	3 894	2 773
Totaal	4 524	3 351

04.02 Ontvangsten en inhoudingen wegens diverse verstrekkingen alsmede wegens genot van kleding, voeding, huisvesting e.d.

De beleidsgevolgen van onder andere de reductie van de personeelsaantallen en van de BBT'ers in opleiding, zijn met name bij de huisvesting, voeding en sociale zorg terug te vinden.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de ontvangsten (x f 1000)

Artikelonderdeel	Ontvangsten	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Inhouding wegens huisvesting van rijkswegen	4 340	6 996
Kleding en uitrusting	780	1 148
Voeding	12 258	9 251
Ontwikkeling, sport en ontspanning	565	151
Sociale zorg	0	4 004
Voorziening woonruimte	5 984	8 465
Geneeskundige verzorging	5 034	6 541
Reis- en verblijfkosten	10	34
Huisvestingskosten	356	529
Bijdragen in schade	1 027	1 496
Totaal	30 354	38 615

Inhouding wegens huisvesting van rijkswegen

De hogere ontvangsten betreffen voornamelijk inhoudingen voor BBT personeel. Bij de oorspronkelijke begroting 1995 werd alleen gerekend

met het BOT personeel aangezien niet duidelijk was of de BBT-er gelijk gesteld zou worden met een dienstplichtige en geen inhouding verschuldigd zou zijn.

Voeding

De ontvangsten dalen als gevolg van de lagere sterkten en minder verstrekkingen aan Navo-partners door afname van het aantal oefeningen.

Sociale zorg

Met ingang van 1995 wordt de nominale AWBZ premie die op het salaris van de militair wordt ingehouden, afzonderlijk in de begrotingsadministratie zichtbaar gemaakt. Voorheen werd de afdracht verrekend met gedeclareerde voorschot AWBZ-verstrekkingen, waardoor afdracht en inhouding niet in de begrotingsadministratie zichtbaar was.

Voorziening woonruimte

De hogere ontvangsten zijn veroorzaakt door de stijging van de bijkomende kosten (met name energie) die van de huurder worden ontvangen.

04.03 Verrekeningen wegens verstrekkingen, verrichte werkzaamheden en verleende diensten

Op dit artikel worden onder andere de ontvangsten geboekt die verband houden met het in rekening brengen van steunverlening. Gezien het beroep hierop in 1995 is de realisatie aanzienlijk hoger dan geraamd. Hier tegenover staan lagere ontvangsten aangaande verrekeningen van verstrekte voorschotten.

De onderverdeling naar artikelonderdelen van de ontvangsten (x f 1000)

Artikelonderdeel	Ontvangsten	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Ontvangen salarissen burgerpersoneel	2 930	1 741
Ontvangen bezoldiging militair personeel	9 899	2 245
Onderwijs en opleiding	2	26
Ontvangsten naar aanleiding van militaire steunverlening en diverse leveringen	4 623	10 872
Gebouwen, werken en terreinen	2 300	3 482
A&O- en Sajoprojekten	2 850	3 256
Overige ontvangsten	14 000	18 274
Totaal	36 604	39 896

Ontvangen bezoldiging militair personeel

De lagere ontvangsten zijn met name ontstaan doordat de ontvangsten met betrekking tot uitstaande vorderingen worden gesaldeerd met de verstrekte voorschotten en vervolgens op het uitgavenartikel 04.02 Militair personeel worden verantwoord. Daarnaast zijn de tarieven voor de verrekening van de personele uitgaven bij steunverlening verlaagd waardoor minder is ontvangen. In de raming werd uitgegaan van de volledige personele uitgaven terwijl alleen de additionele kosten kunnen worden geclaimd.

Ontvangsten naar aanleiding van militaire steunverlening en diverse leveringen

De stijging heeft betrekking op de ontvangen vergoeding van Ontwikkelings- samenwerking voor de Noodhulp aan Sint Maarten.

Overige ontvangsten

De hogere ontvangsten zijn voornamelijk het gevolg van de hogere ontvangsten bij de inruil van overtollig materieel.

04.04 Terugontvangst BTW

De lagere ontvangsten zijn veroorzaakt door de achterstand bij de te verrekenen BTW bij verbruik in het buitenland, samenhangend met de omschakeling naar een nieuw systeem waarmee de claims worden opgesteld.

04.05 Verpleging van burgerpatiënten in militaire ziekeninrichtingen, geneeskundige verzorging en verstrekkingen

Voor het beroepspersoneel is in 1995 het nieuw ziektekostenstelsel ingevoerd. Dit betekent onder andere dat de Koninklijke landmacht van de ziektekostenverzekeraar een vergoeding voor uitgevoerde verrichtingen is gaan ontvangen. Hiervoor is de raming bijgesteld.

Daarnaast is als gevolg van de toename van het aantal burgerpatiënten in het Militaire Revalidatiecentrum (MRC) en hogere tarieven alsmede een nacalculatie betreffende deze verhoging, f 7,557 miljoen meer ontvangen.

04.06 Verkoop topografische kaarten en drukwerk en verrekening verleende diensten

De ontvangsten zijn gestegen door een snellere uitvoering van werkzaamheden inzake perceelregistratie ten behoeve van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

04.07 Ontvangsten kantinedienst/MPV-pelotons

De toename van de ontvangsten met f 5,525 miljoen is met name het gevolg van een incidentele verrekening in verband met de VN-operaties in voormalig Joegoslavië.

04.08 Overige ontvangsten

De afname van de ontvangsten met f 0,729 miljoen is met name het gevolg van lagere ontvangsten uit het AAW-fonds met betrekking tot uitgaven gedaan in eerdere jaren, rentes en boetes.

05. Beleidsterrein Koninklijke luchtmacht

05.01 Verhaalswet ongevallen ambtenaren en de Algemene arbeidsongeschiktheidswet

Het beleid op dit artikel is erop gericht om het verhalen van kosten snel en soepel te laten verlopen. Algemeen kan worden gesteld dat in 1995 minder ongelukken zijn gebeurd, waarbij derden waren betrokken. Hierdoor zijn minder arbeidsongeschikten ontstaan. Als gevolg hiervan zijn de ontvangsten achter gebleven bij de raming.

De onderverdeling naar artikelonderdelen (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Ontvangsten	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Verhaalswet ongevallen ambtenaren	400	153
Ontvangsten AAW-fonds	1 500	971
Totaal	1 900	1 124

05.02 Ontvangsten en inhoudingen wegens diverse verstrekkingen alsmede wegens genot van kleding, voeding, huisvesting, geneeskundige verzorging e.d.

De ontvangsten en inhoudingen hebben hoofdzakelijk een relatie met de uitgaven op artikel 05.03 Overige personele exploitatie.

De onderverdeling naar artikelonderdelen (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Ontvangsten	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Inhouding wegens huisvesting/voeding van rijkswege	1 875	1 852
Kleding en uitrusting	2 100	1 820
Voeding	14 250	11 459
Ontwikkeling, sport en ontspanning	27	92
Voorziening woonruimte	5 421	5 771
Geneeskundige verzorging	7 248	6 210
Bijdragen in schade	200	211
Onderwijs en opleiding	30	0
Overige ontvangsten	4 972	631
Totaal	36 123	28 046

Voeding

De daling van ontvangsten op dit artikelonderdeel wordt onder andere verklaard uit de verminderde personeelssterkte en het feit dat de Koninklijke luchtmacht deelneemt aan vredesoperaties. De uitgaven ten behoeve van voeding die ten laste komen van artikel 05.03 Overige personele exploitatie zijn in 1995 eveneens afgenomen.

Geneeskundige verzorging

De verlaging wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door verminderde ontvangsten van premies AWBZ.

Overige ontvangsten

De ontvangsten van huren in het buitenland zijn minder dan verwacht door de snelle terugtrekking van de Groepen Geleide Wapens uit Duitsland. Tevens is terugontvangst van teveel betaalde salarissen vertraagd.

05.03 Verrekeningen wegens verstrekkingen en voor verrichte werkzaamheden en verleende diensten

De verrekeningen die plaatsvinden op dit artikel zijn gebaseerd op tarieven. De tarieven zijn kostendekkend en blijven één jaar van kracht.

De onderverdeling naar artikelonderdelen (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Ontvangsten	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Burgerpersoneel	70	557
Militair personeel	925	339
Groot materieel	16 700	18 534
Verrekening met derden en militaire steunverlening	8 160	6 148
Gebouwen, werken en terreinen	11 890	1 794
Overige ontvangsten	6 855	12 983
Totaal	44 600	40 355

De per saldo minderontvangst op dit artikel is veroorzaakt doordat met name minder dienstverleningen met derden hebben plaatsgevonden.

Verrekening met derden en militaire steunverlening

De lagere ontvangst is hoofdzakelijk veroorzaakt door ontvangsten ten behoeve van A&O en SAJO-projecten. Bij het vaststellen van de oorspronkelijke begroting 1995 was nog niet bekend om hoeveel projecten het zou gaan. Voorts zijn er minder werkzaamheden verricht ten behoeve van derden.

Gebouwen, werken en terreinen

Een aantal door de Koninklijke luchtmacht voorgefinancierde Navo-projecten zijn vertraagd in de autorisatieprocedures.

Overige ontvangsten

De stijging wordt veroorzaakt door de mutaties inzake noodhulp St. Maarten

05.04 Terugontvangst BTW

De ontvangsten op dit artikel hebben betrekking op de terugvordering van BTW op uitgevoerd materieel en op de terugvordering van accijnzen en invoerrechten op brandstoffen. In 1995 is minder brandstof door derden afgenomen. Tevens is de invordering van BTW op geleverde goederen en diensten vertraagd.

05.06 Ontvangsten in verband met dienstverlening/medegebruik vliegbases

Het uitgangspunt voor de tariefbepaling op dit artikel is dekking van de additionele kosten en de dekking van de daadwerkelijk gerelateerde directe kosten.

Als gevolg van vertraging in de ontvangst van Welschap Eindhoven is op dit artikel een minderontvangst ontstaan.

De onderverdeling naar artikelonderdelen (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Ontvangsten	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Verrekening met het ministerie van Verkeer en Waterstaat	1 200	1 078
Ontvangsten in verband met mede-gebruik vliegbases	1 500	410
Totaal	2 700	1 488

05.07 Verrekeningen in verband met geleverde benzine, olie, smeermiddelen e.d.

Op dit artikel worden de ontvangsten geboekt die betrekking hebben op de aan derden geleverde benzine, olie, smeermiddelen. De gehanteerde tarieven zijn kostendekkend en worden maandelijks aangepast. De tarieven volgen de marktprijzen.

De verminderde ontvangsten in 1995 zijn het gevolg van het aanpassen van de tarieven aan de oliemarkt. Tevens is er minder vliegtuigbrandstof afgenomen door derden.

05.08 Overige ontvangsten

Op dit artikel worden die ontvangsten geboekt die niet verrekenbaar zijn met de uitgavenbegroting.

De onderverdeling naar artikelonderdelen (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Ontvangsten	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Overige ontvangsten	7 600	43 439
Algemene arbeidsongeschiktheidswet betreffende uitgaven gedaan voor voorgaande jaren	100	48
Totaal	7 700	43 487

De stijging bij het artikelonderdeel «Overige ontvangsten» is veroorzaakt door toegenomen saldi van FMS-accounts en de NAMSA-rekening ten behoeve van de Patriot. Dit verhoogt de rente-ontvangsten. Daarnaast zijn 4 Chinooks te laat geleverd, waardoor een boete is opgelegd aan Boeing. Tevens is de opbrengst van de verkoop van het optie-contract voor de termijndollars in het kader van de aanschaf van de bewapende helikopters op dit artikel verantwoord.

06. Beleidsterrein Koninklijke marechaussee*06.01 Verhaalswet ongevallen ambtenaren en de Algemene arbeidsongeschiktheidswet*

De minderontvangsten tussen het niveau van de oorspronkelijke begroting 1995 en de eindrealisatie van f 0,235 miljoen, zijn het gevolg van een lager aantal langdurig zieken en het feit dat er minder ongevallen hebben plaatsgevonden.

06.02 Ontvangsten en inhoudingen wegens diverse verstrekkingen alsmede wegens genot van kleding, voeding, huisvesting, geneeskundige verzorging e.d.

Als gevolg van de toename van het personeel zijn – naast de uitgaven – ook de hieraan gerelateerde ontvangsten toegenomen.

De onderverdeling naar artikelonderdelen (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Ontvangsten	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Inhouding huisvesting van rijkswegen	700	708
Voeding	25	148
Voorziening woonruimte	545	870
A&O en Sajo gelden	430	131
Overige ontvangsten	1 550	1 820
Bijdragen in schade	100	174
Totaal	3 350	3 851

06.03 Verrekeningen met derden

Het verschil tussen de stand van de oorspronkelijke begroting 1995 en de eindrealisatie van f 1,004 miljoen is het gevolg van een lagere verrekening met het ministerie van Binnenlandse Zaken, samenhangend met een snellere afbouw van de semi-permanente politiebijstand aan Den Haag dan was voorzien.

De onderverdeling naar artikelonderdelen (x f 1 000)

Artikelonderdeel	Ontvangsten	
	Begroting 1995	Realisatie 1995
Verrekening met:		
01 Ministerie van Justitie	2 300	2 898
02 Ministerie van Binnenlandse Zaken	5 167	3 389
03 Ministerie van Buitenlandse Zaken	900	924
04 Overige verrekeningen	700	852
Totaal	9 067	8 063

06.04 Overige ontvangsten

De meerontvangsten tussen de raming in de oorspronkelijke begroting 1995 en de eindrealisatie van f 0,491 miljoen, is voornamelijk het gevolg van het feit dat de ontvangsten AWBZ over 1993 en voorgaande jaren, ten gunste van dit artikel zijn verantwoord.

08. Beleidsterrein Multiservice-projecten en activiteiten

08.02 Ontvangsten naar aanleiding van Vredesoperaties

Op dit artikel worden twee soorten ontvangsten onderscheiden:

- de jaarlijkse bijdrage van Ontwikkelingssamenwerking voor VN-contributies ten behoeve van vredesoperaties in ontwikkelingslanden;
- de vergoedingen van de VN voor de Nederlandse deelname aan VN-vredesoperaties. De hoogte van deze vergoedingen is afhankelijk van de mate waarin Nederland aan deze VN-vredesoperaties deelneemt. Voor de deelname aan niet-VN-vredesoperaties worden geen vergoedingen ontvangen.

Voor 1995 zijn de ontvangsten geraamd op een totaal van f 125,25 miljoen. In dit bedrag zijn opgenomen de bijdrage van Ontwikkelingssamenwerking (f 61,25 miljoen), vergoedingen van de VN (f 62 miljoen) en een vergoeding voor de deelname aan de MFO-missie in de Sinai (f 2 miljoen).

Onderverdeling naar artikelonderdelen van de ontvangsten (x f 1 000)

	Begroting 1995	Realisatie 1995
Contributies	61 250	80 251
MFO Sinai	2 000	1 206
VN-vergoedingen	62 000	50 112
Totaal	125 250	131 569

De afwijkingen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting zijn het gevolg van:

- een hogere bijdrage van Ontwikkelingssamenwerking als gevolg van de verhoging van de VN-contributies voor vredesoperaties in ontwikkelingslanden;
- achterblijvende ontvangsten van de VN als gevolg van de financiële situatie van de VN.

BIJLAGE BIJ DE ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE REKENING 1995

Beleid ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van M&O-gevoelige ontvangsten en uitgaven

M&O-beleid

Het beleid van Defensie ter voorkoming en bestrijding van Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O) is vastgelegd in het controlebeleid, vastgesteld door de Directeur-Generaal Economie en Financiën (DGEF). Evaluatie van dit beleid vindt periodiek plaats. Daarnaast is het controlebeleid met betrekking tot subsidies en bijdragen vastgelegd in de Interimregeling Subsidie Defensie, gepubliceerd in de Staatscourant nr. 38 d.d. 24 februari 1993.

Bij de arbeidsvoorwaardelijke regelingen is het controlebeleid gericht op verificatie – waar mogelijk aan de hand van originele bewijsstukken – van door belanghebbenden verstrekte gegevens.

Ten behoeve van de controle op neveninkomsten in het kader van anticumulatiebepalingen wordt gebruik gemaakt van inkomensgegevens van de Belastingdienst.

De definitieve subsidie- en bijdrage-afrekening vindt plaats aan de hand van jaarverslagen, die zijn voorzien van een accountantsverklaring betreffende de naleving van de subsidievoorwaarden.

M&O-gevoelige uitgaven en ontvangsten

Van «M&O-gevoeligheid» is sprake, indien het betreft een (aanspraak op een) financiële uitkering – anders dan als betaling voor aan het Rijk geleverde goederen of diensten – aan, of een heffing ten laste van een belanghebbende (buiten het Rijk), waarbij de hoogte van de uitkering of de heffing afhangt van gegevens, die door de belanghebbenden moeten worden verstrekt.

De M&O-gevoelige uitgaven en ontvangsten hebben betrekking op:

- a. Het Interimbesluit Ziektekosten Burger Ambtenaren Defensie (IZBAD).
- b. Toelagen en toeslagen voor artsen, apothekers e.d.
- c. De Regeling Buitengewoon Verlof in afwachting van LeeftijdsOntslag Militairen (BV-LOM) (anticumulatie).
- d. De Regeling Uitstroom Bevorderende Maatregelen Ouderen (UBM-O) (anticumulatie)
- e. Uitkeringen aan postactieve militairen (anticumulatie).
- f. Wachtgelden burgerpersoneel (anticumulatie).
- g. Regeling Partiële Arbeidsparticipatie Senioren (PAS) (anticumulatie);
- h. Kostwinners- en inkomstenvergoedingen dienstplichtigen.
- i. Geneeskundige verzorging van gezinsleden van militairen.
- j. Subsidies en bijdragen.
- k. Royalties bij projecten van de Commissie Ontwikkeling Defensiematerieel (CODEMA).

Uitvoering controlebeleid in 1995

Het vigerende controlebeleid en de uitvoering hiervan is zodanig opgezet dat M&O wordt gereduceerd. De door de Defensie Accountantsdienst in het verleden geïnitieerde verbeteringen zijn geïmplementeerd. Voorzover zich veranderingen in de uitvoering van het controlebeleid dan wel in de regeling hebben voorgedaan, wordt hierop onderstaand nader ingegaan.

a. De regeling BV-LOM

De UBM-O-regeling heeft inmiddels de BV-LOM-regeling vervangen. Deze laatste regeling zal worden uitgefaseerd. In 1995 heeft bij alle beleidsterreinen integrale controle plaatsgevonden aan de hand van inkomensgegevens van de Belastingdienst. Deze controle vond plaats over de periode voorafgaande aan de integratie van deze regeling in de UBM-O-regeling. Waar sprake was van enige achterstand is deze in 1995 zoveel mogelijk weggewerkt. Mede op grond van deze controle is er geen sprake van een resterend risico van materieel belang. Het financieel belang is ten opzichte van 1994 sterk afgenomen en bedroeg voor 1995 f 30 miljoen.

b. UBM-O

De regeling is in 1994 ingevoerd als uitstroom bevorderende maatregel ter voorkoming van de gedwongen ontslagen als gevolg van de Prioriteitennota. Begin 1995 is de BV-LOM-regeling geïntegreerd in de UBM-O-regeling. Met ingang van gelijke datum vindt de controle plaats op de anticumulatie, bestaande uit een maandelijks controle op de neveninkomsten aangevuld met een jaarlijkse controle op basis van de gegevens van de Belastingdienst. Mede als gevolg van deze controle is er geen sprake van een resterend risico van materieel belang. Het financieel belang voor deze regeling bedroeg in 1995 f 31,3 miljoen.

c. Wachtgelden burgerpersoneel

De minister van Binnenlandse Zaken was belast met de uitvoering van de uitkerings- en wachtgeldregeling voor het Rijkspersoneel. De feitelijke uitvoering vond in 1995 plaats door de Dienst Uitvoering Ontslaguitkeringsregelingen (DUO). Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft over 1995 de uitgaven ad f 76 miljoen volgens deze regelingen bij het ministerie van Defensie in rekening gebracht (verantwoord op artikel 02.01). Een aantal van de regelingen is gevoelig voor misbruik en oneigenlijk gebruik, met name ten aanzien van de aspecten arbeidsverleden en neveninkomsten. Op grond van het verstrekken van onjuiste informatie over deze gegevens kunnen aanvragers onrechtmatig uitkeringen of wachtgelden ontvangen. De personeelsfunctionaris binnen het ministerie van Defensie stelt, conform de geldende wet- en regelgeving en voorzover dat door dit ministerie mogelijk is, de voor de toekenning bepalende gegevens op en geeft deze door aan de DUO. Als extra toets beoordeelt deze personeelsfunctionaris de van DUO ontvangen gegevens omtrent de beslissing tot toekenning aan de hand van de oorspronkelijke gegevens. DUO verzorgt de toekenning namens de minister van Binnenlandse Zaken, de uitbetaling, de controle op M&O en de doorbelasting naar de departementen.

d. Partiële Arbeidsparticipatie Senioren (PAS)

Deze regeling is in 1994 ingevoerd. Voor 1995 is nog sprake van een bescheiden financieel belang ad f 0,5 miljoen. Controles worden uitgevoerd overeenkomstig de UBM-O-regeling. Er bestaat geen resterend risico van materieel belang.

e. Ziektekostenverzekering Krijgsmacht

Met ingang van 1 januari 1995 is de geneeskundige verzorging van militairen en hun rechthebbende gezinsleden ondergebracht bij de Stichting Ziektekostenverzekering Krijgsmacht (SZVK). Deze stichting is door het ministerie belast met de uitvoering van de regeling. Een militair is automatisch verzekerd, waarvoor via het salarissysteem premie wordt ingehouden. Tevens ontvangt hij een brochure met aanvraagformulier voor mogelijke medeverzekering van gezinsleden.

In deze brochure is nadrukkelijk weergegeven onder welke omstandigheden en voorwaarden men hiervoor in aanmerking komt, b.v. wanneer

de medeverzekerden zelf geen aanspraak kunnen doen gelden op vergoeding van ziektekosten. Daarnaast ondertekent de betrokken militair een verklaring voor de juistheid van de aanvraaggegevens.

Het risico van M&O betreft de categorieën medeverzekerden die:

1. een inkomen genieten beneden de loongrens, als verplicht verzekerden staan ingeschreven bij een ziekenfonds en tevens tegen betaling van premie een beroep doen op de onderhavige regeling.

2. een inkomen genieten beneden de loongrens en zich niet als verplicht verzekerden hebben ingeschreven bij een ziekenfonds maar tegen betaling van een premie een beroep doen op de onderhavige regeling.

3. een inkomen genieten boven de loongrens, als particulier verzekerden staan ingeschreven bij een ziektekostenverzekeringsmaatschappij en tevens tegen betaling van een premie een beroep doen op de onderhavige regeling.

4. een inkomen genieten boven de loongrens, gebruik maken van een tegemoetkoming in een bedrijfsziektekostenregeling, niet als particulier verzekerden staan ingeschreven bij een ziektekostenverzekeringsmaatschappij maar tegen betaling een beroep doen op de onderhavige regeling.

Bij de gezinsleden onder categorie 1) hierboven wordt het niet aannemelijk geacht dat dit een essentieel aantal betreft. Zij moeten namelijk dubbele premie inclusief AWBZ, MOOZ en WTZ betalen.

Er bestaat geen totaal bestand van alle verplicht verzekerden. Beoordeling van een aanvraag van inschrijving voor de onderhavige regeling is voor medeverzekerden onder 2) derhalve praktisch niet uitvoerbaar.

De categorie medeverzekerden onder 3) wordt als zeer gering ingeschat, aangezien de kosten van dubbele betaling van premie nauwelijks opweegt tegen mogelijk te behalen voordelen.

Bij de categorie medeverzekerden onder 4) mag ervan worden uitgegaan dat werkgevers, mede in hun (financiële) belang, controleren of hun werknemers terecht een beroep doen op een tegemoetkoming volgens zo'n bedrijfsregeling. Het risico van M&O bij deze categorie wordt derhalve beperkt ingeschat. Tevens is deze categorie nauwelijks door defensie te controleren.

Op grond van het bovenstaande is in 1995 sprake van een resterend risico van naar schatting maximaal f 0,3 miljoen.

e. Overige M&O-gevoelige uitgaven en ontvangsten

Als gevolg van het gevoerde controlebeleid is hier geen sprake van een resterend risico van materieel belang.

Saldibalans van het Ministerie van Defensie (X)

SALDIBALANS PER 31 DECEMBER 1995 VAN HET MINISTERIE VAN DEFENSIE

	Omschrijving	Bedrag		Omschrijving	Bedrag
1	Uitgaven ten laste van de begroting		2	Ontvangsten ten gunste van de begroting	
1a	Dienstjaar 1994	f 13,773,385,622.81	2a	Dienstjaar 1994	f 811,230,398.24
1b	Dienstjaar 1995	f 13,418,878,549.02	2b	Dienstjaar 1995	f 620,875,305.78
3	Liquide middelen	f 49,694,507.22			
4	Rekening-courant RHB	f 0.00	4a	Rekening-courant RHB	f 25,636,774,882.23
5	Uitgaven buiten begrotingsverband (=intra-comptabele vorderingen)	f 116,447,186.73	6	Ontvangsten buiten begrotingsverband (=intra-comptabele schulden)	f 289,525,279.53
7	Openstaande rechten	f 0.00	7a	Tegenrekening openstaande rechten	f 0.00
8	Extra-comptabele vorderingen	f 178,325,797.17	8a	Tegenrekening Extra-comptabele vorderingen	f 178,325,797.17
9a	Tegenrekening Extra-comptabele schulden	f 0.00	9	Extra-comptabele schulden	f 0.00
10	Voorschotten	f 3,641,490,353.46	10a	Tegenrekening voorschotten	f 3,641,490,353.46
11a	Tegenrekening Openstaande verplichtingen	f 8,758,720,837.52	11	Openstaande verplichtingen	f 8,758,720,837.52
12	Deelnemingen	f 13,333,333.33	12a	Tegenrekening deelnemingen	f 13,333,333.33
	Totaal	f 39,950,276,187.26		Totaal	f 39,950,276,187.26

Toelichting behorende bij de saldibalans van het Ministerie van Defensie per 31 december 1995

1. Specificatie liquide middelen.

Het saldo op de saldibalans bedraagt fl. 49 694 507,22 en bestaat uit de volgende saldi:

Kasbeheerders	fl. 40 463 888,36
Concernrekeningen	fl. 3 102 959,33
Valutarekeningen	fl. 6 127 659,53
Totaal	fl. 49 694 507,22

E.e.a. als volgt verdeeld:

Kas	fl. 19 367 340,98
Bank	fl. 29 729 294,17
Postbank	fl. 597 872,07
Totaal	fl. 49 694 507,22

2. Uitgaven buiten begrotingsverband (Derderekeningen vordering).

Het saldo op de saldibalans bedraagt fl. 116 447 186,73

Als criterium voor de toelichting naar grootte van vorderingen is gekozen voor een grensbedrag van > fl. 5,0 mln.

Hieronder volgt, voor zover van toepassing, per beleidsterrein een specificatie.

Beleidsterrein Algemeen

Vorderingen op AFCENT Schinnen fl. 7,0 mln, MTMC Capelle aan de

IJssel fl. 8.5 mln en DCC fl. 8.8 mln. Dit betreffen salariskosten welke per maand worden betaald en gevorderd.

Beleidsterrein Koninklijke Landmacht

Een bedrag ad. fl. 6,5 mln betreft het NATO-project Mobile War Headquarters. Analyse van het saldo, zoals vorig jaar gemeld, is bijna afgerond. Het project loopt als gevolg van de dalende IAU koers uit op een cost-overrun waarvoor in Brussel eerst aanvullende fondsen moeten worden aangevraagd. De vordering zal binnenkort, na afsluiting van de analyse, worden ingediend bij SHAPE. Nadat de goedkeurende accountantsverklaringen zijn opgemaakt kan naar verwachting deze zaak ultimo 1996 afgesloten worden.

Een bedrag van fl. 17,7 mln betreft vier vorderingen in verband met uitgaven ten behoeve van POMS fiscal year 1995. De ontvangst van deze bedragen wordt verwacht in het 1e kwartaal van 1996.

Uitgaven buiten begrotingsverband gedaan in 1994 of eerder welke in 1995 nog niet werden terugontvangen

Bij het **beleidsterrein Algemeen** betreft dit een bedrag ad. fl. 2,0 mln m.b.t. personele uitgaven. USAF Soesterberg 0,7 mln, DCC 0,4 mln, MTMC 0,9 mln, en een klein bedrag te vorderen van AFCENT. Als gevolg van de trage verwerking bij de betreffende instanties zijn de bedragen nog niet ontvangen. Gemaand in november 1995.

Voor de **Koninklijke Landmacht** betreft het de volgende posten:

Een bedrag ad. fl. 0,2 mln te ontvangen van de WZZ-winkels. Betreft personeelskosten en wordt verrekend in het eerste kwartaal 1996.

Een bedrag ad. fl. 0,4 mln te ontvangen van het ministerie van Justitie voor de kosten van opvang asielzoekers, vordering is ingesteld per 10 januari 1996.

3. Ontvangsten buiten begrotingsverband (Derderekeningen schuld)

Het saldo op de saldibalans bedraagt fl. 289 525 279,53

Dit bedrag bestaat vrijwel geheel uit af te dragen loonheffing.

In het saldo is tevens opgenomen een bedrag ad. fl. 7 460 509,00 zijnde het per 31-12-95 beschikbare saldo voor de invulling van pseudo-waivers. Het mutatie-overzicht van pseudo-waivers over 1995 is als volgt:

Saldo 1-1-95:	fl. 2 808 334,00	
Correctie 1994	fl. 71 258,00	
Subtotaal		fl. 2 879 592,00
Alsnog beschikbaar gesteld t.b.v.:		
Project Electronic Magnetic Launcing		fl. 5 000 000,00
Duits-Ned. windtunnelproject AATMR/DNR		fl. 4 000 000,00
DYCOSS		fl. 1 300 000,00
Betalingen t.b.v.		
AATMR/DNR	fl. 3 719 815,00	
AATMR uitbreiding	fl. 1 089 969,00	
ANTEASR	fl. 94 859,00	
DYCOSS	fl. 743 180,00	
NAVSTAR	fl. 71 260,00	
Subtotaal		fl. 5 719 083,00
Saldo per 31/12/95		fl. 7 460 509,00

4. Openstaande rechten

Het saldo op de saldbalans bedraagt fl. 0,00

Voor zover aanwezig zijn deze posten opgenomen onder het bedrag extra-comptabele vorderingen. Er wordt hiervoor geen aparte administratie gevoerd.

5. Extra comptabele vorderingen

Het saldo op de saldbalans bedraagt fl. 178 325 797,17

Opgave van vorderingen per 31 december 1995.

Aard van de vordering	Bedrag
Vorderingen op de Verenigde Naties	fl. 93 627 452,91
Vorderingen NSK Marine	fl. 4 457 952,27
Vorderingen NSK Landmacht	fl. 14 451 736,40
Vorderingen NSK Luchtmacht	fl. 4 775 352,27
Pensioenen	fl. 7 763 125,66
Schadeverhaal	fl. 2 822 426,11
Aanrijdingen/aanvaringen	fl. 1 678 349,28
Materiële aanschaffingen KL	fl. 34 538 661,44
Materiële aanschaffingen KLu	fl. 7 907 440,48
Infrastructuur KL	fl. 1 578 151,80
Overige gemeenschappelijke zaken	fl. 32 146 080,81
Belastingdienst grote ondernemingen	fl. 8 829 709,30
Diversen (incl. E-rekeningen)	fl. 15 223 135,76
Sub-totaal	fl. 229 799 574,49
Af: openstaand op rekeningen buiten begrotingsverband, zg. derderekeningen	fl. 51 473 777,32
Blijft	fl. 178 325 797,17

Opmerking:

Bij het **Kerndepartement** is voorlopig buiten invordering gesteld een vordering ad. fl. 44 540,96 op Brons & partners raadgevend ingenieurs B.V. Oorzaak is het faillissement van de debiteur, ontvangst is afhankelijk van de uitspraak faillissement. Definitief zijn buiten invordering gesteld 41 vorderingen ad fl. 237 250,88 (kleiner dan 0,1 mln) voornamelijk op advies van DJZ, en een vordering van fl. 247 891,97 op USAF betreffende salarissen juli 1994.

Bij het beleidsterrein **GDO** zijn 6 vorderingen ad fl. 13 257,33 voorlopig buiten invordering gesteld. Hiervan wordt verwacht dat niets wordt ontvangen als gevolg van onvoldoende aflossingscapaciteit. Definitief buiten invordering zijn gesteld 57 vorderingen ad fl. 170 916,39 vanwege het ontbreken van financiële draagkracht van de debiteur.

Bij het **beleidsterrein Koninklijke Marine** bedraagt het totaal van definitief buiten invordering gestelde vorderingen in 1995 fl. 1 757,18.

Bij het **beleidsterrein Koninklijke Landmacht** werd in 1995 voor een bedrag van fl. 99 146,90 voorlopig buiten invordering gesteld. Dit bedrag moet ook in zijn geheel als oninbaar worden beschouwd. In 1995 werd voor fl 2 133,00 definitief buiten invordering gesteld.

Bij het **beleidsterrein Koninklijke Luchtmacht** werd voor een bedrag van fl. 140 200,56 voorlopig buiten invordering gesteld. Deze vorderingen zijn overgedragen aan DJZ of aan de deurwaarder.

Definitief buiten invordering werd gesteld een bedrag ad. fl. 27 877,09.

Onder de extra-comptabele vorderingen is een vordering op Fokker opgenomen ad fl. 2,3 mln. In het kader van de faillissementsaanvraag is Defensie concurrent-schuldeiser.

Als criterium voor de toelichting naar grootte van vorderingen is gekozen voor een grensbedrag van > fl. 5,0 mln. Hieronder volgt voor zover van toepassing per beleidsterrein een specificatie.

Beleidsterrein Algemeen

Een vordering op CEOA Versailles ad. fl. 5 049 500,00 betreft het verpompen van brandstof van Schiphol naar Zoetermeer. Op 4 maart 1996 is hiervan fl. 4 601 670,00 ontvangen. Per 27 maart 1996 is de vordering verlaagd met het restant ad fl. 447 830,00. Hiermee is het bedrag te vorderen nihil geworden.

Beleidsterrein Koninklijke Marine

Een vordering op de belastingdienst ad. fl. 5 605 641,18 over de periode september 1995; de ontvangst wordt verwacht in maart 1996.

Beleidsterrein Koninklijke Landmacht

Een vordering van fl. 6,5 mln op fa. IMEPIEL (Spanje) m.b.t. contract gevechtslaarzen. De firma is failliet. In 1995 een bedrag ontvangen van fl. 199 998,00. Op 22 maart jl. is toestemming verkregen van het Ministerie van Financiën om deze vordering definitief buiten invordering te stellen.

Een 4-tal vorderingen ad fl. 56,7 mln op de VN in het kader van de vredesoperaties; de ontvangst wordt verwacht in 1996.

Verdeling vorderingen naar ouderdom

De verdeling van de extra-comptabele vorderingen naar ouderdom is vermeld in onderstaande tabel:

Jaar van ontstaan	Totaal	In % van het Totaal
< 1991	8,2 mln	4,6 %
1991	1,5 mln	0,8 %
1992	9,1 mln	5,1 %
1993	5,5 mln	3,1 %
1994	11,2 mln	6,3 %
1995	142,8 mln	80,1 %
Totaal	178,3 mln	100,0 %

Vorderingen groter dan fl. 0,1 mln welke werden ingesteld vóór 1994

Beleidsterrein Algemeen

Een vordering ad. fl. 135 246,55 op W. Minderhoud. Buiten invordering gesteld i.o.m. MINFIN.

Een vordering ad. fl. 125 134,20 op Winterthur-schade. In beheer bij de Landsadvocaat.

Een vordering ad. fl. 1 639 138,72 op Compleet BV. In beheer bij de Landsadvokaat.

Een vordering ad. fl. 170 824,00 op NLRGC. Wordt t.z.t. overgedragen aan de KLu.

Een vordering ad. fl. 224 000,00 op St. Kumpulan Bronbeek. Eerste vervaldag 31/12/95.

Een vordering ad. fl. 163 021,50 op A.J. Drijgers. Is overgedragen aan DJZ, debiteur lost maandelijks een bedrag af van fl. 250,00 en incidenteel hogere bedragen.

Beleidsterrein Koninklijke Marine

Een vordering ad fl. 141 614,78 op de Leidse Duinwaterleiding. Dit bedrag staat buiten invordering in afwachting van toestemming van het Ministerie van Financiën om de vordering definitief buiten invordering te stellen.

Twee vorderingen ad fl. 187 896,47 en fl. 120 146,40 op de Amerikaanse marine. Betreft de levering van brandstoffen. Vordering ingesteld respectievelijk in 1990 en 1992. De Amerikaanse Marine zal een en ander zo spoedig mogelijk uitzoeken.

Een vordering ad fl. 612 070,11 op Duitsland ingesteld in november 1984. Betreft het restant van een vordering ad. fl. 2 126 655,18. Duitsland ging niet accoord met restantbedrag. Marinestaf probeert nu bedrag te claimen bij NATO.

Een vordering op de Stichting Marcandi ad fl. 105 551,44 met betrekking tot salariskosten 1992. Deze vordering is in behandeling bij de Souschef FEZ.

Een vordering ad. fl. 106 895,00 op DAF bedrijfswagenfabriek. Betreft hydraulische laadkraan, bedrijf is failliet; deze vordering staat op de lijst van erkende concurrente crediteuren.

Beleidsterrein Koninklijke Landmacht

Een post van fl. 2,7 mln, betreffende de 100-jarige lening woningen Duitsland, ontstaan in 1962 (raamovereenkomst).

Een vordering ad. fl. 2,6 mln op Suriname a.g.v. geleverd militair materieel in de jaren tachtig. De vordering werd ingesteld in 1983.

Een vordering van fl. 300 000,00 op Pro Rege uit 1991; de eerste termijn van deze vordering vervalt op 31 augustus 1997.

Op Derby schoenenfabriek B.V. staat sinds 1993 een vordering open van fl. 116 604,92, bij het Ministerie van Financiën is toestemming gevraagd deze vordering definitief buiten invordering te stellen.

Een vordering van fl. 6,5 mln op fa. IMEPIEL (Spanje) m.b.t. contract gevechtslaarzen. De firma is failliet. In 1995 een bedrag ontvangen van fl. 199 998,00. Op 22 maart jl. is toestemming verkregen van het Ministerie van Financiën om deze vordering definitief buiten invordering te stellen.

Beleidsterrein Koninklijke Luchtmacht

Een vordering ad. fl. 451 825,16 op de Rijkspolitie Voorburg inzake verrekening stookkosten en waterverbruik. Vordering ingesteld november 1991. Is nog steeds in behandeling.

6. Extra-comptabele schulden

Het saldo op de saldibalans bedraagt fl. 0,00

Er bestaan geen extra-comptabele schulden. Alle verplichtingen worden intra-comptabel vastgelegd, en zijn als zodanig opgenomen in de post openstaande verplichtingen.

7. Voorschotten

Het saldo op de saldibalans bedraagt fl. 3 641 490.353,46. De voorschotten zijn gewaardeerd tegen de koers van betaling.

Als criterium voor de toelichting naar grootte van voorschotten is gekozen voor een grensbedrag van > fl. 50,0 mln.

Hieronder volgt voor zover van toepassing per beleidsterrein een specificatie.

<i>Beleidsterrein Koninklijke Luchtmacht.</i>		
Omschrijving	Bedrag voorschot (x 1 mln.)	Toelichting
F-16 Original buy (STA-LOA)	229,9	De levering heeft grotendeels plaatsgevonden. Verrekening vindt in principe plaats voor 1 juli 1996.
F-16 Follow on buy (SVI-LOA)	436,0	
MLU ontwikkelingsfase (YMD-LOA)	258,2	Betreft een groot aantal leveringen gedurende de komende 5 jaar. Verrekening zal al naar gelang plaatsvinden.
NMP, MLU productiefase	163,6	
KDC 10	177,1	
Follow on support (QBC-LOA)	128,7	
Fokker 60	61,3	Dit voorschot is verstrekt met een bankgarantie.

Beleidsterrein Koninklijke Luchtmacht.

In de tabel is onder het voorschot m.b.t. de F-16 Original buy een nog niet verrekend voorschot ad fl. 49,3 mln van aan Fokker geleverde tooling opgenomen; zoals te doen gebruikelijk bij FMS-cases zijn voor dit voorschot geen bankgaranties afgegeven.

Beleidsterrein Multi-service projecten en activiteiten.

Een bedrag ad. fl. 72,9 mln Payment schedule second mile-stone Chinooks. Levering 1998. Verrekening 1998 bij Boeing.

Voorschotten naar ouderdom

De verdeling van de voorschotten naar ouderdom is vermeld in onderstaande tabel. (bedragen x fl. 1,0 mln.)

Jaar van ontstaan	Algemeen	KM	KL	KLu	MUSP	Overige	Totaal
≤ 1991	2,6	23,8	73,6	804,0	-	-	904,0
1992	5,6	30,8	17,7	483,8	-	-	537,9
1993	7,3	52,9	14,7	271,2	14,4	-	360,5
1994	9,7	81,4	97,4	409,8	114,8	1,2	714,3
1995	54,0	164,2	212,2	641,0	35,3	18,1	1 124,8
Totaal	79,2	353,1	415,6	2 609,8	164,5	19,3	3 641,5

De post overige bestaat uit het beleidsterrein KMar (fl. 1,5 mln) en DMP (fl. 17,8 mln).

8. Openstaande verplichtingen

Het saldo op de saldebilans bedraagt fl. 8 758 720.837,52. De met termijncontracten afgedekte verplichtingen zijn opgenomen tegen de termijnkoers.

De niet op termijn afgedekte US\$-verplichtingen zijn gewaardeerd tegen de door MinFin voor 1995 voorgeschreven koers van fl. 1,70.

Verplichtingen 1/1/1995	fl. 7 500 872.851,51
Aangegane verplichtingen in verslagjaar	fl. 15 835 734.812,43
Sub-totaal	fl. 23 336 607.663,94
Tot betaling gekomen in verslagjaar	fl. 13 984 615.032,74
Negatieve bijstellingen van aangegane verplichtingen uit eerdere begrotingsjaren	fl. 593 271 793,68
Sub-totaal	fl. 14 577 886.826,42
Openstaande verplichtingen per 31/12/1995	fl. 8 758 720.837,52

In de volgende bladzijden is de bovenstaande opbouw per artikel weergegeven.

Onder de negatieve bijstellingen is verantwoord een bedrag van fl. 151,9 mln op artikel 01.11. Dit betreft een aanpassing van de contributiebijdrage aan de NAVO.

Tevens is gevoegd een blad met de opbouw van de garantieverplichtingen.

Als criterium voor de toelichting naar grootte van openstaande verplichtingen is gekozen voor een grensbedrag van > fl. 100,0 mln. Hieronder volgt voor zover van toepassing per beleidsterrein een specificatie.

Beleidsterrein Algemeen

Contributie NAVO infraprogramma ad. fl. 295,7 mln. De verplichting is aangegaan in 1988. Betaling zal plaatsvinden van 1996 t/m 2000.

Beleidsterrein Koninklijke Marine

Een verplichting ad. fl. 592,0 mln betreft Bouwmeestercontract

Luchtverdedigings- en Commandofregatten (L.C.F.) De overeenkomst is gesloten met Koninklijke Schelde Groep (K.S.G.) Vlissingen. Dit project eindigt in 2002.

Beleidsterrein Koninklijke Landmacht

Bij de Koninklijke Landmacht betreft het de volgende orders. Bij Krauss Maffei voor een bedrag van respectievelijk fl. 410,6 mln en fl. 124,0 mln m.b.t. de modificatie van de Leopard 2. Leveringsdata van 1995 t/m 2000. Bij Thomson voor een bedrag ad. fl. 277,3 mln m.b.t. radio apparatuur. Ook hiervan zal de oplevering plaatsvinden tussen 1995 en 2000.

Beleidsterrein Koninklijke Luchtmacht

Hier betreft het een verplichting m.b.t. de Mid-Life update F-16 waarvan de leveringen zullen plaatsvinden tussen 1997 en 2002 (MLU LOA; NMP productiefase) ad. fl. 1 202,4 mln.

Alsmede de volgende verplichtingen:

– een verplichting van fl. 208,3 mln bij Fokker met betrekking tot de aanschaf van 4 Fokker 60 Utility vliegtuigen (levering in 1996).

In de verplichtingenstand zijn de verplichtingen ten aanzien van Fokker gewaardeerd zoals gebruikelijk (plankoers). Gelet op de positie waarin Fokker Aircraft (FAC) zich bevindt, is overeengekomen dat Fokker Aircrafts Services B.V. (FAS) de contractverplichtingen van FAC overneemt zodra dit naar oordeel van de opdrachtgever noodzakelijk is. Hoewel formeel juridisch gezien de bestaande risico's hierdoor zoveel mogelijk zijn afgedekt, kunnen aan het overnemen van de werkzaamheden door FAS financiële risico's zijn verbonden. Alhoewel inmiddels het faillissement is aangevraagd, zijn deze risico's voorshands niet kwantificeerbaar.

– een verplichting van fl. 124,5 mln bij Pratt & Whitney inzake DEEC, levering tot 2000;

– een verplichting inzake AMRAAM (YME LOA) ad. fl. 148,0 mln.

Beleidsterrein Multi-service projecten en activiteiten.

Hier zijn 3 openstaande verplichtingen groter dan fl. 100,0 mln, te weten:

- aanschaf 7 stuks Canadese Chinooks (leverancier Boeing) levering in 1998, betaling 1996 t/m 1999 voor een bedrag van fl. 309,6 mln;
- aanschaf van 17 AS532 U2 COUGAR transport-helicopters (leverancier Eurocopter) voor een bedrag van fl. 364,7 mln. Levering en betaling in 1996 en 1997.
- aanschaf van 31 Apache gevechtshelicopters (leverancier Mc Donall Douglas) voor een bedrag van fl. 1,044,3 mln. Leveringsjaren 1998 t/m 2002, betalingsjaren 1996 t/m 2002.

Overzicht openstaande verplichtingen t.b.v. saldbalans 1995

Artikel	Verpl. 1-1-95	Aangeeg. in 1995	Sub-totaal	Betaald in 1995	neg. bijst. <95	Sub-totaal	Opst. vpl. 311295	Artikel
101	0,00	214.424.747,49	214.424.747,49	214.416.594,56	2.576,00	214.419.170,56	5.576,93	101
102	0,00	234.836.127,57	234.836.127,57	234.836.127,57	0,00	234.836.127,57	0,00	102
103	567.830,50	41.975.289,88	42.543.120,38	41.623.675,20	213.677,12	41.837.352,32	705.768,06	103
104	0,00	112.726.980,43	112.726.980,43	112.726.980,43	0,00	112.726.980,43	0,00	104
105	23.745.745,38	96.790.394,41	120.536.139,79	94.862.127,99	3.722.045,35	98.584.173,34	21.951.966,45	105
106	3.096.407,87	4.602.539,61	7.698.947,48	6.764.616,54	- 26.772,65	6.737.843,89	961.103,59	106
107	5.602.261,32	21.239.990,91	26.842.252,23	23.271.396,28	1.043.008,17	24.314.404,45	2.527.847,78	107

Artikel	Verpl. 1-1-95	Aangeeg. in 1995	Sub-totaal	Betaald in 1995	neg. bijst. <95	Sub-totaal	Opst. vpl. 311295	Artikel
108	0,00	194.468,08	194.468,08	194.468,08	0,00	194.468,08	0,00	108
109	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	109
110	19.843.480,81	92.766.629,78	112.610.110,59	85.203.545,51	4.280.070,58	89.483.616,09	23.126.494,50	110
111	488.291.727,00	152.843.985,90	641.135.712,90	147.747.936,00	151.880.067,90	299.628.003,90	341.507.709,00	111
112	2.364.632,66	4.650.000,00	7.014.632,66	0,00	45.400,31	45.400,31	6.969.232,35	112
113	0,00	5.927.625,67	5.927.625,67	5.895.506,72	0,00	5.895.506,72	32.118,95	113
114	23.473.634,40	34.933.116,58	58.406.750,98	50.210.809,16	792.219,69	51.003.028,85	7.403.722,13	114
115	64.979.536,32	13.009.941,57	77.989.477,89	29.148.156,10	212.386,89	29.360.542,99	48.628.934,90	115
116	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	116
117	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	117
Tot.Alg.	631.965.256,26	1.030.921.837,88	1.662.887.094,14	1.046.901.940,14	162.164.679,36	1.209.066.619,50	453.820.474,64	Tot.Alg.

Artikel	Verpl. 1-1-95	Aangeeg. in 1995	Sub-totaal	Betaald in 1995	neg. bijst. <95	Sub-totaal	Opst. vpl. 311295	Artikel
201	0,00	177.944.282,86	177.944.282,86	177.944.282,86	0,00	177.944.282,86	0,00	201
202	0,00	1.584.870.437,68	1.584.870.437,68	1.584.870.437,68	0,00	1.584.870.437,68	0,00	202
Tot.PW	0,00	1.762.814.720,54	1.762.814.720,54	1.762.814.720,54	0,00	1.762.814.720,54	0,00	Tot.PW

Artikel	Verpl. 1-1-95	Aangeeg. in 1995	Sub-totaal	Betaald in 1995	neg. bijst. <95	Sub-totaal	Opst. vpl. 311295	Artikel
301	373.910,01	348.551.209,41	348.925.119,42	348.145.242,94	168.620,02	348.313.862,96	611.256,46	301
302	17.859,00	961.313.940,93	961.331.799,93	961.102.126,61	4.464,00	961.106.590,61	225.209,32	302
303	13.980.368,33	163.979.943,99	177.960.312,32	150.269.943,38	3.269.261,22	153.539.204,60	24.421.107,72	303
304	0,00	1.113.500,00	1.113.500,00	1.113.500,00	0,00	1.113.500,00	0,00	304
305	217.070.826,88	519.929.279,67	737.000.106,55	474.347.615,67	35.936.138,18	510.283.753,85	226.716.352,70	305
306	33.737.428,86	80.164.584,91	113.902.013,77	67.571.853,00	1.864.307,42	69.436.160,42	44.465.853,35	306
307	502.682.540,06	999.319.992,30	1.502.002.532,36	464.792.116,60	33.437.636,28	498.229.752,88	1.003.772.779,48	307
308	72.148.094,42	35.776.338,36	107.924.432,78	78.732.140,32	15.175.821,73	93.907.962,05	14.016.470,73	308
309	10.369.843,14	3.597.198,66	13.967.041,80	10.453.598,63	702.162,45	11.155.761,08	2.811.280,72	309
310	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	310
Tot.KM.	850.380.870,70	3.113.745.988,23	3.964.126.858,93	2.556.528.137,15	90.558.411,30	2.647.086.548,45	1.317.040.310,48	Tot.KM.

Artikel	Verpl. 1-1-95	Aangeeg. in 1995	Sub-totaal	Betaald in 1995	neg. bijst. <95	Sub-totaal	Opst. vpl. 311295	Artikel
401	330.348,02	701.733.150,17	702.063.498,19	701.750.541,63	1.147,23	701.751.688,86	311.809,33	401
402	488.498,50	1.742.355.491,56	1.742.843.990,06	1.742.367.465,05	10.688,62	1.742.378.153,67	465.836,39	402
403	93.995.188,51	435.775.412,35	529.770.600,86	438.394.711,11	2.134.627,48	440.529.338,59	89.241.262,27	403
404	1.424.922,22	19.433.934,62	20.858.856,84	20.363.529,62	- 21.064,49	20.342.465,13	516.391,71	404
405	538.825.228,58	926.790.738,83	1.465.615.967,41	943.091.526,00	42.522.832,88	985.614.358,88	480.001.608,53	405
406	64.100.876,04	138.791.711,69	202.892.587,73	115.132.810,18	5.578.514,10	120.711.324,28	82.181.263,45	406
407	1.487.938.999,88	602.334.892,72	2.090.273.892,60	540.183.689,27	56.693.604,68	596.877.293,95	1.493.396.598,65	407
408	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	408
409	4.354.875,00	0,00	4.354.875,00	2.184.000,00	0,00	2.184.000,00	2.170.875,00	409
410	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	410
411	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	411
Tot.KL	2.191.458.936,75	4.567.215.331,94	6.758.674.268,69	4.503.468.272,86	106.920.350,50	4.610.388.623,36	2.148.285.645,33	Tot.KL

Artikel	Verpl. 1-1-95	Aangeeg. in 1995	Sub-totaal	Betaald in 1995	neg. bijst. <95	Sub-totaal	Opst. vpl. 311295	Artikel
501	0,00	140.736.699,90	140.736.699,90	140.581.382,50	0,00	140.581.382,50	155.317,40	501
502	0,00	874.035.854,84	874.035.854,84	874.035.854,84	0,00	874.035.854,84	0,00	502
503	15.337.642,63	248.695.635,52	264.033.278,15	213.338.611,15	3.093.124,09	216.431.735,24	47.601.542,91	503
504	506.218.910,62	663.397.719,06	1.169.616.629,68	612.668.104,81	58.297.116,63	670.965.221,44	498.651.408,24	504
505	59.314.506,92	111.394.762,39	170.709.269,31	111.229.104,40	- 550.623,89	110.678.480,51	60.030.788,80	505
506	719.589.895,38	662.457.435,74	1.382.047.331,12	532.360.613,76	27.422.438,66	559.783.052,42	822.264.278,70	506
507	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	507
508	1.538.807.897,33	111.017.947,12	1.649.825.844,45	177.144.408,34	99.014.852,61	276.159.260,95	1.373.666.583,50	508
Tot.KLu	2.839.268.852,88	2.811.736.054,57	5.651.004.907,45	2.661.358.079,80	187.276.908,10	2.848.634.987,90	2.802.369.919,55	Tot.KLu

Artikel	Verpl. 1-1-95	Aangeeg. in 1995	Sub-totaal	Betaald in 1995	neg. bijst. <95	Sub-totaal	Opst. vpl. 311295	Artikel
601	0,00	7.627.488,86	7.627.488,86	7.627.488,86	0,00	7.627.488,86	0,00	601
602	0,00	259.549.205,63	259.549.205,63	259.549.205,63	0,00	259.549.205,63	0,00	602
603	29.672,63	31.676.141,43	31.705.814,06	28.554.112,28	6.055,37	28.560.167,65	3.145.646,41	603
604	2.481.712,96	38.003.347,69	40.485.060,65	38.313.424,80	549.362,89	38.862.787,69	1.622.272,96	604
605	4.004.619,61	54.974.567,39	58.979.187,00	11.825.774,21	264.050,00	12.089.824,21	46.889.362,79	605
606	1.821.847,34	19.112.517,83	20.934.365,17	18.793.491,79	- 303.042,28	18.490.449,51	2.443.915,66	606
Tot.Kmar	8.337.852,54	410.943.268,83	419.281.121,37	364.663.497,57	516.425,98	365.179.923,55	54.101.197,82	Tot.Kmar

Artikel	Verpl. 1-1-95	Aangeeg. in 1995	Sub-totaal	Betaald in 1995	neg. bijst. <95	Sub-totaal	Opst. vpl. 311295	Artikel
801	932.992.278,69	1.226.227.162,96	2.159.219.441,65	242.214.311,46	31.080.531,71	273.294.843,17	1.885.924.598,48	801
802	12.949.876,03	297.340.377,97	310.290.254,00	280.929.589,50	1.415.313,38	282.344.902,88	27.945.351,12	802
Tot.Musp	945.942.154,72	1.523.567.540,93	2.469.509.695,65	523.143.900,96	32.495.845,09	555.639.746,05	1.913.869.949,60	Tot.Musp
Tot.Def.	7.467.353.923,85	15.220.944.742,92	22.688.298.666,77	13.418.878.549,02	579.932.620,33	13.998.811.169,35	8.689.487.497,42	Tot.Def.

Rek/ beh.	Verpl. 1-1-95	Aangeeg. in 1995	Sub-totaal	Betaald in 1995	neg. bijst. <95	Sub-totaal	Opst. vpl. 311295	Rek/ beh.
D001	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	D001
D002	18.806.318,76	11.593.579,42	30.399.898,18	9.649.622,41	4.801.791,71	14.451.414,12	15.948.484,06	D002
D008	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	D008
D025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	D025
D030	2.808.334,15	44.961.387,07	47.769.721,22	22.529.316,30	8.004.176,92	30.533.493,22	17.236.228,00	D030
D031	1.119.437,96	314.821,11	1.434.259,07	- 11.074.324,46	3.776,10	- 11.070.548,36	12.504.807,43	D031
D041	0,00	45.670.398,05	45.670.398,05	45.670.398,05	0,00	45.670.398,05	0,00	D041
Tot.Alg.	22.734.090,87	102.540.185,65	125.274.276,52	66.775.012,30	12.809.744,73	79.584.757,03	45.689.519,49	Tot.Alg.

Rek/ beh.	Verpl. 1-1-95	Aangeeg. in 1995	Sub-totaal	Betaald in 1995	neg. bijst. <95	Sub-totaal	Opst. vpl. 311295	Rek/ beh.
D001	0,00	11.782.485,00	11.782.485,00	11.782.485,00	0,00	11.782.485,00	0,00	D001
D030	0,00	354.202.831,61	354.202.831,61	354.202.831,61	0,00	354.202.831,61	0,00	D030
Tot.PW	0,00	365.985.316,61	365.985.316,61	365.985.316,61	0,00	365.985.316,61	0,00	Tot.PW

Rek/ beh.	Verpl. 1-1-95	Aangeeg. in 1995	Sub-totaal	Betaald in 1995	neg. bijst. <95	Sub-totaal	Opst. vpl. 311295	Rek/ beh.
D001	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	D001
D002	37.723,93	0,00	37.723,93	0,00	37.723,93	37.723,93	0,00	D002
D007	0,00	8.255,62	8.255,62	8.255,62	0,00	8.255,62	0,00	D007
D009	0,00	2.246,00	2.246,00	2.246,00	0,00	2.246,00	0,00	D009
D010	0,00	62.901,92	62.901,92	62.901,92	0,00	62.901,92	0,00	D010
D013	0,00	35.719,20	35.719,20	35.719,20	0,00	35.719,20	0,00	D013
D030	8.266.262,06	31.243.984,27	39.510.246,33	20.123.675,88	439.883,10	20.563.558,98	18.946.687,35	D030
Tot.KM	8.303.985,99	31.353.107,01	39.657.093,00	20.232.798,62	477.607,03	20.710.405,65	18.946.687,35	Tot.KM

Rek/ beh.	Verpl. 1-1-95	Aangeeg. in 1995	Sub-totaal	Betaald in 1995	neg. bijst. <95	Sub-totaal	Opst. vpl. 311295	Rek/ beh.
D001	0,00	2.892.523,73	2.892.523,73	2.892.523,73	0,00	2.892.523,73	0,00	D001
D002	0,00	0,00	0,00	0,00	- 1.200.000,00	- 1.200.000,00	1.200.000,00	D002
D003	151.849,43	1.351.950,30	1.503.799,73	1.351.950,30	0,00	1.351.950,30	151.849,43	D003
D007	0,00	248.009,76	248.009,76	248.009,76	0,00	248.009,76	0,00	D007
D008	0,00	38.050,74	38.050,74	38.050,74	0,00	38.050,74	0,00	D008
D009	0,00	281.362,34	281.362,34	281.362,34	0,00	281.362,34	0,00	D009
D011	0,00	1.217.115,53	1.217.115,53	1.217.115,53	0,00	1.217.115,53	0,00	D011
D012	0,00	218.833,61	218.833,61	218.833,61	0,00	218.833,61	0,00	D012
D030	1.113.800,79	100.630.915,36	101.744.716,15	99.823.148,48	215.905,28	100.039.053,76	1.705.662,39	D030
Tot.KL	1.265.650,22	106.878.761,37	108.144.411,59	106.070.994,49	- 984.094,72	105.086.899,77	3.057.511,82	Tot.KL

Rek/ beh.	Verpl. 1-1-95	Aangeeg. in 1995	Sub-totaal	Betaald in 1995	neg. bijst. <95	Sub-totaal	Opst. vpl. 311295	Rek/ beh.
D008	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	D008
D032	560.623,21	1.622.558,01	2.183.181,22	1.614.141,01	233.350,75	1.847.491,76	335.689,46	D032
D033	1.644,60	0,00	1.644,60	- 5.449,06	7.093,66	1.644,60	0,00	D033
D034	0,01	0,00	0,01	- 49.634,03	49.634,04	0,01	0,00	D034
D035	0,00	6.220,00	6.220,00	6.220,00	0,00	6.220,00	0,00	D035
D036	21.204,27	53.604,81	74.809,08	64.033,81	10.775,27	74.809,08	0,00	D036
D037	437.019,97	2.438.570,73	2.875.590,70	1.136.378,73	746.140,04	1.882.518,77	993.071,93	D037
D038	82.881,40	293.153,49	376.034,89	263.874,78	- 10.139,60	253.735,18	122.299,71	D038
D039	111.827,12	3.618.591,83	3.730.418,95	3.642.796,46	- 937,85	3.641.858,61	88.560,34	D039
Tot.Klu	1.215.200,58	8.032.698,87	9.247.899,45	6.672.361,70	1.035.916,31	7.708.278,01	1.539.621,44	Tot.KLu
Tot.Def.	33.518.927,66	614.790.069,51	648.308.997,17	565.736.483,72	13.339.173,35	579.075.657,07	69.233.340,10	Tot.Def.

Totaal	Verpl. 1-1-95	Aangeeg. in 1995	Sub-totaal	Betaald in 1995	neg. bijst. <95	Sub-totaal	Opst. vpl. 311295	Totaal
TG.Alg.	654.699.347,13	1.133.462.023,53	1.788.161.370,66	1.113.676.952,44	174.974.424,09	1.288.651.376,53	499.509.994,13	TG.Alg
TG.PV	0,00	2.128.800.037,15	2.128.800.037,15	2.128.800.037,15	0,00	2.128.800.037,15	0,00	TG.PV
TG.KM	858.684.856,69	3.145.099.095,24	4.003.783.951,93	2.576.760.935,77	91.036.018,33	2.667.796.954,10	1.335.986.997,83	TG.KM
TG.KL	2.192.724.586,97	4.674.094.093,31	6.866.818.680,28	4.609.539.267,35	105.936.255,78	4.715.475.523,13	2.151.343.157,15	T G.KL
TG.Klu	2.840.484.053,46	2.819.768.753,44	5.660.252.806,90	2.668.030.441,50	188.312.824,41	2.856.343.265,91	2.803.909.540,99	TG.KLu
TG.Kmar	8.337.852,54	410.943.268,83	419.281.121,37	364.663.497,57	516.425,98	365.179.923,55	54.101.197,82	GT.Kmar
TG.Musp	945.942.154,72	1.523.567.540,93	2.469.509.695,65	523.143.900,96	32.495.845,09	555.639.746,05	1.913.869.949,60	TG.Musp
TG.Def.	7.500.872.851,51	15.835.734.812,43	23.336.607.663,94	13.984.615.032,74	593.271.793,68	14.577.886.826,42	8.758.720.837,52	TG.Def.
Controle							8.758.720.837,52	

Specificatie Garantieverplichtingen per 31 december 1995 (RDB 5.8)

Begr. artikel	Basis voor het aangaan van garantie- verplichtingen	Aard van de verbintenis	Gega- randeerd bedrag	Verleende garanties	Looptijd	Openstaande garantie ver- plichtingen per 31-12- 1994	Mutatie Garantie Ver- plichtingen	Openstaande garantie ver- plichtingen per 31-12-1995
U 01.12	Begrotingswet dd. 28-12-1960 Staatsblad- nummer 566	Leningen ter stimulering van de woningbouw met een looptijd van ten hoogste 40 jaar	Niet nader geregeld	Garantie aan de «Vereniging Pensioen Risico» te Amsterdam voor de betaling van rente en aflos- sing door de woning- stichting «Ons Belang» te Amersfoort i.v.m. een geldlening ad f 1.100.000 ingevolge een overeenkomst van 31 augustus 1961	t/m 2001	f 364.632,66	-f 45.400,31	f 319.232,35

Begr. artikel	Basis voor het aangaan van garantie-verplichtingen	Aard van de verbintenis	Gegarandeerd bedrag	Verleende garanties	Looptijd	Openstaande garantie verplichtingen per 31-12-1994	Mutatie Garantie Verplichtingen	Openstaande garantie verplichtingen per 31-12-1995
U 01.12	Derde wijzigings-overeenkomst op de Raam-overeenkomst betreffende Eurometaal NV dd. 19-03-1990	Borgstelling in verband met aan te gane geldleningen, 1/3 deel van maximaal f 6.000.000 Onder aantekening dat in geval het maximum-bedrag ad f 6.000.000 niet voldoende mocht blijken, betrokken partijen over een eventuele verhoging van dit bedrag nader met elkaar in overleg zullen treden	f 2.000.000	Borgstellingen behoeve van Eurometaal NV voor de door genoemde vennootschap op te nemen geldleningen ter verdere financiering van de vennootschap	Doorlopend	f 2.000.000,00	f 0,00	f 2.000.000,00
U 01.12	Overeenkomst met de stichting NLRGC briefnr. F/95/569 dd. 28 januari 1995	Garantstelling voor de financiering van het uitkeringsbesluit burgerambtenaren Defensie in geval van een faillissement van het NLRGC	f 4.650.000	Garantie ten behoeve van de «Stichting Nationaal Lucht- en Ruimtevaart Geneeskundig Centrum» te Soesterberg m.b.t. een wachtgeld- en ziektekostenregeling ad f 4.650.000	t/m 1997	f 0,00	f 4.650.000,00	f 4.650.000,00
								f 6.969.232,35

9. Deelnemingen.

Het saldo op de saldibalans bedraagt fl. 13 333 333,33.

Naam van de onderneming : Eurometaal N.V.

Wijze van deelneming : Aandelen.

Het Ministerie van Defensie is in het bezit van 33 1/3 % van de aandelen. De waarde bedraagt, uitgedrukt in de oorspronkelijke aankoopprijs, 33 1/3% van fl. 40,0 mln = fl. 13,3 mln.

Duyverman Computercentrum

I. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Grondslagen voor de waardering

De activa en passiva zijn, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde inclusief BTW. Hieronder wordt nadere toelichting gegeven op de algemene waarderingsgrondslagen.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa, bestaande uit gekochte software en licenties voor het gebruik van software, zijn geactiveerd voor zover de aanschafwaarde groter is dan f 25 000,-.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de aanschafwaarde verminderd met lineaire afschrijvingen. Er geldt een activeringsgrens voor vaste activa van f 10 000,-.

Voorraden

De voorraden zijn tegen kostprijs of lagere verwachte netto opbrengstwaarde gewaardeerd.

Vorderingen

De vorderingen zijn tegen nominale waarde gewaardeerd. Een voorziening voor het risico van oninbaarheid is hiermee gesaldeerd.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn gevormd voor specifieke verplichtingen en risico's die uitgaan boven het algemene risico dat aan het ondernemen is verbonden.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De resultaten zijn berekend op basis van historische kostprijzen, waarbij de baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Transacties in vreemde valuta zijn in Nederlandse guldens berekend op basis van administratiekoersen. Deze koersen worden gehanteerd bij betalingen via het Ministerie van Financiën en worden periodiek door dit ministerie vastgesteld.

Buitengewone baten en lasten

De buitengewone baten en lasten betreffen resultaten die geen betrekking hebben op de gewone bedrijfsuitoefening.

AFSCHRIJVINGSMETHODE EN -TERMIJNEN

De afschrijvingen worden berekend op basis van de aanschafwaarde. Afschrijving vindt in alle gevallen lineair plaats.

De afschrijvingstermijnen luiden als volgt:

<i>immateriële vaste activa</i>	- licenties	5 jaar
<i>materiële vaste activa</i>	- terreinen	10 jaar
	- gebouwen	30 jaar
	- machines en installaties	8 jaar
	- computerapparatuur	3 - 8 jaar
	- overige bedrijfsmiddelen	4 - 5 jaar

De specificatie van de rekening van baten en lasten van agentschap Duyverman Computercentrum (bedragen x f 1000)

	(1)	(2)	(3)
Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) op grond van eerste suppletore begroting	Mutaties (+ of -) op grond van tweede suppletore begroting
Totale baten		136 100	
opbrengsten derden		400	
opbrengsten departement (exploitatiebijdrage departement)		135 600	
rente		100	
buitengewone baten			
Totale lasten		134 000	
kosten apparaat			
- personeel		47 800	
- materieel		51 500	
rente			
- afschrijvingen			
- materiële activa		26 700	
- immateriële activa		6 400	
dotaties aan voorzieningen		1 600	
buitengewone lasten			
Saldo van baten en lasten		2 100	

(4) = (1) + (2) + (3)	(5)	(6) = (5) - (4)	
Totaal beschikbaar	Realisatie	Slotwetmutaties (+ of -) (+ = tekortschietend beschikbaar bedrag)	
136 100	141 680	5 580	
400	798	398	
135 600	139 880	4 280	
100	1 002	902	
134 000	137 500	3 500	
47 800	60 236	12 436	
51 500	51 132	- 368	
26 700	18 912	- 7 788	
6 400	1 520	- 4 880	
1 600	5 700	4 100	
2 100	4 180	2 080	

II. TOELICHTING OP DE REKENING VAN BATEN EN LASTEN

ALGEMEEN

In 1995 zijn de met het moederdepartement overeengekomen producten en diensten gerealiseerd. In het algemeen was sprake van een hoger afzetniveau dan geraamd. Voor de specificatie van de gerealiseerde kosten en opbrengsten wordt verwezen naar de toelichting van de rekening van baten en lasten.

KENGETALLEN

In de begroting DCC 1996 is een viertal kengetallen opgenomen dat min of meer separaat van de begroting van baten en lasten vermeld staat. Deze zijn tevens – voor het eerst – als vermoedelijk beloop 1995 vermeld. Onderstaande realisatie wordt voor de volledigheid hiermee vergeleken, in tegenstelling tot de rest van deze toelichting, die immers met de oorspronkelijke begroting 1995 wordt vergeleken.

	Raming 1995 (in begroting 1996)	Realisatie
Resultaatmarge	6 %	2,3%
Flexibiliteit	20 %	18 %
Omzet DCC bij Defensie	99,7%	99,5%
Omzet DCC bij overig RO	0,3%	0,5%

Het verschil tussen vermoedelijk beloop en realisatie van de resultaatmarge heeft betrekking op een afname in de omzettrend in de loop van 1995 en tevens op elders toegelichte kostenontwikkelingen.

BATEN

Doordat er gemiddeld een hoger dan verwacht liquiditeitssaldo was, zijn de rentebaten in 1995 opgelopen tot f 1 miljoen.

De gerealiseerde omzet 1995 is 4% hoger uitgevallen dan begroot. De bij de begrotingsopstelling voorgenomen tariefreductie van gemiddeld 10% is bijna gerealiseerd: de per 1 januari 1995 doorgevoerde tariefreductie bedroeg gemiddeld 9%. De in de toelichting opgenomen ontwikkeling in de afzet van 1994 naar 1995 heeft zich op hoofdlijnen gemanifesteerd. De hoger dan begrote opbrengsten zijn vooral veroorzaakt door meer vraag naar enkele arbeidsintensieve diensten en minder sterk dan verwachte terugloop in een aantal aflopende diensten van IT-ondersteuning.

De raming en realisatie van de opbrengsten naar productgroep in 1995 zijn:

(in miljoenen guldens)	geraamd	realisatie
computer services	69,2	72,8
netwerk diensten	23,8	26,3
facilities management	15,9	21,2
systeemontwikkeling & onderhoud	17,3	12,8
advies & ondersteuning	6,7	4,8
informatica-opleidingen	1,9	1,5
value added services	1,2	1,3
totaal	136,0	140,7

RENTE (-BATEN)

Dit betreft de ontvangen rente door het positieve saldo op de rekening courant met het Ministerie van Financiën. De baten overtroffen de begroting met f 0,9 miljoen.

LASTEN

KOSTEN APPARAAT

Personeel

De personele lasten zijn f 12,4 miljoen hoger dan geraamd. Dit is veroorzaakt door het aantrekken van extra personeel (zie staatje), hoger dan geraamde loonontwikkeling en inhuur van externe deskundigen om vacatures in vooral de produktieve sfeer op te vullen.

De realisatie van de gemiddelde formatieve bezetting in 1995 t.o.v. geraamd luidt als volgt:

(in volledige tijdsequivalenten)	geraamd	realisatie
burgers	495	514
militairen	14	11
totaal	509	525

Materieel

Deze post omvat alle lopende (exploitatie)lasten van DCC.

De materiële lasten zijn per saldo nagenoeg gelijk aan de raming. Er waren kostenoverschrijdingen in de directe kosten uit hoofde van zgn. derdencontracten, waarbij DCC voor klanten diensten inhuurt en direct weer aan de klanten doorbelast (bijv. telecommunicatiekosten gemaakt in het kader van de Nederlandse bijdrage in voormalig Joegoslavië). Voorts zijn er in het kader van de nieuwbouw DCC eenmalig diensten als kosten geboekt die oorspronkelijk als investering gepland waren. De exploitatiekosten zijn lager uitgekomen dan gepland. Efficiency in de contracten is hier de voornaamste oorzaak van.

AFSCHRIJVINGEN

(bedragen x f 1000,-)

licenties	1 520
gebouwen en terreinen	926
machines en installaties	1 910
computerapparatuur	15 441
overige bedrijfsmiddelen	635
	<u>20 432</u>

De afschrijvingen zijn f 12,7 miljoen lager dan geraamd.

Voor het merendeel (f 7,2 miljoen) wordt deze verlaging veroorzaakt door de vrijval van de calculatorische afschrijvingen ten gunste van het resultaat. De calculatorische afschrijvingen vormen een onderdeel van de in de begroting geraamde post afschrijvingen en zijn opgenomen

teneinde de integrale kosten van de verleende diensten correct te kunnen bepalen.

Het ramen van de calculatorische afschrijvingen is het gevolg van de in de Openingsbalans DCC per begin 1994 gehanteerde waarderingmethodiek; zij lopen in de loop van deze eeuw af naar nul.

Voorts zijn door de conventies om bepaalde bedragen niet te activeren en door daadwerkelijke rationalisatie in het investeringsniveau de gerealiseerde afschrijvingen nog eens ruim f 5 miljoen lager dan ten tijde van de opstelling van de begroting werd voorzien.

DOTATIES AAN VOORZIENINGEN

De dotaties aan voorzieningen in 1995 bedragen f 5,7 miljoen. Naast de in de begroting reeds opgenomen f 1,6 miljoen ten behoeve van assurantie eigen risico en garantieaanspraken is in totaal f 4,1 miljoen additioneel gedoteerd ten behoeve van herstructureringsprojecten om enerzijds extra verwachte inspanningen en anderzijds voorziene capaciteitsknelpunten door middel van inhuur te ondervangen.

**De specificatie van de rekening van kapitaaluitgaven en kapitaalontvangsten van agentschap Duyverman
Computercentrum (bedragen x f 1 000)**

	(1)	(2)	(3)
Omschrijving	Oorspronkelijk vastge- stelde begroting	Mutaties (+ of -) op grond van eerste suppletore begroting	Mutaties (+ of -) op grond van tweede suppletore begroting
Totale kapitaaluitgaven	27 500		
uitgaven onroerende goederen	5 400		
uitgaven overige kapitaalgoederen aflossingen	22 100		
Totale kapitaalontvangsten	27 500		
investeringsbijdrage van het depar- tement			
onttrekkingen aan reserves		27 500	
Saldo kapitaaluitgaven en -ontvangsten		0	

(1) + (2) + (3)	(5)	(6) = (5) - (4)	
al beschikbaar	Realisatie	Slotwetmutaties (+ of -) (+ = tekortschietend beschikbaar bedrag)	
27 500	14 982	-	12 518
5 400	9 480		4 080
22 100	5 502		- 16 598
27 500	14 982	-	12 518
27 500	14 982		- 12 518
0	0		0

III. TOELICHTING OP DE REKENING VAN KAPITAALUITGAVEN EN -ONTVANGSTEN

KAPITAALUITGAVEN

UITGAVEN ONROERENDE GOEDEREN

De uitgaven aan infrastructurele voorzieningen bedragen f 9,5 miljoen in 1995. Deze uitgaven betreffen de laatste investeringen in de nieuwbouw DCC, die per medio 1995 is opgeleverd. Doordat de projectfasering sterker in 1995 heeft plaatsgevonden dan oorspronkelijk geraamd, is een deel van de oorspronkelijk in 1994 gedachte investering naar 1995 verschoven.

UITGAVEN OVERIGE KAPITAALGOEDEREN

De uitgaven aan overige kapitaalgoederen zijn opnieuw fors lager (f 16,6 miljoen) uitgekomen dan geraamd. Ten eerste is in de Rijksbegroting over 1995 geen rekening gehouden met activeringsgrenzen van fl. 10 000,- op hardware. Ten tweede vinden er rationalisaties in investeringsgedrag plaats, doordat er pas geïnvesteerd wordt als dat bedrijfseconomisch rendabel is. Dit betekent onder andere dat investeringen in een aantal gevallen uitgesteld worden. Ten derde is een aantal in 1995 gedachte investeringen net niet meer in 1995 gerealiseerd en tenslotte wordt het absolute investeringsniveau in het netwerk neerwaarts beïnvloed door veranderingen in de automatiseringsstructuur, waardoor grote kapitaalintensiveringen minder aan de orde zijn.

KAPITAALONTVANGSTEN

ONTTREKKINGEN AAN RESERVES

De investeringen zijn volledig uit agentschapsmiddelen gefinancierd.

**De balans van agentschap Duyverman Computercentrum (vóór resultaatbestemming)
(bedragen x f 1 000)**

	31-12-1995	31-12-1994
Activa	163 575	157 977
Materiële activa		
* grond, gebouwen en terreinen	36 160	31 482
* machines en installaties	10 239	8 273
* computerapparatuur	31 724	44 505
* overig	2 928	721
Immateriële activa	2 903	4 194
Voorraden	3 716	1 026
Debiteuren	23 506	17 290
Overlopende activa	3 706	8 802
Liquide middelen	48 693	41 684
Passiva	163 575	157 977
Agentschapsvermogen		
* algemene reserves	73 633	68 268
* bestemmingsreserves	26 165	13 515
* verplichte reserves	0	0
* saldo exploitatie boekjaar	4 180	24 303
	103 978	106 086
Voorzieningen	25 024	22 914
Crediteuren	23 857	15 024
Overlopende passiva	10 716	13 953

IV. TOELICHTING OP DE BALANS

Ten opzichte van de balans per 31 december 1994 heeft ten aanzien van de indeling van materiële vaste activa een reclassificatie plaatsgevonden. Een deel van het bedrag dat in 1994 was toegerekend aan de posten «gebouwen en terreinen» en «gebouwen in aanbouw» is thans ondergebracht onder de post «machines en installaties». Voorts is de post «inventaris» thans gesplitst in de posten «computerapparatuur» en «overige».

Overeenkomstig de richtlijnen uit de Handleiding agentschappen is de post «financiële reserves» ondergebracht onder de post «liquide middelen». Toegevoegd onder het agentschapsvermogen is de post «bestemmingsreserves».

IMMATERIËLE ACTIVA

(Bedragen x f 1000,-)	Licenties
Aanschafwaarde tot en met 31 december 1994	5 603
Investerings1995	229
Aanschafwaarde tot en met 31 december 1995	5 832
Afschrijvingen tot en met 31 december 1994	1 409
Afschrijvingen 1995	1 520
Afschrijvingen tot en met 31 december 1995	2 929
Boekwaarde per 31 december 1995	2 903

MATERIËLE ACTIVA

(Bedragen x f 1 000,-)	Gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Computer-apparatuur
Aanschafwaarde tot en met 31 december 1994	32 590	10 639	60 616
Investerings1995	5 604	3 876	2 660
Aanschafwaarde tot en met 31 december 1995	38 194	14 515	63 276
Afschrijvingen tot en met 31 december 1994	1 108	2 366	16 111
Afschrijvingen 1995	926	1 910	15 441
Afschrijvingen tot en met 31 december 1995	2 034	4 276	31 552
Boekwaarde per 31 december 1995	36 160	10 239	31 724

AGENTSCHAPSVERMOGEN

Het agentschapsvermogen is weergegeven overeenkomstig de Handleiding agentschappen. De bestemmingsreserves geven het bedrag weer dat is gereserveerd ten behoeve van toekomstige investeringen.

(bedragen x f 1 000)	Balans 1995	Balans 1994
Stand bestemmingsreserve 1-1	13 515	0
bij: toevoegingen als gevolg van:		
- afschrijvingen	20 432	21 254
- calculatorische afschrijvingen	7 200	8 200
- investeringsbijdrage moederdepartement		10 200
af: onttrekkingen als gevolg van:		
- investeringen	14 982	26 139
	26 165	13 515

VOORZIENINGEN

Onder deze post zijn de voorzieningen opgenomen voor zover deze niet met de posten vorderingen en voorraden zijn gesaldeerd. Langlopende voorzieningen ad f 25 miljoen zijn gevormd in het kader van garantie-aanspraken, assurantie eigen risico en herstructurering en reorganisatie. Er zijn geen kortlopende voorzieningen opgenomen.

De specificatie luidt als volgt:

(bedragen x f 1000,-)	Balans 1994	Dotaties 1995	Onttrekkingen 1995	Balans 1995
Voorziening:				
- garantieaanspraken	7 568	1 000	(205)	8 363
- assurantie eigen risico	600	600	(48)	1 152
- herstructureringen	14 746	4 100	(3 337)	15 509
totaal	22 914	5 700	(3 590)	25 024

LOOPTIJD VORDERINGEN EN SCHULDEN

De vorderingen en schulden zijn volledig kortlopend van karakter.

RENTE- EN AFLOSSINGSDRAGEND VERMOGEN

Ultimo 1995 was geen sprake van rente- en aflossingsdragend vermogen.

BESTEMMING SALDO BATEN EN LASTEN

De bestemming van het saldo van baten en lasten ad f 4,2 miljoen is een toevoeging aan het agentschapsvermogen.